Gemeente *Stein*

JAARREKENING 2021

Dat maakt
Stein voor mij ...

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2021 aan. Voor u als gemeenteraad is de jaarrekening een belangrijk document. Het college van burgemeester en wethouders legt hierin verantwoording af over de uitvoering van het beleid en het financiële resultaat over het jaar 2021. Daarnaast is de jaarrekening u als raad een middel om u controlerende taak uit te oefenen.

De afgelopen jaren zijn veelbewogen. De uitbraak van corona (COVID-19) heeft ook in 2021 grote gevolgen gehad voor onder andere de maatschappij, de economie en de zorg. Onze lokale ondernemers, verenigingen en stichtingen hebben, we net als in 2020 zo goed als mogelijk bij gestaan met lokale steunmaatregelen aanvullend op de steunmaatregelen van het Rijk.

In 2020 is er middels een goede ambtelijke en bestuurlijke samenwerking een pakket aan beheersmaatregelen opgesteld dat ons de komende jaren moet helpen om de gemeente financieel gezond te houden. In 2021 heeft dit zijn weerslag gehad. Middels de kwartaalrapportages sociaal domein bent u als raad over de voortgang geïnformeerd.

Ondanks deze uitdagingen en maatschappelijke opgaven blijven we staan voor een eigenzinnige en groene woongemeente in de Zuid-Limburgse Maasvallei, waar het mogelijk is dorps te wonen in een verstedelijkt gebied met kwalitatief hoogwaardige voorzieningen en ruimte voor ondernemerschap en particulier initiatief.

Wij danken eenieder die zijn of haar bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van de jaarstukken en het bereikte resultaat.

College van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

ALGEMEEN 5

Inleiding 5
Opzet jaarstukken 2021 6
Financiële positie 6

JAARVERSLAG 9

Programmaverantwoording 9
Veiligheid 9
Verkeer,vervoer en water 12
Economie 15
Onderwijs 20
Sport, cultuur en recreatie 22
Sociaal Domein 26
Volksgezondheid en milieu 36
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 41
Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen 46
Algemene dekkingsmiddelen 54
Paragrafen 56
Lokale heffingen 56
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 66
Grondbeleid 71
Onderhoud kapitaalgoederen 74
Financiering 80
Bedrijfsvoering 84
Corona 87

JAARREKENING 100

Balans 100
Grondslagen voor waardering en resultaatbepalingen 102
Toelichting op de Balans 105
Overzicht baten en lasten 123
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 124
Toelichting Veiligheid 124
Toelichting Verkeer, vervoer en water 124
Toelichting Economie 124
Toelichting Onderwijs 125
Toelichting Sport, cultuur en recreatie 126
Toelichting Sociaal Domein 126
Toelichting Volksgezondheid en milieu 127
Toelichting Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 128
Toelichting Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen 128
Overzicht Investeringen 130
Toelichting op het overzicht investeringen 131
Incidentele baten en lasten 140
EMU-saldo 146
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 147
Uitvoeringsinformatie: taakvelden 149
Verantwoording specifieke uitkeringen (Sisa) 151

OVERIGE GEGEVENS 165

Controleverklaring van de accountant 165

BIJLAGEN 166

Bijlage I Verplichte indicatoren 166

Bijlage II Staat van gewaarborgde geldleningen 169
Bijlage III Formatie en salarissen 171
Bijlage IV Collegeverklaring informatiebeveiliging 172
Bijlage V Overzicht subsidies..... 173
Bijlage VI Begrippenlijst 174

ALGEMEEN

Inleiding

Strategische toekomstvisie 2018-2022
In de strategische toekomstvisie 2018-2022 hebben wij onze strategische koers bepaald voor de komende jaren. Wij hebben hierin onze missie vastgelegd:

'een eigenzinnige woongemeente in de Zuid-Limburgse Maasvallei waar het mogelijk is dorps te wonen in een verstedelijkt gebied met kwalitatief hoogwaardige voorzieningen en ruimte voor ondernemerschap en particulier initiatief.'

Onze missie ligt aan de basis van ons doel en drijfveer als gemeente. Waarom doen we de dingen die we doen? Dit ligt uiteindelijk aan de basis voor de Programmabegroting.

De strategische toekomstvisie is opgebouwd uit drie kernwaarden met daaraan gekoppeld strategische keuzen die invulling geven aan de missie van de gemeente Stein. Het gaat om de volgende kernwaarden en strategische keuzen:

Kernwaarde 1 Sociale en vitale kernen
Samenleven door ontmoeten
Samenleven door verbinden
Actief eigenaarschap van inwoners en ondernemers verder stimuleren
Van regisseren naar meer stimuleren en faciliteren
Trots en bewust van onze eigen(zinnige) identiteit en kwaliteiten

Kernwaarde 2 Een duurzame leefomgeving met unieke waarden
Duurzame ontwikkeling: energietransitie en klimaatadaptie
Woonmilieus afstemmen op de toekomstige (regionale) samenstelling van de bevolking: kwalitatief en kwantitatief
Verder versterken van de unieke omgevingskwaliteiten

Kernwaarde 3 Bereikbare en bedrijvige gemeente
Versterken van de lokale economie in de regio:
Ontwikkelen van een duurzame en lokale economie
Verdiepen Economische Samenwerking Zuid-Limburg
Vrijetijdseconomie en recreatie als nieuwe economische pijler
Voldoende arbeidspotentieel

In de voorliggende jaarrekening wordt per programma in de inleiding aangegeven welke bijdrage het betreffende programma levert aan de kernwaarden en de daaraan gekoppelde strategische keuzen uit de strategische toekomstvisie 2018-2022. Hiermee wordt de verbinding gelegd tussen de programmabegroting en onze strategische toekomstvisie.

Opzet jaarstukken 2021

De jaarstukken 2021 volgt de wettelijke voorschriften en is daartoe opgebouwd uit een *'jaarverslag'* en een *'jaarrekening'*. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen . De jaarrekening bestaat uit de balans, het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en het overzicht van de investeringen in de jaarrekening.
Centraal in het jaarverslag staan de volgende vragen:

- *Wat hebben we bereikt?*
- *Wat hebben we daarvoor gedaan?*
- *Wat heeft het gekost?*

Specifieke aandachtspunten bij de financiële overzichten bij de programma's:

- *Begroting na wijziging 2021:*
  Dit is de primaire begroting 2021 inclusief de mutaties van berap 2021, slotwijziging 2021 en de overige, door de raad vastgestelde, begrotingswijzigingen in 2021.
- *Verschillenanalyse:*
  Deze omvat een toelichting op hoofdlijnen van de afwijkingen tussen de begrotingscijfers 20121 na wijziging en de werkelijke cijfers 2021. Afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de primaire begroting 2021 zijn al in eerdere rapportages belicht.
- *Afrondingsverschillen:*
  In de tabellen worden de cijfers gepresenteerd in een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan afrondingsverschillen in totaaltellingen, saldi en dergelijke.
- *Gebruik minteken (-):*
  Het **'-teken'** wordt gebruikt om aan te geven dat een cijfer **nadelig** is. Dit teken wordt echter weggelaten indien duidelijk is dat sprake is van lasten. Deze zijn namelijk per definitie nadelig.

Financiële positie

In de jaarrekening 2021 is er sprake van een positief rekeningresultaat van € 1.797.000.
Dit is een afwijking van + € 936.000 ten opzichte van het begroot saldo van € 861.000.
Hieronder volgt een beknopte opsomming van de belangrijkste oorzaken van het verschil:

A Algemene uitkering decembercirculaire		290
B Vrijval voorziening pensioen (gewezen) wethouders		119
C Hogere opbrengst OZB/lagere bijdrage BsgW		102
D Lagere lasten inhuur en P-staat		188
E Sociaal Domein		238
Wmo	26	
Jeugd	151	
Overig	60	
F Onderwijsbeleid		-143
G Storting egalisatiereserve afval		-134
H Overig		253

Het verloop van het geraamde exploitatiesaldo was als volgt:

Omschrijving	x € 1.000
Primaire begroting 2021	-487
Mutaties raadsbesluiten	
Slotwijziging 2020	123
Vaststelling grex Meerdel	0
Bestuursrapportage 2021	1.029
Begroting 2022	0
Slotwijziging 2021	196
Begroot exploitatiesaldo	**861**
Werkelijk exploitatieresultaat jaarrekening 2021	**1.797**
Saldo van incidentele baten en lasten	-213
Genormaliseerd resultaat 2021	**1.584**

Voor een analyse van de belangrijkste verschillen per programma tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening. Onderstaand volgt een overzicht van het structurele evenwicht.

		2021	
	totaal	inc	struct
Lasten	3.100	515	2.585
Baten	49.546	1.523	48.023
Bestuur en ondersteuning	**46.446**	**1.008**	**45.438**
Lasten	2.209	117	2.092
Baten	162	14	148
Veiligheid	**-2.047**	**-103**	**-1.944**
Lasten	4.449		4.449
Baten	523		523
Verkeer, vervoer en waterstaat	**-3.926**	**0**	**-3.926**
Lasten	1.015	150	865
Baten	281	-7	288
Economie	**-734**	**-157**	**-577**
Lasten	3.133	171	2.962
Baten	598		598
Onderwijs	**-2.535**	**-171**	**-2.364**
Lasten	5.165	390	4.775
Baten	1.068	563	505
Sport, cultuur en recreatie	**-4.097**	**173**	**-4.270**
Lasten	29.672	2.179	27.493
Baten	5.959	532	5.427
Sociaal Domein	**-23.713**	**-1.647**	**-22.066**
Lasten	7.384	223	7.161
Baten	7.672	10	7.662
Volksgezondheid en milieu	**288**	**-213**	**501**
Lasten	2.018	386	1.632
Baten	1.127		1.127
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	**-891**	**-386**	**-505**
Overhead lasten	8.842		8.842
Overhead baten	380		380

Saldo lasten en baten	**329**	**-1.496**	**1.825**
Lasten	5.570	5.066	504
Baten	7.038	6.775	263
Mutaties reserves	**1.468**	**1.709**	**-241**
Totaal saldo	**1.797**	**213**	**1.584**
Totaal lasten	**72.557**	**9.197**	**63.360**
Totaal baten	**74.354**	**9.410**	**64.944**
Structureel saldo baten -/- lasten			**1.584**

JAARVERSLAG

Programmaverantwoording

Veiligheid

Inleiding
Het programma veiligheid biedt randvoorwaarden om veilig en prettig te kunnen wonen en ondernemen in onze gemeente. Het programma draagt bij aan de kernwaarde 'een duurzame leefomgeving met unieke kwaliteiten'. Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners is essentieel voor een woongemeente, dit mede met het oog op de ligging van onze gemeente in de Euregio aan diverse snelwegen, de aanwezigheid van een haven, de nabijheid van de Chemelot Campus en een luchthaven.

Taakvelden
Dit programma omvat de taakvelden:
1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt ?
Doorlopend wordt er gewerkt aan de vergroting van de veiligheid en leefbaarheid in de kernen. Dit doen we samen met verschillende partners zoals de Veiligheidsregio, de brandweer en politie.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Crisisbeheersing en brandweer

Crisisbeheersing
In 2021 stond de corona crisis nog centraal. Ook de hoogwaterramp van juli heeft een grote rol gespeeld. Het uitvoeren van de planning op het terrein van trainen en opleiden vergde dan ook in 2021 veel creativiteit en extra inspanning. Corona leverde forse beperkingen op het gebied van fysieke aanwezigheid op. Waar mogelijk is gekozen voor een hybride opzet van oefeningen. Deelnemers waren fysiek verspreid over diverse locaties en voerden digitaal crisisoverleg. Ook zijn er e-learning modules aangeleverd. Op het vlak van de planvorming is gewerkt aan het onderhoud van de verschillende planfiguren zoals de rampbestrijdingsplannen, multidisciplinaire informatiekaarten (MIK's) en bereikbaarheidskaarten inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen.

Brandweer
De brandweer investeert in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving. Dat is nodig in deze hoogtechnologische samenleving, waarin ontwikkelingen snel gaan. Zowel voor de veiligheid van de burger als voor de eigen veiligheid is het belangrijk dat de brandweer blijft investeren in ontwikkeling van het vak. Met een creatieve benadering is het gelukt om ook tijdens de tweede lockdown de brandweeropleidingen (deels digitaal) gewoon door te laten gaan om de continuïteit te waarborgen. De brandweer heeft veel bijstand verleend tijdens de hoogwaterramp in juli.

Verder is de tweede lockdown gebruikt om het Centrum voor Vakmanschap in Margraten van groot onderhoud te voorzien. Hierdoor staat er weer een toekomstbestendig opleidings- en oefencentrum. Voor het vakbekwaam houden van onze brandweermensen zijn enkele bijzondere projecten uitgevoerd, waaronder bijscholingen voor alle brandweerchauffeurs, bijscholingen voor spoorwegincidenten en werken met hoogteverschillen.

Voor oefeningen is het nadelige effect van corona (het niet fysiek met grotere groepen bijeen kunnen komen) in veel grotere mate van toepassing.

Openbare orde en veiligheid

Integrale veiligheid
In 2021 heeft op lokaal en regionaal niveau een doorontwikkeling van het gebruik van data plaatsgevonden. Naast de regionale sturingsrapportage is in 2021 een lokaal document opgesteld en geïmplementeerd in de bestaande processen om beter te kunnen sturen en monitoren op openbare orde cijfers.
Het verbeteren van de integrale samenwerking tussen ketenpartners en het kijken op welke manier slimmer, integraler en preventiever samengewerkt kan worden is in 2021 een van de speerpunten geweest.

Ondermijning
Ondermijning is een fenomeen en verweven in alle lagen van de samenleving. In het kader van het tegengaan van ondermijning in onze gemeente, is in 2021 wederom intensief integraal samengewerkt met externe partners. Zo zijn diverse integrale controles uitgevoerd op woonwagenlocaties, in enkele bedrijfspanden (Project Spookbedrijven) en is deelgenomen aan een gecoördineerde controle op het gebied van illegale prostitutie.
Om onze informatiepositie op het gebied van ondermijning te versterken, zijn we in 2021 aangesloten op Meld Misdaad Anoniem. Ook is het structureel Lokaal Overleg Bestuurlijke Aanpak, waar inkomende signalen op het gebied van ondermijning integraal worden besproken, een meerwaarde in de integrale aanpak.
Op basis van het Damoclesbeleid (gerelateerd aan overtredingen van de Opiumwet) zijn bestuurlijke waarschuwingen opgelegd en zijn woningen tijdelijk gesloten. Tevens is in 2021 de beleidsregel “Drugshandel op straat” in werking getreden, met deze beleidsregel wordt geregeld hoe een dwangsom aan straatdealers kan worden opgelegd.
Tot slot zijn we als gemeente aangesloten bij de recent opgestarte Taskforce Cybercrime en zijn voor nieuwe aanvragen voor een Alcoholwetvergunning, Bibob-toetsen uitgevoerd.

Jeugd Interventie Team
Op 24 november 2021 is aan uw raad het plan van aanpak alcohol- en drugsgebruik jongeren Stein gepresenteerd. U bent daarbij uitgenodigd om mee te denken over het plan en de acties/interventies die daarin beschreven staan. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in enkele kleine aanpassingen. Het Jeugd Interventie Team (JIT) is inmiddels aan de slag met de uitvoering van het plan. Halverwege 2022 zullen wij uw raad middels een RIB bijpraten over de stand van zaken.

Buurtbemiddeling

Op 27 juli 2021 is aan de hand van een evaluatie Project Buurtbemiddeling Westelijke Mijnstreek besloten om na afloop van de 3-jarige projectperiode deel te blijven nemen aan Buurtbemiddeling WM als reguliere voorziening. In corona-tijd is pro-actief gehandeld en zijn aanpassingen gedaan om de dienstverlening zo goed mogelijk te laten doorlopen. De vrijwilligers van Buurtbemiddeling zijn (online) getraind in telefonisch bemiddelen, er is gewerkt met beeldbellen, er is nog meer dan anders een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de mensen, er is geholpen met het zogenaamde “warme” brieven schrijven aan buren en er werd buiten afgesproken (gewandeld).

BOA
In 2021 heeft naast de reguliere inzet van boa's, extra inzet plaatsgevonden, ten behoeve van toezicht en handhaving op de steeds wisselende coronamaatregelen. Die extra kosten van € 62.000 zijn gedekt uit de coronareserve en van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is hiervoor een eenmalige specifieke uitkering van € 28.000 ontvangen. In het handhaving jaarverslag 2021 zal de totale inzet geëvalueerd worden.
Afgelopen jaar heeft tevens een algehele herziening van het handhavingsbeleid plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd is een nieuw VTH beleidsplan 2022-2026, welke door de raad op 17 februari 2022 is vastgesteld.

Cameratoezicht
In 2021 is de evaluatie cameratoezicht uitgevoerd. De aanbevelingen zijn daar waar mogelijk meteen opgepakt. De mobiele camera is diverse keren verplaatst.

Veilige toegang zorgwoningen
17 Cliënten van Zuyderland Thuiszorg, woonachtig in de gemeente Stein, hebben deelgenomen aan het project "Veilige toegang zorgwoningen" en hiervoor een financiële tegemoetkoming ontvangen. Zij zijn overgegaan naar een nieuw, effectief en duurzaam toegangssysteem (ook voor de niet planbare nachtzorg) ter voorkoming van woninginbraak.

Relatie verbonden partij met realisatie programma

Verbonden partij	Samenwerkings-vorm	Wat is de bijdrage aan dit programma?
Veiligheidsregio Zuid Limburg	GR	Zorg dragen voor de fysieke veiligheid (met name brandweerzorg en de crisisbeheersing) voor inwoners en bedrijven in Zuid-Limburg

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Veiligheid (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	2.209	2.201	2.148
Baten	162	123	92
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-2.047**	**-2.078**	**-2.056**

Verkeer,vervoer en water

Inleiding
Het programma verkeer, vervoer en water levert een bijdrage aan twee kernwaarden uit onze strategische toekomstvisie. Het gaat dan om de kernwaarden 'een duurzame leefomgeving met unieke waarden' en 'een bereikbare en bedrijvige gemeente'. Een duurzame leefomgeving met unieke waarden hangt samen met een goede bereikbaarheid van de gemeente. Om de huidige economische ontwikkeling verder te versterken, hebben we gewerkt aan de verdere optimalisatie van de bereikbaarheid van Stein.

Taakvelden
Dit programma omvat de taakvelden:
2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.4 Economische havens en waterwegen

Wat hebben we bereikt ?
Een bedrijvige gemeente in een duurzame leefomgeving met unieke waarden hangt samen met een goede bereikbaarheid van de gemeente Stein. Door onze goede geografische ligging aan diverse snel en -waterwegen hebben wij zowel een goed woon -en leef klimaat alsmede een gunstig economisch klimaat. Om dit te behouden en te versterken hebben we blijvend geïnvesteerd in de bereikbaarheid van Stein en wordt onze infrastructuur verder geoptimaliseerd. Veiligheid en aandacht voor ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit zijn daarbij belangrijke speerpunten.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Verkeer, wegen en water

Wegen
In 2021 zijn de onderstaande projecten afgerond die tot doel hebben om het wegennet te verbeteren en veiliger te maken en/of daar raakvlakken mee hebben:
- Herinrichting van de Jurgensstraat in Elsloo;
- Reconstructie Molenweg Zuid;
- Opknappen Paalweg;
- Opknappen weg van Elsloo naar Meers;
- Korte termijn maatregelen Verkeersarrangementen;
- Voorbereiding aanpak rotondes BPS.

De volgende projecten zijn doorgeschoven naar 2022, vanwege de benodigde voorbereidingstijd en waar mogelijk bundelen van infrastructurele projecten in hetzelfde gebied.
- Opknappen Beatrixplein. De planning is afhankelijk van externe partijen die eveneens grondeigendommen hebben;
- Start voorbereiding gebiedsvisie Dorine Verschureplein. Dit hangt samen met de Transformatievisie Elsloo welke in 2022 start.

Verkeer
Eind 2020 is het Mobiliteitsplan 2021-2025 vastgesteld. Onderdeel van dit Mobiliteitsplan is het Meerjaren Investerings Plan Verkeer 2021-2025 (MIP Verkeer 2021-2025). In dit MIP Verkeer is een doorkijk gemaakt welke korte termijn projecten de komende jaren vanuit het budget Verkeersmaatregelen / Veilige schoolomgeving worden uitgevoerd. In 2021 zijn de afrondende korte termijn maatregelen uit het Verkeersarrangement Stein en korte termijn maatregelen vanuit het Verkeersarrangement 2019 (kernen Meers, Maasband, Urmond, Berg a/d Maas en Nattenhoven) grotendeels uitgevoerd. Het betreft onder andere:
- Routing vrachtverkeer in Urmond;

- Komgrens Urmond;
- Bocht en wegversmalling Plakstraat in Urmond;
- Zichtbaarheid voetgangersoversteekplaats in Urmond;
- Aanpassen drempel Mauritslaan in Urmond.

De resterende korte termijn projecten worden in 2022 afgerond.
In 2021 zijn verder vanuit de verkeersarrangementen de Stationsstraat, Mauritsweg, Jurgensstraat fase 1, de weg van Meers naar Elsloo en de Molenweg Zuid gereconstrueerd. Hierdoor kunnen in onze gemeente alle soorten verkeer over goed begane wegen veilig aan het verkeer deelnemen.

Opstellen beleidsplannen verkeer
Eind 2021 is gestart met het opstellen van het nieuwe parkeerbeleidsplan. Dit plan wordt in 2022 afgerond en aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Vervoer
In de gemeente Stein rijden twee wensauto's: een in Berg aan de Maas en een in Meers. In de opstartfase heeft de gemeente de wensauto's een aantal jaren gesubsidieerd met als voorwaarde dat de subsidiebehoefte uiteindelijk in 2021 naar € 0 wordt afgebouwd. Bij de evaluatie in 2020 is gebleken dat de subsidie van de provincie onvoldoende is en de projecten niet levensvatbaar zijn zonder aanvullende subsidie van de gemeente. De provincie heeft in 2021 een nieuwe subsidieregeling vastgesteld. De stichting wensauto Meers heeft eind 2021 een nieuwe subsidie aangevraagd. Voor de wensauto in Berg wordt dit in 2022 gedaan.

Aanpak rotondes BPS
Het project 'Aanpak rotondes en op- en afritten Businesspark Stein' heeft tot doel om het wegennet te verbeteren, de doorstroming te bevorderen en de verkeersveiligheid te verbeteren. Het project heeft impact op en raakvlakken met meerdere (toekomstige) projecten langs dit traject van zowel gemeenten Stein en Beek als provincie Limburg. Het betreft onder andere het project 'Snelfietsroute Maastricht-Sittard' van de provincie en het project 'Stationsomgeving Beek - Elsloo'. Samen met de provincie is onderzocht of deze projecten samengevoegd kunnen worden tot één project in het kader van de versnellingsagenda. Hierdoor is co-financiering van de provincie mogelijk. De provincie heeft inmiddels € 2 miljoen gereserveerd voor het snelfietspad op Steins grondgebied. Met het oog op het geraamd tekort van het totaal van deze projecten is aan de provincie een bijdrage gevraagd.

Eind 2021 is gestart met een eerste verkenning van de projectscope, dit middels het opstellen van een voorlopige schets en een ruwe raming uitgesplitst per projectonderdeel. In de 2e helft van 2022 wordt de Raad middels een raadsvoorstel geïnformeerd over de totale projectscope, de integraliteit en de financiële consequenties/voordelen.

Stationsomgeving Beek-Elsloo
In 2021 is gestart met de besteksfase van het stationsproject. De benodigde verlegging van kabels en leidingen door stakeholder ProRail levert een vertraging op voor het totale project. De planning is daarop geactualiseerd en vervolgens door alle betrokken partijen (bestuurlijk) vastgesteld. De ondertekening van de realisatieovereenkomst is daarmee doorgeschoven naar medio 2022. Op dat moment zal ook het krediet gevoteerd moeten worden. Realisatie van de plannen is vervolgens voorzien in de periode 2023 (Steinse zijde) en 2024 (Beekse zijde).

Stedelijk waterbeheer
In 2021 is invulling gegeven aan het duurzaam omgaan met water door het renoveren van bestaande riolering en het afkoppelen van hemelwater. Ook bij overige grootschalige reconstructies of ruimtelijke projecten is hier op ingezet. Het functioneren van de voorzieningen is geborgd door het uitvoeren van de onderhoudsprogramma's.

Kostendekkendheid aanleg inritten
In 2021 is het tarievenbesluit ten aanzien van de aanleg- en het verbreden van inritten binnen de Gemeente Stein aangepast. Om een nieuwe inrit aan te leggen of te verbreden is een vergunning noodzakelijk.
Na goedkeuring van de vergunning ontvangt de aanvrager een offerte van de werkzaamheden, die door de gemeente is beoordeeld. 50% van de aanlegkosten wordt in rekening gebracht bij de aanvrager zoals het tarievenbesluit voorschrijft. Elke aanvraag betreft maatwerk, omdat de uit te voeren werkzaamheden kunnen variëren.
Factoren die van invloed zijn: het verplaatsen van een lichtmast, verwijderen van een boom, omvorming van het gazon en het voorzien in de juiste fundering onder de inrit. De aanvrager dient vooraf de werkzaamheden starten, akkoord te geven op de offerte. Hierin is ruimte voor het stellen van vragen en afstemming. De inrit wordt pas aangelegd na betaling van de factuur en na afloop van de bezwaarperiode. Eventuele meerkosten worden niet doorberekend naar de aanvrager. In 2021 zijn negen nieuwe inritten gerealiseerd en zijn zes inrit verbredingen uitgevoerd.

Meerjarig investeringsprogramma
Met het vaststellen van het Mobiliteitsplan heeft de gemeenteraad ook de ingestemd met bijbehorend Meerjarig Investeringsplan (MIP). De voortgang van deze investeringen wordt toegelicht in de Jaarrekening 2021, bij de toelichting op de investeringen.

A2 route
Het project is in 2020 afgerond en opgeleverd. In 2021 zijn nog enkele kleinschalige aanpassingen doorgevoerd en heeft de eindafrekening van de provinciale subsidie plaatsgevonden.

Internet buitengebied
Eind 2021 heeft het college een samenwerkingsovereenkomst met Deltafiber afgesloten voor de aanleg van glasvezel in Catsop en Bergerweg/Louisegroeveweg en bedrijventerreinen. Dit wordt in 2022 verder uitgerold door Deltafiber.

Parkeren

Gehandicapten parkeerkaart
In het kader van de ombuigingsvoorstellen is de kostendekkendheid van de gehandicaptenparkeerkaart met ingang van 2021 gestaffeld verhoogd. Het tarief voor de gehandicaptenparkeerplaats is hierdoor voor 2021 vastgesteld op € 133 voor een kaart met medisch advies en op € 55 zonder medisch advies.

Economische havens en waterwegen

Wat heeft het gekost?

Baten en lasten

Verkeer en vervoer en waterstaat (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	4.449	4.471	4.223
Baten	523	504	304
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-3.926**	**-3.967**	**-3.920**

Economie

Inleiding

Stein heeft een gunstig economisch klimaat door de goede geografische ligging in de Euregio aan diverse snelwegen, de aanwezigheid van een haven, de nabijheid van de Chemelot Campus en een vliegveld en zeker niet te vergeten een sterk MKB.
Het programma economie draagt bij aan de kernwaarde 'een bereikbare en bedrijvige gemeente'. Als strategische keuzen hebben wij in de strategische toekomstvisie opgenomen dat wij de lokale economie in de regio willen versterken door het ontwikkelen van een duurzame en lokale economie en het verdiepen van de Economische Samenwerking Zuid-Limburg.
Vrijetijdseconomie, recreatie en toerisme zijn in de strategische toekomstvisie benoemd als belangrijke sectoren die een bijdrage leveren aan de economische diversiteit en versterking van de lokale economie binnen onze gemeente. Zie ook programma sport, cultuur en recreatie (2.5).
Daarnaast is de aanwezigheid van voldoende arbeidspotentieel essentieel voor de verdere ontwikkeling van de regionale en lokale economie. Bij dit laatste wordt tevens een relatie gelegd met het programma sociaal domein (2.6).
In 2021 hebben de gevolgen van de Corona crisis expliciete aandacht gekregen bij het uitvoeren van ons economisch beleid.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

Wat hebben we bereikt ?

Onze gemeente heeft een goed economisch klimaat. Om dit te behouden en verder te versterken is het van belang om juist die kansen te benutten die aansluiten bij de economische identiteit van onze gemeente en de economische diversiteit bevorderen. Dit bereiken we mede aan de hand van de kaders en ambities uit ons Economisch beleidsplan 2017-2020. Dit plan rust op drie pijlers: sociaal economisch beleid, toerisme / recreatie en economisch beleid. De kaders en ambities zijn richtinggevend voor de uitwerking in concrete projecten en maatregelen via de uitvoeringsagenda welke op de langere termijn bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat met meer werkgelegenheid, meer lokale bestedingen en meer mensen naar vermogen aan het werk.

In 2021 zijn we onder andere in samenwerking met de Westelijke Mijnstreek gestart met Detailhandelsvisie en het onderzoek naar Kantoren en bedrijventerreinen. Er zijn lokale steunmaatregelen opgezet en de data-analyse van de economie in Stein is uitgevoerd als start van het Economisch beleidsplan. De focus heeft vanwege de coronacrisis in 2021 vooral gelegen op ondersteuning van onze ondernemers in plaats van een nieuw beleidsplan. Dit plan moet gericht zijn op zo spoedig mogelijk herstel na coronacrisis.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Economische ontwikkeling

Actualisatie Economisch beleidsplan
In 2021 is in opdracht van de gemeente een economische analyse 'De economie van de gemeente Stein' opgesteld. In het vervolgproces naar het nieuwe economische beleidsplan gaat de gemeente in overleg gaan met de ondernemers van Stein. Daarmee krijgt de analyse verdere diepgang, wordt ook ‘het verhaal achter de cijfers’ zichtbaar en kan gezamenlijk tot een breed gedragen plan gekomen worden.

ESZL
Vanuit de gelden van ESZL zijn twee regionale (onderzoeks)projecten opgestart:

- een regionale detailhandelsvisie;
- en een regionale analyse en behoefteraming bedrijventerreinen en kantoren.

Oplevering is in 2022.

Verder werken de 16 Zuid-Limburgse gemeenten aan een economisch herstelplan dat als input zal dienen voor het nationale herstelplan. Als input is een behoefteonderzoek onder ondernemers uitgevoerd. Samenwerkende ondernemers konden daarnaast onder voorwaarden een beroep doen op een financiële bijdrage van maximaal € 10.000 uit het Kickstartfonds van ESZL. Het gaat om projecten waarmee samenwerkende ondernemers zich aanpassen aan de veranderende samenleving en economie en/of inspelen op nieuwe kansen die zich voordoen als gevolg van de coronacrisis.

Ondernemersfonds
Het Ondernemersfonds Stein zien we als een belangrijk bindmiddel tussen gemeente en ondernemers en tussen ondernemers onderling. Door corona heeft de uitvoering van het ondernemersfonds langer op zich laten wachten dan vooraf was voorzien. Hierdoor is de subsidie in 2021 in één keer uitgekeerd voor 2019, 2020 en 2021. Hiermee hebben we voldoende slagkracht gecreëerd om goed van slag te gaan. Ondernemers hebben daarnaast allen een flyer ontvangen met de belangrijkste info. Het bestuur van het ondernemersfonds beoordeelt de aanvragen.

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
Bij de ruimtelijk economische thema's (detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen) is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg leidend. In 2021 is het uitvoeringsprogramma en de uitvoering daarvan op (sub)regionaal niveau verder vormgegeven. De evaluatie van de SVREZL wordt uitgevoerd door een extern bureau en loopt nog.

Samenwerking Blueports
Het samenwerkingsverband Blueports Limburg is in 2021 gecontinueerd. Een van de beoogde resultaten van het samenwerkingsverband was een toekomstvisie voor onze haven. Deze is vertraagd. De provincie neemt hierin het voortouw. De bezuiniging van € 15.000 is gerealiseerd.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijventerrein Kerensheide
De belangrijkste fase van bedrijventerrein Kerensheide is de ontwikkeling van de Poort van Stein. Voor wat betreft de invulling zijn we afhankelijk van de plannen en planning van de grondeigenaar. Het streven was om voor dit deel van het bedrijventerrein eind 2021 een nieuw bestemmingsplan te hebben vastgesteld waarmee toekomstige ontwikkelingen gefaciliteerd kunnen worden. De ontwikkelaar is hiervoor aan zet en heeft hiervoor nog geen plan ingediend. In gesprekken met Chemelot hebben we de ligging van het bedrijventerrein en daarmee het economisch potentieel ervan onder de aandacht gehouden.

Bedrijventerrein Schuttersstraat
In samenwerking met de gemeente Beek is gewerkt aan het oplossen van knelpunten (parkeren, wateroverlast, verkeerscirculatie en openbare ruimte) op bedrijventerrein Schuttersstraat. Voor de lange termijn is voor alle bedrijventerreinen een regionale analyse en behoefteraming bedrijventerreinen opgesteld en zijn aanbevelingen geformuleerd. Dit wordt in 2022 aangeboden aan de raad.

Bedrijventerrein Paalweg
Het project ter verbetering van de openbare ruimte is samengevoegd met het project Molenweg Zuid en 2021 uitgevoerd en afgerond. De ruimtelijke kwaliteit van met name de opstelplaats voor vrachtwagens alsmede de hoofdroute op het bedrijventerrein opgewaardeerd.

Businesspark Stein
Op en rond het bedrijventerrein is vooral geïnvesteerd in het verbeteren van de bereikbaarheid. De projecten die daarmee verband houden staan beschreven in de paragraaf verkeer, wegen en water.

Parkmanagement
De samenwerking met de Stichting Parkmanagement Westelijke Mijnstreek is beëindigd.

Bedrijfsloket- en regelingen

Bedrijvencontactfunctionaris
In 2021 zijn ondernemers geholpen met vragen rondom corona en overige zaken. Het Ondernemersfonds is gestart en er is gewerkt aan de uitwerking van de lokale cadeaukaart.

StartersCentrum
Onze deelname in de vorm van een jaarlijkse bijdrage aan het Starterscentrum Limburg is in 2021 voortgezet.

Grensinfopunt
Ook in 2021 is bijgedragen aan het Grensinfopunt (GIP). Het GIP is het centraal informatiepunt voor iedereen die grensoverschrijdend actief is, was of wordt. Specialisten op het gebied van onder andere fiscaliteit en sociale zekerheid bieden ondersteuning bij de afweging over de grens te gaan werken. Met kennis van het grensoverschrijdend werken ondersteunen ze ook werkgevers. De dienst draagt hiermee bij aan het versterken van het woon- en werkklimaat van Zuid-Limburg, het oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt voor het bedrijfsleven en het bieden van kansen op werk voor alle inwoners van Zuid-Limburg. Door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Provincie Limburg structureel financieel te binden aan het Grensinfopunt kan de gemeentelijke bijdrage gelijk blijven ondanks de stijging van kosten.

Intaketafels
In de organisatie is onder andere voor ondernemers(aan)vragen gewerkt met een zogeheten intaketafel. De intaketafel betreft een multidisciplinair team en heeft tot doel om sneller en efficiënter tot afhandeling van aanvragen van ondernemers te komen. In de intaketafel wordt een initiatief integraal gewogen en de wenselijkheid van een ontwikkeling bepaald.

Economische promotie

Toeristische Uitvoeringsagenda
In 2021 hebben we gewerkt aan de uitvoering van de meerjarige Toeristische Uitvoeringsagenda. Dit is onder meer gebeurd door een aantal verbeteringen van de wandel- en fietspaden in combinatie met extra structureel onderhoud. Verder hebben we een nieuwe wandelroute gecreëerd tussen het Steinerbos en het Heidekamppark.

In samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de toeristische werkgroep Maaskentj en het Rivierpark Maasvallei is gewerkt aan de verdere positionering, profilering en promotie van Stein als Hart van de Maasvallei door middel van nieuwe video`s, online en offline promotie en de ontwikkeling van een nieuw themaproduct in samenwerking met ondernemers.

Ook is een start gemaakt met de verbetering van de entrees van onze gemeente door het beschilderen van de viaducten aan de Napoleonsbaan onder de A76 en het vergroenen van drie rotondes bij de entrees, als eerste onderdeel van de uitvoering van de gemeentelijke rotondevisie. We hebben verder gewerkt aan de verbetering van strategische toeristische locaties zoals het Kasteelpark Elsloo, door middel van cofinanciering. Daarnaast zijn de (toeristische) parkeerplaatsen verbeterd met voorzieningen voor toeristen en recreanten in Meers, Terhagen en Maasband. Hierdoor vindt ook spreiding van bezoekersstromen binnen onze gemeente plaats. Tenslotte is een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor de parkeerplaats in Berg aan de Maas nabij het veerpont.

Corona heeft de toeristisch/recreatieve sector ook hard geraakt in 2021. Om in contact te blijven met de ondernemers en de musea hebben wij periodiek nieuwsbrieven verstuurd. De culturele verenigingen en de toeristisch/recreatieve ondernemers zijn actief gestimuleerd en gefaciliteerd om als ambassadeurs bij te dragen aan de verwezenlijking en verbetering van onze gemeente als toeristisch Hart van de Maasvallei, door middel van het verlenen van een aantal subsidies op basis van de Stimuleringsregeling Toerisme. Tenslotte is overleg gevoerd met de DOP`s en de musea om de gemeentelijke plannen af stemmen op hun plannen en ideeën.

Binnen de Westelijke Mijnstreek is afgesproken om de toeristische samenwerking intensiever op te zoeken met als einddoel de doorontwikkeling van het fietsroutenetwerk, waardoor onze regio een belangrijke schakel vormt tussen het Heuvelland en België. De fietsbrug Stein-Maasmechelen en de ontwikkeling van het RivierPark Maasvallei in onze gemeente spelen hierbij een prominente rol en worden in de regionale samenwerking op deze wijze goed gepositioneerd. Ten aanzien van de brug Stein-Maasmechelen wordt geconstateerd dat dit een lange termijn project is en dat lobby en intergemeentelijke samenwerking nodig zullen blijven om de cofinanciering voor dit project uiteindelijk te kunnen realiseren.
In samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de gemeenten Beek, Echt-Susteren en Sittard-Geleen is op basis van een ontvangen provinciale subsidie een nieuwe interactieve fietstocht ontwikkeld: de route vol verwondering. Deze route is vóór het toeristisch seizoen van 2022 gereed.

Tenslotte is gewerkt aan een uitvoeringsprogramma voor toerisme in Zuid-Limburg op basis van de in 2020 vastgestelde Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030: de invoering van een wandelknooppuntennetwerk voor Zuid-Limburg, het oprichten van een sectorplatform en een toeristisch Zuid-Limburg Magazine. Deze projecten zijn gestart en in voorbereiding. Een deel van deze projecten is gestart en aangejaagd vanuit het Middengebied, Programmalijn Toerisme, waaraan de gemeente Stein deelneemt.

Ten aanzien van het budget wordt opgemerkt dat minder geld is uitgegeven dan vooraf was geraamd. Dit heeft er voornamelijk mee te maken dat het gereserveerde budget van ongeveer € 100.000 voor het opknappen van drie rotondes niet in december 2021 is uitgevoerd maar in januari 2022.

Evenementensubsidies
In 2021 was er een onder uitputting binnen het budget evenementensubsidie van € 23.967. Dit bedrag is ten gunste gekomen van de corona-reserve.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Economie (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	1.015	1.137	844
Baten	281	270	299
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-735**	**-868**	**-545**

Onderwijs

Inleiding

Kinderen en jongeren zijn belangrijk voor onze toekomst. Voldoende en kwalitatieve mogelijkheden op het gebied van onderwijs zijn naast leven, wonen, werken en ontspannen essentieel voor hun ontwikkeling. Het programma onderwijs levert dan ook een bijdrage aan onze kernwaarde 'sociale en vitale kernen'. Onderwijs zien wij tevens als middel om verder invulling te geven aan de strategische keuzen samenleven door ontmoeten en samenleven door verbinden. Ontmoeten en verbinden versterken de gemeenschapszin onder onze inwoners.

In de strategische toekomstvisie is tevens in het kader van een bereikbare en bedrijvige gemeente een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en samenwerking als speerpunt opgenomen. Dit op basis van de quatro helix (overheid, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke instellingen) om ook in de (nabije) toekomst over voldoende arbeidspotentieel in de regio te kunnen beschikken om de toenemende krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat hebben we bereikt ?

Ook in 2021 is er weer volop aandacht geweest voor de groei en ontwikkeling van kinderen. Een goede startpositie is hierbij steeds het uitgangspunt. Samen met basisscholen, het voortgezet onderwijs en andere samenwerkingspartners hebben we ingezet op het bieden van mogelijkheden die nodig zijn voor een goede ontwikkeling. Ons lokaal integraal jeugdbeleid speelt hierin een centrale en belangrijke rol.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Openbaar basisonderwijs

Openbaar basisonderwijs
De statuten van Stichting Kindante bevatten een aantal bepalingen die betrekking hebben op de financiële documenten (begroting/jaarrekening). De vaststelling c.q. de goedkeuring van deze stukken is voorbehouden aan het College van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht. Wel dient de gemeenteraad te worden geinformeerd. Met de raadsinformatiebrieven van 11 juni 2021 (begroting 2021) en 28 oktober 2021 (jaarrekening 2020) is hier uitvoering aan geven. Door de raadsfracties is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen. Ook werd een toelichting door het schoolbestuur tijdens een beeldvormende bijeenkomst niet nodig geacht.

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan
Onder leiding van ICSadviseurs is, samen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en de kindpartners, een intensief traject doorlopen dat heeft geleid tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP). Dit IHP is op 14 oktober 2021 besproken in de raad. De raad heeft besloten kennis te nemen van de eindrapportage. Voorts heeft men ingestemd met ons standpunt ten aanzien van dit eindrapport. Deze bestuurlijke reactie vormt het spoorboekje voor de implementatie van het plan. In lijn hiermee is de uitbreiding van Groenewald het eerste project dat wordt opgepakt. Het moment waarop met de overige scenario's wordt gestart wordt bepaald door de financiële ruimte van de begroting. Op 16 december 2021 heeft de raad een

voorbereidingskrediet van € 46.200 (incl. BTW) beschikbaar gesteld voor het opstellen van de business case "Uitbreiding Groenewald".

Toekomst basisonderwijs kern Stein
Stichting Kindante heeft een aantal jaren geleden het initiatief genomen voor een onderzoek naar een mogelijke samenwerking tussen de basisscholen De Maaskei en Kerensheide. Vanuit onze verantwoordelijkheid met betrekking tot de onderwijshuisvesting hebben wij als gemeente geparticipeerd in de Werkgroep Vastgoed. Net voor de zomervakantie heeft het College van Bestuur van Stichting Kindante de ouders/verzorgers laten weten dat men per direct stopt met dit onderzoek. Beide scholen gaan zelfstandig verder op de huidige locaties. Een afschrift van deze ouderbrief is op 30 juni 2021 met de raad gedeeld.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Lokaal integraal jeugdbeleid
In 2021 zijn er vanwege de coronacrisis minder grote stappen gezet op het gebied van ons lokaal integraal jeugdbeleid (LIJ) dan gehoopt. Scholen en kindpartners hebben de afgelopen 2 jaar hun handen vol gehad aan hun primaire taak, die ze moesten volbrengen in een crisis waarin veel kinderen maar ook leerkrachten/pedagogisch medewerkers uitvielen vanwege ziekte en/of quarantaine. Om de achterstand bij kinderen die mogelijk is opgelopen tijdens de coronacrisis terug te dringen is het zogenaamde Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen. De gemeente Stein ontvangt hiervoor middelen om naar eigen inzicht urgente zaken op te pakken. Wij hebben hierbij de verbinding gezocht met ons lopende LIJ en de partners die daaraan gekoppeld zijn. Tijdens een digitale werkconferentie is nagedacht over de invulling van de NPO gelden. In het eerste kwartaal van 2022 zal verdere uitwerking plaatsvinden. Wij hopen met het NPO-middelen een boost te geven aan ons LIJ.
De NPO-middelen hebben een direct verband met onze OAB-middelen die we van het Rijk ontvangen. Gebleken is dat er binnen die OAB-middelen meer uitgaven hebben plaatsgevonden dan vooraf voorzien. Wij zullen dit gaan evalueren en bijstellen.

Lokale Educatieve Agenda (LEA)
Zoals reeds in de begroting 2021 naar uw raad gecommuniceerd stoppen we in 2021 met de financiële bijdrage ten aanzien van de lokale educatieve agenda (LEA). Kindante is hierover door ons geïnformeerd. Wij hebben abusievelijk het openstaande bedrag van 2021 afgeraamd. Echter, de afspraak was dat onze financiële bijdrage stopte na het schooljaar 2020/2021. Wij hebben dit gecorrigeerd en aan Kindante onze laatste bijdrage ten aanzien van de LEA uitbetaald. Vanaf 2022 is er geen geld meer gereserveerd voor de LEA. De zaken die binnen de LEA de laatste jaren werden bekostigd zullen de komende jaren - zoals eerder al aangegeven - kritisch(er) bekeken worden en waar nodig en van toepassing vanuit ons onderwijskansenbeleid bekostigd worden. Uitgangspunt is hierbij ook dat gekeken wordt naar cofinanciering en dat een en ander past binnen de kaders van het onderwijskansenbeleid.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Onderwijs (x € 1.000)	**Werkelijk 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Primaire begroting 2021**
Lasten	3.133	2.904	2.928
Baten	598	506	470
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-2.535**	**-2.397**	**-2.458**

Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Het programma sport, cultuur en recreatie levert een bijdrage aan een duurzame leefomgeving met unieke waarden en in het bijzonder aan het verder versterken van de unieke omgevingskwaliteiten.
In de strategische toekomstvisie hebben wij opgenomen dat wij de belevingswaarde willen versterken door in te zetten op landelijke verstilling en het behoud van cultuurhistorische waarden. Waarbij wordt ingezet op onder andere internationale verbindingen, het versterken van ons toeristisch profiel en het uitbouwen van onze authentieke waarden waaronder de ligging aan het water. De waarde van onze openbare ruimte willen wij versterken door deze meer te benutten als plek voor ontmoeten, sporten en recreëren. Hierbij wordt tevens een belangrijke bijdrage geleverd aan de kernwaarde sociale en vitale kernen.

In het kader van de kernwaarde bereikbare en bedrijvige gemeente hebben wij als strategische keuze vrijetijdseconomie en recreatie als nieuwe economische pijler geformuleerd. Het programma sport, cultuur en recreatie levert een bijdrage aan de economische diversiteit die van belang is bij het verder ontwikkelen van een duurzame en lokale economie (zie ook programma Economie).

Tot slot levert dit programma een bijdrage aan het verder ontwikkelen van de kernwaarde sociale en vitale kernen. Cultuurhistorische waarden kunnen de eigen identiteit van een kern en het gevoel van gezamenlijke roots en sociale cohesie onder inwoners versterken waardoor invulling wordt gegeven aan de strategische keuze 'Trots en bewust van onze eigen(zinnige) identiteit en kwaliteiten'.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Wat hebben we bereikt ?

Onze inwoners en bezoekers waarderen momenteel de omgevingskwaliteiten zoals de groene verbindingen, de beleving van Stein als gemeente aan het water (Grensmaas), de cultuurhistorische waarden van onze verschillende kernen en de kwaliteit van de openbare ruimte. Om ook in de toekomst een duurzame woongemeente te blijven, willen wij deze unieke omgevingskwaliteiten die bestaan uit gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde samen met inwoners en ondernemers verder versterken. De waarde van ons groen (natuur en openbare ruimte) versterken wij door deze meer te benutten als plek voor ontmoeten, sporten en recreëren. Hierbij dragen wij tevens bij aan de kernwaarde sociale en vitale kernen.

Daarnaast willen we bereiken dat meer mensen in alle leeftijdscategorieën bewegen en sporten. Sport wordt hierbij gezien als middel en niet als doel. Daarmee is de relatie met het sociaal domein indirect gelegd. Door te bewegen en te sporten wordt ingezet op een gezondere levensstijl, op ontmoeten, verbinden en meedoen. Dit draagt bij aan positieve gezondheid waardoor mogelijk kosten binnen het sociaal domein voorkomen kunnen worden. Bewegen in de openbare ruimte vormt hier een onderdeel van.

Kunst en cultuur wordt meer verweven met ander beleidsterreinen zoals toerisme en het sociaal domein waarmee het een bijdrage levert aan het versterken van de gemeenschapszin in onze gemeente en daarmee een bijdrage levert aan het behouden van de sociale en vitale kernen.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Sportbeleid en activering

Gezond Sport- & Beweegakkoord Stein
Het in 2020 gesloten 'Gezond Sport- & Beweegakkoord Stein', is het resultaat van een intensief participatietraject. Gezamenlijke ambities van gemeente en stakeholders op het gebied van sport, bewegen, gezondheid en vitaliteit, zijn hierin vastgelegd. Corona onderstreepte het belang hiervan, maar bemoeilijkte de uitvoering. Desondanks zijn in 2021 aansprekende resultaten geboekt. Voorbeelden hiervan zijn de aanstelling van een sportpedagoog, opstart van de regionale samenwerking JOGG Zuid-Limburg, urbans sports clinics voor de jeugd, oprichting van het Sport & Beweeg Panel, uitbouw van het verenigingsadvies en diverse initiatieven die bewegen stimuleren in de openbare ruimte of voor mensen die drempels ervaren op dit gebied. Tevens is verbinding gemaakt met andere beleidsdomeinen & -stukken die dit jaar zijn ontwikkeld, zoals preventieakkoord, jongerenvisie, toegankelijkheid, omgevingsvisie en mobiliteitsvisie.

Sportaccommodaties

Renovatie kunstgras- en natuurgrasvelden
Door de zeer slechte weersomstandigheden is het niet gelukt het hele project op te leveren in 2021. Sportcomplex 't Hetjen is op de robotmaaiers en tribune beachvelden na gereed. Op sportcomplex Mergelakker is het kunstgrasveld A gerenoveerd maar is de aanleg van natuurgrasveld C behoorlijk gestagneerd. Hierdoor is het ombouwen van kunstgrasveld B doorgeschoven naar 2022.

Zorgplichtbepaling Wet milieubeheer
Met het oogpunt op een mogelijk verbod van synthetische en rubberinfill in kunstgrasvelden vanaf 2028 is ervoor gekozen enkel een kantplank rondom de kunstgrasvelden aan te brengen. Met het aanbrengen van deze voorziening wordt voldaan aan de eisen van de wettelijke zorgplicht tegen het verspreiden van microplastics in het milieu.

Uitbreiding sanitaire ruimten 't Hetjen
Op 18 mei 2021 heeft het college besloten het beschikbare budget ter beschikking te stellen aan de vereniging voor het in eigen beheer uitbreiden en renoveren van de sanitaire ruimten. Ook de vereniging is geconfronteerd met de forse prijsstijgingen en drukte in dit marktsegment. Hierdoor is de uitbreiding en renovatie niet in 2021 gerealiseerd en wordt het budget á € 70.000 doorgeschoven naar 2022.

Cultuurpresentatie, productie participatie

Muziekonderwijs en cultuureducatie
Sinds schooljaar 2020-2021 vindt er een andere invulling plaats rondom het thema muziekonderwijs en cultuureducatie. De invulling moet nog verder vorm krijgen. In 2021 ontstond hierdoor onder uitputting van het budget. In de slotwijziging is een bedrag van € 25.000 door geschoven naar 2022 en dit in te zetten voor een beleidsplan kunst en cultuur. Muziekonderwijs en cultuureducatie zullen daar onderdeel van uitmaken.

Media

Bibliotheken
Met ingang van 2021 zijn de locaties in Elsloo en Urmond opgeheven. De bibliotheeklocatie in MFC de Grous bleef gehandhaafd en wordt niet langer leeswinkel genoemd maar bibliotheek.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Levensbomenbos
Om uitvoering te geven aan de aangenomen motie van uw raad een herdenkingsbos aan te leggen, zijn er een aantal acties uitgezet. Grondaankoopmogelijkheden zijn onderzocht maar dit heeft nog geen concrete (particuliere) locaties opgeleverd. Daarom is besloten in eerste instantie in te zetten op de aanleg van kleinere levensbosjes op gemeentelijk eigendom. De percelen in eigendom van de gemeente zijn geïnventariseerd onderzocht op geschiktheid en de mogelijkheden zijn besproken met de DOP's. Verdere planuitwerking is voorzien in 2022.

Areaaluitbreiding openbaar groen
Openbaar groen en recreatie heeft betrekking op de ontwikkeling en het beheer van natuur en landschap, het groen in de openbare ruimte en speelvoorzieningen . Groen versterkt de ruimtelijke structuur, de leefbaarheid en draagt bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. In de groenstructuurvisie en het groenbeheersplan is dit taakveld meer volledig uitgewerkt. Daarnaast is er de ambitie om te werken aan:

- het vergroenen van onze gemeente door aanplant van bos, struweel, hagen en solitaire bomen zowel in de kernen als in het buitengebied;
- Verbindingen leggen tussen waterrecreatie, natuurrecreatie, cultuurhistorie/musea, wandelen en fietsen en daarmee tevens een netwerk van fiets- en wandelpaden uit te bouwen;
- landschaps- en natuurprojecten zoveel mogelijk laten aansluiten en samenwerken met RivierparkMaasvallei;
- Compensatieplan Maasband concretiseren en nader uitwerken samen met het Grensmaas Consortium;
- Faciliteren van de doorontwikkeling van de gebiedsvisie onder andere ten behoeve van het zichtbaar maken van de historische havenplaats Oud-Urmond;
- Ondersteunen van het eigen kracht project Domein Elsloo;
- Vergroten van de soortenrijkdom (biodiversiteit) door gerichte inrichtingsmaatregelen en door aanpassingen in het beheer;
- het ondersteunen en faciliteren van ideeën IVN verenigingen.

Steinerbos
Ook in 2021 is Steinerbos geconfronteerd met de forse impact van de coronamaatregelen.
Tot en met april 2021 is het hele recreatiepark gesloten geweest en vervolgens mocht het weer gedeeltelijk open. In de laatste maanden van 2021 zijn er weer aangescherpte maatregelen genomen en in december 2021 moest het park wederom volledig sluiten. Dit heeft een forse financiële impact gehad op het bedrijfsresultaat van 2021. De gemeente heeft in totaal voor 7 maanden de huur kwijtgescholden in 2021 en daarnaast het maandelijkse exploitatietekort over de eerste 6 maanden van 2021 gecompenseerd conform raadsbesluit. Via de SPUK-IJZ regeling heeft de gemeente in 2021 over het jaar 2020 een bedrag van € 246.292 terugontvangen en daarnaast over de eerste helft van 2021 een bedrag van € 356.522 terugontvangen. De jaarrekening 2021 van Steinerbos BV laat een negatief resultaat zien van € 299.768. Dit negatief resultaat wordt door Steinerbos dan ook zelf opgevangen met de daarvoor bedoelde financiële bijdrage van 2021.

Relatie verbonden partij met realisatie programma

Verbonden partij	Samenwerkings-vorm	Wat is de bijdrage aan dit programma?
Steinerbos BV	Privaat	Bijdrage aan de vrijetijdseconomie en toerisme
NV Theodora	Privaat	Bijdrage aan het in stand houden van kasteel Elsloo en het kasteelpark.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Sport, cultuur en recreatie (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	5.165	5.294	4.836
Baten	1.068	751	443
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-4.097**	**-4.543**	**-4.393**

Sociaal Domein

Inleiding

Het programma sociaal domein levert een bijdrage aan de kernwaarde sociale en vitale kernen. Binnen onze kernen is sprake van dorpse saamhorigheid en gemeenschapszin. In onze kernen zijn inwoners actief, helpen ze elkaar en nemen ze zelf initiatief. Dit willen we behouden en verder versterken. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties blijven we grote maatschappelijke opgaven ook de komende jaren het hoofd bieden.

Actief eigenaarschap van onze inwoners en ondernemers is een strategische keuze die wij verder willen stimuleren zodat zij meer ruimte, zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen voor eigen initiatieven.

Sociale en vitale kernen zijn van belang voor een duurzame leefomgeving met unieke waarden. Wij gaan immers uit van de kracht van onze inwoners. Zij nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. Als gemeente geven wij hen hiervoor, binnen de gestelde kaders, de ruimte.

Tot slot levert het taakveld sociaal domein een bijdrage aan de kernwaarde bereikbare en bedrijvige gemeente. Het gaat dan in het bijzonder om de strategische keuze van voldoende arbeidspotentieel waarbij participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt onderdeel is.

In 2021 zijn we gestart met het project ‘Grip op sociaal Domein’. Het doel van dit project is om duurzaam grip te krijgen op onze uitgaven in het sociaal domein. Vanuit een vijftal pijlers is het project aan de slag gegaan met het realiseren van 45 beheersmaatregelen met wisselend resultaat. Daarnaast werden in 2021 onze inspanningen op het gebied van inclusie beloond met de titel ‘Meest toegankelijke gemeente van Nelderland’.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18+

Wat hebben we bereikt ?

Voor het jaar 2021 is opnieuw een uitvoeringsagenda vastgesteld, horende bij het integraal beleidsplan sociaal domein 2018-2023. Met dit beleidsplan inclusief de bijbehorende uitvoeringsagenda wordt voorzien in een vertaling van de strategische kernwaarden "sociale en vitale kernen" en "bereikbare en bedrijvige gemeente". De centrale thema's hierbij zijn:

- Kracht bij mensen zelf
- Integrale samenwerking
- Maatwerk & kwaliteit
- Communicatie & informatievoorziening
- Innoveren en experimenteren

De uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en eveneens wordt jaarlijks een uitvoeringsagenda opgesteld voor het volgende jaar.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Samenkracht en burgerparticipatie

Dorpsontwikkeling en Eigen kracht
Door corona hebben burgerinitiatieven ook in 2021 deels hun activiteiten moeten stilleggen. Het dorpsbudget is daardoor niet overal geheel benut. Hetzelfde geldt voor het Eigen Kracht subsidiebudget. In 2021 resteert ruim ca. € 8.000 aan dorpsbudget van in totaal € 27.000. Desalniettemin zijn dorpen actief gebleven in het onderhouden van (digitaal) contact met elkaar en hun vrijwillige achterban. De dorpscontactpersonen van de gemeente en het welzijnswerk hebben hier een ondersteunende rol in gehad. Vanwege Corona hebben dorpen 2 jaar (2020 en 2021) hun restanten mogen behouden. Het restbudget 2022 moet weer terugvloeien naar de gemeente.

Aan Eigen kracht budget resteert in 2021 € 48.000 van in totaal € 64.000 (€ 50.000 jaarbudget + € 14.000 exploitatie buurtcentrum Nieuwdorp). De Eigen kracht subsidie is dit jaar verstrekt aan de drie ontmoetingsplekken Nieuwdorp, Oud Stein en Kerensheide en aan Kerstversiering dat op eigen initiatief is aangebracht in Oud Urmond.
Het restant Eigen kracht budget van 2021 is teruggestort in de krimp reserve.

In juli 2021 heeft de raad besloten dat er voor de periode 2022 t/m 2025 per jaar € 40.000 beschikbaar wordt gesteld aan Eigen kracht subsidie. Dit met het doel om burgerinitiatieven te faciliteren, actief eigenaarschap van inwoners te vergroten, aan gemeenschapsontwikkeling bij te dragen en om cofinancieringsmiddelen te werven. De raad heeft dit besloten na een motie van de DOS om structurele financiering.

Ontmoetingslocaties
In de gemeente zijn diverse ontmoetingslocaties die ontstaan zijn vanuit en beheerd worden door burgerinitiatieven. Daarnaast zijn enkele locaties in ontwikkeling of staan leeg. Voor deze locaties werken we het Accommodatiebeleid (2019) verder uit op het gebied van locatie en inrichting, en maken we afspraken over functies, activiteiten en financiën. Dit project is in 2020 gestart in samenspraak met inwoners en heeft in 2021 geleid tot een analyse en concept visie op basis van gegevens en gesprekken met de vrijwillige beheerders. Medio 2022 is de besluitvorming voorzien.

Participatiebeleid Omgevingswet
In november 2021 is het *Participatiebeleid Omgevingswet 'Wie doet er mee?'* door de raad vastgesteld. Vroegtijdige participatie is een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet.
Het beleid biedt een kader voor een zorgvuldig participatieproces met aandacht voor rollen, verantwoordelijkheden, communicatie, informatiedeling en gebiedsgerichte samenwerking in de fysieke leefomgeving.

Wijkactieprogramma (WAP) Nieuwdorp
Het WAP bevat vier geprioriteerde projecten waaronder de aanpak van de woningvoorraad in het 'Kwadrant van Zaam Wonen', het Bruisend hart, Nieuwdorp duurzaam en 360 graden Nieuwdorp. Het project 360 graden Nieuwdorp gaat over het samen leven in de wijk met thema's als binding, betrokkenheid, inzet en behoeftes. De straatpeiling die in 2020 is uitgevoerd, heeft geleid tot nieuwe vrijwilligers. Waaronder een groep die bezig is met burenhulp en een jeugdgroep The New Generation die aan de slag is met activiteiten voor en door de jeugd. Dit wordt ondersteund door het welzijnswerk en het Buurtcentrum.
Daarnaast is vanuit 360 graden inbreng geleverd voor de overige genoemde projecten en het WAP in het algemeen zoals communicatie-uitingen en de totstandkoming van de wijkmarkt.
Het WAP is een pilot voor integraal en gebiedsgericht samenwerken binnen de Omgevingswet.

Kerk Kerensheide
In de 2e helft van 2021 is de inschrijfprocedure doorlopen conform de opgestelde inschrijvingsleidraad. Het betrof een meervoudig onderhandse procedure voor de verkoop van het kerkgebouw om hiermee een marktpartij te vinden die voor eigen rekening en risico het voorkeursscenario van de herbestemming ontwikkelt, realiseert en exploiteert (zie raadsinformatiebrief d.d. 14 juli 2021). Over de uitkomsten van dit traject wordt de gemeenteraad in het 1e kwartaal van 2022 geïnformeerd.

Welzijnswerk en cliëntondersteuning
Het aantal gesubsidieerde organisaties op het gebied van ondersteuning is afgenomen als gevolg van de bezuinigingen binnen de gemeente Stein. Daarnaast is MEE Zuid-Limburg gekort op de lopende subsidie. De gevolgen hiervan zijn zichtbaar. Dit in de vorm van wachtlijsten en minder inzet voor consultatie. In samenwerking met MEE Zuid-Limburg zijn de gevolgen in kaart gebracht en zijn gesprekken gevoerd om te komen tot nieuwe afspraken voor 2022. Eveneens zijn afspraken gemaakt met PIW, ook zij hebben te maken met een bezuinigingsopgave welke per 2022 in zal gaan. De effecten zullen gemonitord worden door het gesprek met elkaar te blijven voeren.

Financiële gezondheid
In 2021 is het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2021-2025 vastgesteld. Dit plan beschrijft hoe en wanneer de doelen uit het bijbehorende beleidsplan gerealiseerd gaan worden. In 2021 zijn we inwoners met betalingsachterstanden actief gaan benaderen in het kader van vroegsignalering en preventie. Daarnaast zijn inwoners geïnformeerd over ondersteuning bij schulden door onder meer de Rondkomen-krant, maandelijkse berichten in de Maaskentjer en actuele informatie op de website.

Kinderen uit gezinnen met een smalle beurs konden met behulp van het Jeugdfonds Sport en het Jeugdfonds Cultuur mee doen met hun leeftijdsgenoten. Ook Stichting Leergeld ondersteunde deze kinderen. Het ondersteuningsaanbod is afgelopen jaar uitgebreid met laptops en fietsen. Sinds september kunnen volwassenen met een smalle beurs gebruik maken van het Volwassenenfonds Sport & Cultuur.
Verder is ook in 2021 een succesvolle Kinderkledingdag georganiseerd.

Sociale inclusie
Toegankelijkheid is een belangrijk thema binnen de gemeente Stein. Dit uit zich bijvoorbeeld in het apart hiervoor in het leven geroepen Sociaal Inclusie Panel. Dit panel maakt zich er sterk voor dat iedereen in Stein mee kan doen en zijn er intensief en structureel mee bezig hoe we onze gemeente nog toegankelijker kunnen maken. Er is veel aandacht voor toegankelijkheid op scholen. Daarbij wordt niet alleen gedacht aan het wegnemen van fysieke belemmeringen in het gebouw, maar er zijn bijvoorbeeld ook prikkelarme klaslokalen ingericht voor mensen met een verstandelijke beperking.
Ook wordt er gewerkt aan een aantal innovatieve projecten zoals deelbaar vervoer en is er onder meer een onderwijsproject waarbij kinderen zelf kunnen ervaren hoe het is om een beperking te hebben.
In 2021 is deze inzet bekroond door het winnen van de verkiezing 'Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland'.

Wet Inburgering
2021 heeft in het teken gestaan van de implementatie van deze nieuwe wettelijke taak. Invoering van deze wet heeft plaatsgevonden op 01-01-2022.
Gemeentes krijgen een grotere rol rondom de integratie en participatie van statushouders. Zo is de gemeente verantwoordelijk voor de inkoop van inburgeringscursussen en zal er aan de hand van een Plan Inburgering en Participatie (PIP) doelen worden gesteld met de statushouder. Zuid-Limburgse gemeentes zijn ondersteund door Divosa voor de implementatie van deze taak. Het inkoopproces wordt ook op Zuid-Limburgse schaal aangepakt. Voor de overige nieuwe taken

werken we samen met gemeenten Sittard-Geleen en Beek. Via het gemeentefonds zijn extra middelen verkregen voor de uitvoering van deze taken.

DUB gelden krimpreserve
Op 1 november hebben de krimpregio's te horen gekregen dat de DUB middelen voor 2022 verlengd worden. Op dezelfde wijze als in 2021, namelijk middels een decentralisatie uitkering. De DUB middelen lopen per 1 januari 2023 definitief af.
Op 17 juni 2021 heeft het Bestuurlijk Overleg Wonen Westelijke Mijnstreek besloten om het gealloceerd bedrag van 1 miljoen euro t.b.v. het woonbedrijf te verdelen onder de gemeenten van de Westelijke Mijnstreek naar rato van het inwoneraantal. Voor de gemeente Stein komt daardoor een bedrag van € 171.033 ten goede van de krimpreserve.

Steinse cadeaubon
In 2021 heeft overleg plaatsgevonden met het Ondernemersfonds om verder invulling te geven aan de Steinse Cadeaubon. In 2022 wordt het voorstel van het Ondernemersfonds verder uitgewerkt.

LEADER programma
LEADER is een Europees subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling. LEADER ondersteunt plaatselijke initiatieven die de leefbaarheid en economie op het platteland versterken. Burgerparticipatie, ondernemerschap en zelfsturing vormen de kern. De Europese Unie, de Provincie Limburg en de zestien Zuid-Limburgse gemeenten stellen geld beschikbaar voor initiatiefnemers met goede plannen. Het programma loopt van 2016 tot en met 2022.
In 2021 heeft Stichting Vrijheid Urmond een subsidie verzoek ingediend bij de LEADER commissie voor het project De Bath. In 2022 zal een definitief besluit genomen worden door de beoordelingscommissie.

Opstellen kerkenvisie
In 2021 is samen met de kerkbesturen en betrokken partijen gestart om een kerkenvisie voor alle kerken in de gemeente Stein op te stellen. Doel van deze visie op religieuze gebouwen is het inventariseren van de problematiek van gebedshuizen, het bieden van een duurzaam perspectief op toekomstige omstandigheden, het vormen van een netwerk van betrokken partijen en het maken van afspraken over de rol van die partijen. In november 2021 is uw raad middels een presentatie op de hoogte gebracht van de stand van zaken. Het streven is om de visie in 2022 af te ronden.

Onderzoeken accommodatiebeleid
In de gemeente zijn diverse ontmoetingslocaties die ontstaan zijn vanuit en beheerd worden door burgerinitiatieven. Daarnaast zijn enkele locaties in ontwikkeling of staan leeg. Voor deze locaties werken we het Accommodatiebeleid (2019) verder uit op het gebied van locatie en inrichting, en maken we afspraken over functies, activiteiten en financiën. Dit project is in 2020 gestart in samenspraak met inwoners en zal in 2022 tot een raadsvoorstel leiden.

Subsidies
In de begroting 2021 was een incidenteel budget van 110.000 beschikbaar in het kader van stimuleren burgerkracht. De coronacrisis en de hierdoor noodzakelijk opgelegde maatregelen hebben ervoor gezorgd dat er nog geen beroep is gedaan op deze stimuleringsregeling burgerkracht. Het bedrag van 110.000 is doorgeschoven naar 2022 waarbij zowel evenementenorganisaties als organisaties die een maatschappelijke activiteit organiseren aanspraak kunnen maken de stimuleringsregeling burgerkracht.

Informele zorg
Ook in 2021 heeft het Steunpunt Mantelzorg Zuid de ondersteuning van mantelzorgers in Stein verzorgd. Hiervoor waren minder uren beschikbaar als gevolg van vermindering van de subsidie. Daardoor is ondersteuning meer groepsgewijs georganiseerd. Dit geldt ook voor de activiteiten van

Stichting De Brug, die zorgvrijwilligers ondersteunt heeft.

Het netwerk Informele Zorg Stein bestaat uit betrokken professionals, vrijwilligers en mantelzorgers. Het netwerk heeft zich ingezet rond drie thema's: in kaart brengen van respijtzorgmogelijkheden, het netwerk Informele Zorg Stein vergroten en verstevigen en het aanbod van kortdurend verblijf optimaliseren.

Verder is in december 2021 in samenwerking met de Zuid-Limburgse Coalitie Eenzaamheid extra aandacht gevraagd voor eenzaamheid tijdens de feestdagen.

Inkomensregelingen

Tonk
De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) was bedoeld om een terugval in inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De uitkering gold voor huishoudens. De TONK-regeling is op diverse manieren gecommuniceerd en is inmiddels gesloten. Gemeente Stein heeft een bedrag van € 297.000 ontvangen van het Rijk voor deze regeling. Daarvan is € 44.125 besteed. Hier is geen sprake van een terugbetalingsverplichting. Het restant van deze middelen is in de corona-reserve gestort en weer ingezet voor andere corona-gerelateerde doeleinden.

Implementatiebudget Participatie
In 2021 is er een bedrag van € 382.992 besteedt inzake het implementatiebudget Participatie. De voornaamste uitgaven betreffen implementatie, projectkosten en personele kosten (overdracht personeel). Het restant implementatiebudget (€ 68.323) is doorgeschoven naar 2022. De komende jaren wordt het budget aangewend om met name de laatste project- en implementatiekosten te dekken. De verwachting is dat het resterende implementatiebudget in 2024 volledig benut is.

Tozo
Van 1 maart 2020 tot 1 oktober 2021 was de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) in werking. De gemeente Stein heeft de uitvoering van de TOZO gemandateerd aan de gemeente Maastricht. Gemeente Maastricht is tevens belast met toezicht en handhaving op rechtmatig gebruik van de regeling.

In het kader van de Tozo heeft de gemeente Stein voor 2021 via de eerste, tweede en derde tranche € 921.409 ontvangen en ook doorbetaald richting de gemeente Maastricht. De uiteindelijke afrekening Tozo 2021 betreft een bedrag van € 670.264. Dit betreffen zowel uitkeringskosten als uitvoeringskosten. De uitvoering van Tozo is budgettair neutraal. Dit betekent dat wij het verschil terug ontvangen van de gemeente Maastricht en weer terugbetalen richting het Rijk.

Programmakosten Vidar
Programmakosten zijn uitkeringen en verstrekkingen aan inwoners van gemeente Stein ingevolge de Participatiewet. In de begroting 2021 van gemeente Stein waren middelen opgenomen voor de programmakosten Vidar. In 2021 zagen we een stijging van de programmakosten. De belangrijkste verklaring voor deze stijging is de coronacrisis. Overige redenen zijn: toename bewindvoeringskosten, harmonisatie van beleid en een verhoogde taakstelling statushouders (inrichtingskosten).

We hebben de benodigde bijstelling van de programmakosten (inclusief TONK) van € 341.345 voor 2021 op door het Rijk beschikbaar gestelde coronamiddelen uit de corona-reserve aangewend om deze extra instroom binnen de P-wet te kunnen opvangen. De daadwerkelijke programmakosten hebben er toe geleidt dat we in de jaarrekening een onttrekking aan de corona-reserve doen van € 381.800.

BUIG-uitkering
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. De voorlopige beschikking BUIG 2021 was € 4.725.091. De definitieve beschikking bedraagt € 4.633.143. De lagere BUIG-uitkering wordt veroorzaakt doordat de raming van het macrobudget gedaald is met € 459,9 miljoen ten opzichte van het voorlopig macrobudget 2021.

Begeleide participatie

Vidar GR
De G.R. Vidar Wsw heeft de uitvoering van de Wsw en de werkgeverstaken belegd bij de centrumgemeente Sittard-Geleen. De centrumgemeente heeft de uitvoering van de Wsw-taken en de werkgeverstaken opgedragen aan Vidar B.V. Verder vinden er binnen de G.R. Vidar Wsw geen activiteiten plaats. Binnen het overzicht van baten en lasten, worden de verantwoorde loonkosten gedekt door de Rijksbijdrage en een aanvullende gemeentelijke bijdrage in het subsidietekort en overige lasten.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Wmo
Binnen de Wmo zijn in 2021 diverse ontwikkelingen geweest. Enerzijds heeft een groot inkooptraject plaatsgevonden en anderzijds heeft corona opnieuw een rol gehad in bijvoorbeeld het tekort aan personeel bij aanbieders waardoor wachtlijsten zijn ontstaan. Door diverse redenen, zoals de structurele hoge instroom op huishoudelijke ondersteuning en andere voorzieningen, alsmede de herindicaties op begeleiding in het tweede half jaar in 2021 en een onderbezetting bij de consulenten, zijn achterstanden opgelopen in het oppakken en verwerken van de binnenkomende meldingen. Dit loopt door in 2022. Daarnaast zien we dat de realisatie binnen de begrote budgetten is gebleven. Echter is als gevolg van de landelijk ingevoerde inkomstenafhankelijke eigen bijdrage in 2021 het budget voor huishoudelijke hulp fors naar boven bijgesteld moeten worden (realistische uitgavengerichte begroting). Op totaalniveau Wmo is er een overschot zichtbaar van € 26.760. Dit beeld is vertekend, aangezien in 2021 minder meldingen opgepakt konden worden, dus deze kosten gaan pas in 2022 verder doorwerken.

Wmo (Groeps-)Begeleiding
Het inkoopproces rondom Wmo Begeleiding, Groepsbegeleiding en kortdurend verblijf is afgerond. Dit wil zeggen dat nieuwe overeenkomsten per 1 januari 2022 zijn afgesloten met ongeveer dertig aanbieders. Met de nieuwe overeenkomst hebben een aantal wijzigingen plaatsgevonden. Zo is een nieuwe werkwijze geïmplementeerd en zijn er AmvB reële tarieven ontwikkeld. De inkoopprocedure is vertaald naar de beheersmaatregelen en aan de voorkant in de begroting opgenomen.

Abonnementstarief
Sinds 2019 is het nieuwe abonnementstarief van kracht. Hiermee betalen inwoners € 19 per maand voor een Wmo voorziening. Sinds 2019 wordt er dan ook een toename in het aantal indicaties geconstateerd, voornamelijk op het gebied van Huishoudelijke ondersteuning. In 2021 wordt er eveneens een toename in het aantal indicaties gezien. De inkomsten vanuit het abonnementstarief zijn hiermee in 2021 opnieuw verhoogd. Het abonnementstarief en de impact hiertoe zijn onderdeel van de beheersmaatregelen.

Pilot nazorg
In 2021 is de pilot Nazorg afgerond. Er is hierbij gestuurd op de juiste inzet van zorg, rechtmatigheid, doelmatigheid en op het vergroten van de klanttevredenheid en de kwaliteit van dienstverlening. Twee voorzieningen maakten onderdeel uit van de pilot, namelijk hulpmiddelen en huishoudelijke ondersteuning. In 2021 heeft een evaluatie plaatsgevonden om de resultaten te meten. In totaal zijn

79 inwoners met een indicatie hulpmiddel bevraagd en 98 inwoners betreft het onderdeel huishoudelijke ondersteuning.
De pilot nazorg heeft inzicht gegeven in de tevredenheid ten aanzien van de zorgaanbieder, het hulpmiddel en inzicht gegeven in de indicatiestelling van huishoudelijke ondersteuning.
Uit diverse gesprekken bleek bijvoorbeeld dat enkele inwoners met een hulpmiddel geen gebruik meer maakten van het hulpmiddel en dat de indicatie stopgezet kon worden. Ook gaf het overgrote deel van het aantal bevraagde inwoners aan de communicatie met de zorgaanbieder als positief te ervaren.
Bij HH is er 1 aanpassing geweest van een indicatie, 15 minuten minder, dat is op jaarbasis een besparing van € 377.
Bij de hulpmiddelen zijn 3 middelen opgehaald, dat is een besparing van € 1.118 huurkosten per jaar.
Daarnaast zijn er geen andere bijzonderheden uitgekomen.
De werkwijze van evaluatie zal in 2022 meer geïntegreerd gaan worden binnen de reguliere werkzaamheden waardoor dit een structureel karakter krijgt.

Huishoudelijke hulp
De huidige overeenkomsten voor huishoudelijke ondersteuning zijn per 1 januari 2022 opnieuw verlengd. Het jaar 2021 heeft in het teken gestaan van het ontwikkelingen van nieuwe AmvB reële tarieven, deze zijn eveneens per 2022 van kracht geworden. Door de impact van corona en het stijgend aantal indicaties zijn wachtlijsten bij zowel aanbieders als de interne organisatie ontstaan. Hierdoor zijn niet alle nieuwe indicaties verzilverd en is een discrepantie ontstaan in de begroting. De wachtlijsten bij de aanbieders zijn inmiddels fors teruggebracht, dit heeft tot gevolg dat de verzilvering in 2022 alsnog zal plaatsvinden. Huishoudelijke ondersteuning is eveneens opgenomen als beheersmaatregel en zal verder uitvoering krijgen in 2022.

Investeringsbudget Grip op Sociaal Domein
De gemeenteraad heeft op 29 januari 2021 ingestemd met het beschikbaar stellen van financiële middelen van € 265.000 conform de investeringsparagraaf in het Plan van Aanpak Grip op Sociaal Domein. De werkelijke uitgaven in 2021 betreffen 177.990. Het restant is doorgeschoven naar 2022.

In 2021 is gestart met 45 beheersmaatregelen waarvan er 29 volledig zijn gerealiseerd. Hiervan hebben 5 beheersmaatregelen een hoger resultaat behaald dan de gestelde financiële opgave. Het totale resultaat van de gerealiseerde maatregelen is 603.000 euro. Hiermee is er 72% van de beoogde besparingsopgave weten te realiseren. Dit betekent dat er 28% van de besparingsopgave niet is gerealiseerd. Het betreft in specifieke zin 16 beheersmaatregelen waarvan er 2 slechts deels zijn gerealiseerd en 14 in zijn geheel niet. Dat er niet 100% van de beoogde opgave is gerealiseerd is voornamelijk te relateren aan diverse factoren die in de kwartaalrapportages Grip Op Sociaal Domein worden beschreven.
Overigens wil het niet zeggen dat het niet realiseren van de beheersmaatregelen rechtstreeks heeft geleidt tot een tekort op het betreffende budget. Er zijn immers ook nog andere (autonome) ontwikkelingen die financiële effecten hebben op een budget.

Maatwerkdienstverlening 18+

Vervoer (Omnibuzz)
Een van de maatwerkvoorzieningen is het collectief vraagafhankelijk vervoer. Dit is met alle 31 Limburgse gemeenten belegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz.

Ook in 2021 heeft corona haar stempel gedrukt op het maatschappelijke leven en hiermee ook het doelgroepenvervoer. In de eerste twee maanden van dit jaar zat het vervoer op gemiddeld 41%, vanaf maart is het geleidelijk aan gaan stijgen. In juli topte het vervoer tot 73,5%, hierna vlakte de stijging af en vanaf september is het weer gaan dalen als gevolg van nieuwe

besmettingsgolven en dientengevolge nieuwe maatregelen met een remmende werking op de mobiliteit. Het vervoersresultaat voor de gemeente Stein is iets hoger dan gemiddeld. Dit komt doordat in de gemeente Stein ondanks de coronapandemie relatief gezien veel gereisd is. Ten aanzien van de bedrijfsvoerings- en regiekosten wordt ultimo 2021 verwacht een positief resultaat te behalen. De verwachte opbrengst (eigen bijdrage inwoners) tot en met december 2021 is lager dan verwacht primo 2021.

De wensauto is inmiddels een begrip in de gemeente Stein, die vanwege een minder sluitend openbaar vervoer in een duidelijke behoefte voorziet. Eind 2021 heeft de provincie besloten een nieuwe subsidieregeling vast te stellen. De stichting dorpsdagvoorziening Meers heeft een nieuwe subsidie aangevraagd die naar verwachting gehonoreerd gaat worden, zodat de wensauto de komende jaren blijft rijden.

Woningaanpassingen
We zien in 2021 een uitzonderlijke hoge post voor woningaanpassingen. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2021 een drietal beschikkingen zijn afgegeven met een grote financiële omvang. In de berap is het budget al naar boven bijgesteld moeten worden om deze reden. In 2020 waren de totale kosten voor woningaanpassingen € 215.000. In 2021 is dit meer dan verdubbeld, namelijk € 507.000.
Aanvragen voor grote woonvoorzieningen zijn niet ruim van tevoren te voorzien en de aantallen en bedragen verschillen ook enorm per jaar. Gezien de landelijke ontwikkelingen rondom prijsstijgingen is de verwachting wel dat de kosten per aanvraag zullen toenemen.

Maatwerkdienstverlening 18-

Jeugd
We zien in 2021 een positieve financiële ontwikkeling ontstaan in de jeugdkosten Zorg in Natura (ZIN) ten opzichte van 2020 en eerder. Er is een afvlakking zichtbaar in de toename van de jeugdkosten. De totale realisatie van de jeugdkosten (alleen ZIN) is € 6,89 miljoen in 2021. In 2020 was dit een bedrag van € 6,83 miljoen. Als we alleen kijken naar de Jeugdkosten die we afnemen bij de gemeente Maastricht zien we zelfs een daling in 2021 ten opzichte van 2020. In 2020 was dit een bedrag van € 6,70 miljoen en in 2021 een bedrag van € 6,35 miljoen.
In 2020 zijn we gestart met het inzetten van doelgroepenarrangementen, dit is in 2021 verder uitgebreid. Het doel hiervan is onder andere om de uitgaven van de individuele cliënten te verminderen omdat ze zorg ontvangen vanuit een gezamenlijk arrangement.
Op het Jeugd ZIN budget is er door bovenstaande ontwikkelingen een overschot ontstaan.
Echter zien we wel een toename op de producten JeugdzorgPlus en Jeugdbescherming-reclassering. JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan kinderen en jongeren die niet te bereiken zijn door lichtere vormen van hulpverlening. Gemeenten hebben hier weinig sturingsmogelijkheden in aangezien JeugdzorgPlus wordt toegewezen door de kinderrechter, op voordracht van een Gecertificeerde Instelling.

Op totaalniveau zien we bij Jeugd een overschot op de budgetten van € 68.710.

Praktijkondersteuner huisartsen
In 2021 is extra aandacht uitgegaan naar de POH-Jeugd. Vanaf 2022 worden hier extra uren voor ingezet. De praktijkondersteuner is een belangrijke schakel in het proces om minder jeugdigen via de huisartsen door te verwijzen naar duurdere 2e lijns zorg. Dit leidt tot het terugdringen van de kosten. Er hebben gesprekken en bijeenkomsten plaatsgevonden met de huisartsen en POH binnen onze gemeente om te komen tot duidelijke doelen en samenwerkingsafspraken.

Verwerving jeugdhulp
De meeste contracten die we in Zuid-Limburg hebben gesloten met jeugdhulpaanbieders, lopen af per 1-1-2023. Per die datum zullen we een andere inkoopstrategie gaan hanteren. In 2021 werd

die nieuwe strategie uitgewerkt, samen met diverse disciplines van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, aanbieders, cliënten/ouders en onderwijs. Het is een veelomvattende grote opgave die in 2022 verder wordt afgerond. Naast de inhoudelijke doelen zoals verwoord in het regionaal beleidsplan, is kostenbeheersing hierbij een aandachtspunt.

Uitvoering
In Q3 hebben we te maken gehad met een daling in personeelsbezetting. Hierdoor hebben we op een slimme manier moeten kijken naar mogelijke overdracht van de caseload in relatie tot de werkzaamheden van de klantmanagers. Dit heeft erin geresulteerd dat we de taak van casemanagement van een aantal gezinnen als regiefunctie hebben belegd bij de zorgaanbieder. Ook hebben we een aantal zaken als casemanagement afgesloten en de verantwoordelijkheid bij de zorgaanbieder gelegd.
In Q4 zijn de casemanagementzaken weer toegenomen. Er zijn momenteel 42 (+9) kinderen in 26 (+6) gezinnen waarbij casemanagement wordt uitgevoerd door een klantmanager. Team jeugd heeft inmiddels drie nieuwe klantmanagers waardoor er meer ruimte is om weer eigen casemanagement te voeren.

Geescaleerde zorg 18+

Beschermd wonen
De decentralisatie voor Beschermd Wonen stond gepland per 2022. Echter is in 2021 bekend geworden dat dit uitgesteld gaat worden naar 2023. Dit is veroorzaakt doordat de herverdeling van het gemeentefonds ook is uitgesteld tot 2023. Concreet betekent het uitstel dat niet in 2022, maar in 2023 alle gemeenten verantwoordelijk worden voor beschermd wonen. En dat ook pas in 2023 het nieuwe verdeelmodel beschermd wonen wordt doorgevoerd.
In de regio Westelijke Mijnstreek is er wel al voor gekozen om de uitvoering van nieuwe trajecten op te pakken vanaf 2022 door de gemeente Sittard-Geleen. Dit wordt overgenomen van de gemeente Maastricht. In 2021 is discussie gevoerd over de toedeling van de financiële middelen. Onlangs is via een mediation-traject overeenstemming bereikt.

Dak- en thuislozen
Via de septembercirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld in 2021 voor dak- en thuislozen. Uitvoering hiervan heeft plaatsgevonden op subregionaal niveau.

Geescaleerde zorg 18-

Veilig Thuis
Meldingen die bij Veilig Thuis (VT) binnenkomen en doorgezet worden naar het lokale veld worden voor Stein opgepakt door Partners In Welzijn. In 2021 zou gestart worden met de voorbereidingen om deze taak van Partners in Welzijn over te nemen en de VT-meldingen zelf te gaan opvolgen (door Team Jeugd en Team Wmo). Een volledige ‘inbesteding’ zou dan per 1-1-2022 kunnen plaatsvinden. Wegens groot personeelsverloop binnen onze teams en een grote werkdruk, is dit met een half jaar uitgesteld. In 2021 is dus nog niet gestart met de voorbereiding voor de eventuele inbesteding van VT-meldingen.

Relatie verbonden partij met realisatie programma

Verbonden partij	Samenwerkings-vorm	Wat is de bijdrage aan dit programma?
GR Vidar Wsw	GR	Het versterken van de lokale economie door het uitvoeren van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)
Omnibuzz	GR	Het zorgdragen voor het vervoer van klanten met een beperking die een beroep kunnen doen op de Wet maatschappelijke ondersteuning. Daarnaast wordt de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking bevorderd.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Sociaal domein (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	29.672	30.541	26.897
Baten	5.959	6.545	5.223
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-23.714**	**-23.995**	**-21.674**

Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Het programma volksgezondheid en milieu levert een bijdrage aan de kernwaarde een duurzame leefomgeving met unieke waarden. Het gaat dan met name om de strategische keuze 'duurzame ontwikkeling' binnen deze kernwaarde. De komende jaren staan we immers ten gevolge van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord voor grote opgaven op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Deze opgaven zien wij als een urgente uitdaging om de leefomgeving verder te ontwikkelen.

Daarnaast biedt dit programma in algemene zin (wettelijke) randvoorwaarden ter bescherming van de gezondheid van onze inwoners waarbij een relatie gelegd kan worden met een gezonde leefomgeving.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Wat hebben we bereikt ?

Stein heeft unieke omgevingswaarden die we willen behouden en versterken. Enerzijds vanwege de gunstige geografische ligging en anderzijds door de aanwezigheid van hoogwaardige voorzieningen. Door de cultuurhistorische waarden, de ligging aan de Grensmaas en diverse groene verbindingen is tevens sprake van landelijk wonen binnen een groter verstedelijkt gebied. Ook in 2021 hebben we deze troeven gebruikt om ons als woongemeente te profileren. Ook is dit jaar gewerkt aan de grote opgaven op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptie aan de hand van de duurzaamheidsagenda. Het streven is om Stein als energie-neutrale gemeente op de kaart te zetten.

Ons gezondheidsbeleid heeft als doel gezondheidsbevordering en preventie van gezondheidsproblemen bij onze bevolking. Deze doelen worden deels ook opgepakt binnen het sportbeleid (gezondheidsbevordering middels meer bewegen en tegengaan van overgewicht). Binnen het programma ligt de nadruk in deze beleidsperiode op de te realiseren trendbreuk in Zuid-Limburg. Een trendbreuk waarmee we de hardnekkige (gezondheids)achterstand van Zuid-Limburg ten opzichte van de rest van het land gaan proberen in te lopen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is op basis van wet - en regelgeving een belangenafweging gemaakt die leiden tot een evenwicht tussen enerzijds een goed woon -en leefklimaat en anderzijds ons economisch klimaat. Onze milieutaken zijn belegd bij de RUD. Deze ondersteunt ons bij het maken van een dergelijke belangenafweging.

In het kader van volksgezondheid en milieu zijn ook de thema’s afval en water relevant. Het is van belang om huishoudelijk goed gescheiden aan te bieden. Op die manier kan van ons afval nieuwe grondstoffen worden gemaakt. Dit draagt bij aan een duurzame ontwikkeling (beperken CO2, minder grondstoffen onttrekken uit de aarde, nieuwe economie/werkgelegenheid).

Volgens de wetgeving heeft de gemeente drie zorgplichten voor Water, de zogenaamde gemeentelijke watertaken:

- zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- zorgplicht voor afvloeiend hemelwater;
- zorgplicht voor het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van maatregelen zodat de grondwaterstand geen problemen oplevert.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) is het (technisch en financieel) kader bij de uitvoering van deze watertaken en de basis voor het afleggen van verantwoording. Door invulling te geven aan deze watertaken hebben we bijgedragen aan een duurzame leefomgeving met unieke waarden.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Volksgezondheid

Regionaal gezondheidsbeleid 2020-2023
2021 was het tweede jaar in de beleidscyclus van het regionaal gezondheidsbeleid (2020-2023). Hierin is de ambitie: Een gezonder en vitaler Zuid-Limburg. Waar kinderen kansrijk opgroeien, volwassenen langer in goede gezondheid leven en iedereen mee kan doen.
In samenwerking met de 16 gemeenten, de Provincie Limburg, de rijksoverheid en tal van maatschappelijke partners is de doelstelling bepaald om in 2030 een kwart van de Zuid-Limburgse achterstanden ten opzichte van het landelijk gemiddelde te hebben ingelopen ('Trendbreuk') en zo te werken aan gezonde en kansrijke generaties. Ook in 2021 is hier volop aan gewerkt. Op www.trendbreukzuidlimburg.nl zijn de laatste ontwikkelingen op dit gebied te lezen.

Riolering

Riolen
In de Westelijke Mijnstreek werken we al lange tijd samen in de waterketen. In onze regio zijn de gemeenten, het Waterschap Limburg (WL), het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) samen verantwoordelijk voor de levering, inzameling, het transport en de zuivering van water.

In 2021 is het Beleidsplan Water & Klimaatadaptatie vastgesteld. Het beleids- en uitvoeringskader bestaat uit vier plannen (beleidsplan, beheerplan, kostendekkingsplan en projectplan). Deze plannen vormen samen het verbrede gemeentelijke rioleringsplan van de gemeente Stein en zijn het resultaat van de samenwerking met onze partners in de waterketen.
Verder is in 2021 ook de optimalisatie van het basisrioleringsplan en de klimaatstresstest afgerond. De hieruit verkregen inzichten leveren belangrijke input voor het beleidsplan Water & Klimaatadaptatie en voor de aanpassingen die we in de komende jaren aan onze voorzieningen gaan uitvoeren.

Aan de hand van de onderhoudsprogramma's en in 2021 uitgevoerde rioolinspecties, is de inhaalslag voor wat betreft de reparatie van riolen en kolken en daarmee de verbetering van de kwaliteit van ons stelsel verder voortgezet.

De totale lasten voor het uitvoeren van de gemeentelijke zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater bedroegen in 2021 € 2.9378.000. De opbrengst van de rioolheffing was in 2021 € 2.810.000. Daarnaast is, conform de begroting 2021 voor € 163.000 beschikt over de rioolvoorziening teneinde het riooltarief 2021 te dempen. Uitgaande van bovengenoemde bedragen sluit het rioolcompartiment 2021 met een overschot van € 36.000. Op grond van de gemeentewet mag de rioolheffing maximaal 100% kostendekkend zijn. Het overschot van € 36.000 is dan ook (terug)gestort in de rioolvoorziening waardoor de netto-onttrekking aan deze voorziening € 127.000 (€ 163.000 -/- € 36.000) bedraagt. In onderstaand overzicht is dit saldo nader gespecificeerd:

Specificatie saldo rioolcompartiment (x € 1.000) + = voordelig / - = nadelig	Begr. 2021	Rek. 2021	Saldo 2021
Lasten:			
perceptiekosten	81	66	15
onderhoudskosten	904	875	29
kapitaallasten	1.089	1.075	14
interne doorberekeningen en overhead	539	539	-
doorberekende BTW	390	382	8
Saldo kosten	**3.003**	**2.937**	**66**
Baten:			
beschikking over rioolvoorziening	163	163	-
opbrengsten rioolheffing	2.840	2.810	-30
Saldo van baten en lasten	**3.003**	**2.973**	**-30**
Totaal saldo / storting in rioolvoorziening	**-**	**36**	**36**

Afval

Afvalbeleidsplan Westelijke Mijnstreek
In 2021 is het Regionaal Beleidskader van Afval naar Grondstof 2021-2025 vastgesteld. Dit betreft een gezamenlijk beleidskader van de gemeenten Beek, Sittard-Geleen en Stein. In 2021 is vervolgens met de drie gemeenten en de extern adviseur samen gewerkt aan het bijbehorende uitvoeringsplan. Dit plan is in 2021 niet vastgesteld. De vaststelling is verplaatst naar 2022.

Reiniging en afval
De gemeente heeft een wettelijk inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer mogen gemeenten voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. De baten van de afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn. In 2021 waren de baten van de afvalstoffenheffing € 3.396.000. Zetten we deze baten af tegen de totale netto kosten, groot € 3.188.000 dan betekent dit dat in 2021 en positief saldo van € 208.000 op het afvalcompartiment is gerealiseerd. Omdat de opbrengst van de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend mag zijn is dit overschot toegevoegd aan de daartoe gevormde egalisatiereserve afvalstoffenheffing. Hierdoor kan het overschot in de komende jaren ingezet worden voor het dempen van de tarieven van de afvalstoffenheffing.

In onderstaand overzicht is het positief saldo van het afvalcompartiment gespecificeerd:

Specificatie saldo afvalcompartiment (x € 1.000) + = voordelig / - = nadelig	Begr. 2021	Rek. 2021	Saldo 2021
Lasten:			
perceptiekosten	428	442	-14
Kosten afvalinzameling- en verwerking	1.727	1.763	-36
kosten milieuparken	428	443	-15
interne doorberekeningen en overhead	662	662	-
doorberekende BTW *	579	445	134
Saldo kosten	**3.824**	**3.755**	**69**

Baten:			
opbrengsten afvalverwerking	531	568	37
opbrengsten afvalstoffenheffing	3.293	3.396	103
Saldo van baten en lasten	**3.824**	**3.964**	**140**
Totaal saldo / toevoeging aan egalisatiereserve afval	**-**	**209**	**209**

Doorberekende BTW *****
In de Raadsinformatiebrief van 24 februari 2021 hebben we melding gemaakt van Het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijk afval. Dit besluit heeft invloed op de wijze waarop de afvalstoffenheffing wordt berekend; niet meer alle btw is compensabel en kan als opslag aan de afvalstoffenheffing worden toegerekend. Omdat bij de berekening van de tarieven 2021 nog wel alle BTW als compensabel is aangemerkt en als opslag is doorberekend ontstaat bij de jaarrekening 2021 het (eenmalige) voordeel van de minder doorberekende BTW.

Milieubeheer

Duurzaamheidsagenda
In 2021 is in het kader van de duurzaamheidsagenda uitvoering gegeven aan onderstaande projecten:

- Met de buurgemeenten Beek en Sittard-Geleen en de Provincie Limburg is intensief overlegd over de implementatie van het Groene Net in de gemeente Stein;
- Er zijn diverse maatregelen genomen om de gemeentelijke gebouwen te verduurzamen en er lopen nog diverse onderzoeken om de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen voort te zetten;
- In 2021 is het zonnepanelenproject van de gemeente Stein voortgezet.
- In 2021 is in samenwerking met Zaam Wonen het Huis van de Toekomst geopend. Daarnaast is het (telefonische) duurzaamheidsloket beschikbaar voor inwoners.
- In 2021 is de Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg 1.0 vastgesteld.
- In 2021 is de Transitievisie Warmte gemeente Stein 2021-2030 vastgesteld.
- In 2021 is het laadpalenbeleid voor de gemeente Stein vastgesteld.
- Samen met Dubbel Duurzaam, de WoonWijzerWinkel Limburg, Zaam Wonen en Wonen Limburg is gewerkt aan de implementatie van duurzaamheidsmaatregelen door particuliere woningeigenaren en huurders in de gemeente Stein.

In het kader van de ombuigingen in 2021 is binnen het programma duurzaamheid een taakstelling van € 70.000 gerealiseerd.

Geluidscherm havenstraat Stein
Het geluidscherm maakt onderdeel uit van de aanvraag om vergunning die door Haven Stein is ingediend bij de Provincie Limburg. Het scherm kan pas worden gerealiseerd nadat de vergunning is verleend. Om deze reden is het daarvoor gereserveerde budget van € 20.000 bij de slotwijziging doorgeschoven naar 2022.

Begraafplaatsen

Begraafplaatsen
In 2021 is een afname van het aantal begravingen, welke we terug zien komen in de lagere inkomsten. Er is een inhaalslag gemaakt op het aantal te ruimen graven. De kosten hiervoor zijn lager uitgevallen dan waar eerder rekening mee gehouden werd.

Relatie verbonden partij met realisatie programma

Verbonden partij	Samenwerkings-vorm	Wat is de bijdrage aan dit programma?
GGD Zuid Limburg	GR	Het bevorderen van de gezondheid van inwoners door het tegengaan en vroegtijdig signaleren van ziekten. Daarnaast geven van voorlichting over gezonde voeding en het stimuleren van mensen tot meer beweging.
NV RWM	Privaat	Uitvoeren van de inzameling en het laten verwerken van huishoudelijk afval en het uitvoeren van opgedragen reinigingstaken van de 4 deelnemende gemeenten uit de Westelijke mijnstreek (waaronder Stein).
RUD	GR	Het verhogen van de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving tegen lagere kosten in relatie tot de doelstelling duurzaamheid.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Volksgezondheid en milieu (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	7.384	7.398	7.371
Baten	7.672	7.542	7.462
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**288**	**144**	**91**

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Inleiding

Het programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting is van belang bij de verdere ontwikkeling van de kernwaarde 'Een duurzame leefomgeving met unieke waarden'. Het gaat dan met name om de strategische keuze 'Woonmilieus afstemmen op de toekomstige (regionale) samenstelling van de bevolking: kwalitatief en kwantitatief' en het verder versterken van de unieke omgevingskwaliteiten.

Ook heeft het programma raakvlakken met de kernwaarde sociale en vitale kernen uit onze strategische toekomstvisie. Sociale en vitale kernen zijn van belang voor een duurzame leefomgeving met unieke waarden. Inwoners nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. Als gemeente geven wij hen hiervoor de ruimte.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
8.1 Ruimtelijke ordening
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)
8.3 Wonen en bouwen

Wat hebben we bereikt ?

Ons ruimtelijke beleid is afgestemd op de kernwaarden sociaal vitale kernen, een duurzame leefomgeving met unieke waarden en een bereikbare en bedrijvige gemeente en draagt daaraan bij.

Overeenkomstig de ruimtelijke structuurvisie stemmen we woonmilieus in de gemeente af op de toekomstige samenstelling van de bevolking. Het blijft een lastige opgave om op lokaal en regionaal niveau de toekomstige woonbehoefte te kunnen voorspellen. Wij gaan uit van factoren als bevolkingssamenstelling en zorg- en ondersteuningsbehoefte van onze inwoners. Deze factoren hebben en blijven we voortdurend monitoren zodat we tijdig kunnen bijsturen.
Een grote uitdaging vormt hierbinnen de toekomstbestendigheid van het particulier bezit. Hier liggen de grootste opgaven (energetisch en levensloopbestendigheid). Wij staan open voor alternatieve woonvormen, waaronder flexibele woonvormen, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) en woonvormen die een bijdrage leveren aan onze strategische keuzen om samen te leven door ontmoeten en verbinden te stimuleren om zo sociale en vitale kernen te behouden. Hierbij staat maatwerk en de vraag van (nieuwe) inwoners voorop. Randvoorwaarde blijft echter dat deze ontwikkelingen bijdragen aan een evenwichtige ontwikkeling van de woningmarkt. Dit door aan de ene kant zoveel mogelijk woningen te realiseren en/of aan te passen aan de in de toekomst gevraagde kwaliteit en behoefte en aan de andere kant door de omvang van het woningaanbod aan te laten sluiten bij de toekomstige vraag.

Onze inwoners waarderen onze omgevingskwaliteiten zoals de groene verbindingen, de beleving van Stein als gemeente aan het water (Grensmaas), de cultuurhistorische waarden van onze verschillende kernen en de kwaliteit van de openbare ruimte. Om ook in de toekomst een duurzame woongemeente te blijven, wij hebben deze unieke omgevingskwaliteiten die bestaan uit gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde samen met inwoners en ondernemers verder versterkt. Hierbij hebben wij ingezet op o.a. internationale verbindingen, het versterken van ons toeristisch profiel en het uitbouwen van onze authentieke waarden waaronder de ligging aan het water. De waarde van onze openbare ruimte is versterkt door deze meer te benutten als plek voor ontmoeten, sporten en recreëren. Hierbij dragen wij tevens bij aan sociale en vitale kernen.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Ruimtelijke ordening

Omgevingswet
In 2021 hebben wij conform het Totaalplan Implementatie Omgevingswet gewerkt aan de invoering van de Omgevingswet. De implementatie van de wet, die naast ruimtelijke ordening, ook dienstverlening, bedrijfsvoering, ICT, participatie en cultuurverandering beslaat, is projectmatig opgepakt.
Het participatiebeleid is vastgesteld, evenals de bouwsteen voor het omgevingsplan met betrekking tot de woonkernen. Daarnaast is de omgevingsvisie nagenoeg afgerond en is verder gewerkt aan het optimaliseren van de werkprocessen van vergunningen met aandacht voor een verbeterd niveau van dienstverlening en de rol van het Klantcontactcentrum. Tenslotte zijn de nodige voorbereidingen getroffen om als organisatie op tijd klaar te zijn voor het Digitale Stelsel Omgevingswet.
De raad is per kwartaal geïnformeerd door middel van voortgangsrapportages over de diverse lopende deelprojecten en de provinciale en landelijke ontwikkelingen.

Stationsomgeving Beek-Elsloo
In 2021 is gestart met de besteksfase van het stationsproject. De benodigde verlegging van kabels en leidingen door stakeholder ProRail levert een vertraging op voor het totale project. De planning is daarop geactualiseerd en vervolgens door alle betrokken partijen (bestuurlijk) vastgesteld. De ondertekening van de realisatieovereenkomst is daarmee doorgeschoven naar medio 2022. Op dat moment zal ook het krediet gevoteerd moeten worden. Realisatie van de plannen is vervolgens voorzien in de periode 2023 (Steinse zijde) en 2024 (Beekse zijde).

Volkshuisvesting

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
De evaluatie van de SVWZL is in de 1e helft van 2020 opgeleverd. In de 2e helft van 2020 is gestart met het oppakken van de aanbevelingen uit de evaluatie. Er zijn 5 actielijnen opgetekend in de notitie "Bouwen naar behoefte". Als uitvoering van één van de actielijnen is vervolgens in het BO wonen Zuid-Limburg van 19 november 2020 de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021" (RBVGW) vastgesteld. Deze beleidsregel laat de compensatieafspraak (beleidsregel VI uit de SVWL) los mits het goede plannen betreft volgens de opgenomen criteria in die beleidsregel. Voor woningbouwplannen die niet aan deze criteria voldoen geldt nog altijd beleidsafspraak VI uit de SVWZL en is compensatie vereist. Deze beleidsregel is eind 2020/begin 2021 door alle gemeenteraden vastgesteld en wordt sindsdien overal toegepast. In het BO wonen Zuid-Limburg van 11 november 2021 is de inzet van deze beleidsregel en de daarbij opgedane ervaringen c.q. vragen doorgesproken. Er was op sommige punten extra duiding nodig en/of een extra juridische check. Vandaar dat er een handreiking is opgesteld die duiding geeft aan het gebruik van deze beleidsregel. Verder wordt er een uniforme anterieure overeenkomst opgesteld die gemeenten kunnen gebruiken.
In de 1e helft van 2021 is gestart met de proeftuin particuliere woningvoorraad Zuid-Limburg.
De proeftuin is onderverdeeld in drie fases:

- Fase 1: onderzoeksfase (inventarisatie bestaande informatie over de voorraad, instrumenten, experimenten en handelingsperspectieven en signaleren nu nog ontbrekende informatie);
- Fase 2: coalitievorming (welke gemeenten en andere stakeholders doen mee?);
- Fase 3: programmavorming (opzetten projecten met bestaande en nieuwe instrumenten).

Fase 2 en 3 zijn op dit moment (gedeeltelijk) in uitvoering.

Regionale Transformatievisie en lokale uitwerking
De Transformatievisie Westelijke Mijnstreek (vastgesteld door de gemeenteraad op 28 mei 2020) is in 2021 verder lokaal uitgewerkt, vanuit de 1e tranche experimenteerwijken, voor de wijk Urmond-Oost. Deze uitwerking is bekostigd vanuit de regionale DUB-middelen. De eerste fase is afgerond (De wijkatlas) evenals een groot deel van de tweede fase (het Transformatieplan). Vanwege de

coronamaatregelen zijn deze resultaten nog niet met de inwoners van Urmond-Oost besproken. Dit gebeurt in de loop van 2022, waarna de derde en laatste fase (Transformatieagenda) kan worden afgerond en het geheel ter besluitvorming aan de gemeenteraad kan worden aangeboden.
Het regionale Bestuurlijk Overleg Wonen Westelijke Mijnstreek heeft in 2021 besloten voor een 2e tranche aan experimenteerwijken en heeft hiervoor ook regionale DUB-middelen beschikbaar gesteld. Omwille van de nog op te stellen omgevings-/gebiedsvisie Dorine Verschureplein is Elsloo aangedragen als experimenteerwijk.

Regionale en lokale prestatieafspraken
Voor het jaar 2021 waren er voor de thema's *Wonen & Zorg, Duurzaamheid en Betaalbaarheid* verder uitgewerkte regionale prestatieafspraken opgenomen in de jaarschijf 2021. Over de evaluatie van deze regionale en de lokale jaarschijf 2021 is de gemeenteraad in december 2021 geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.
Door de Stuurgroep Regionale Prestatieafspraken is eerder wel besloten dat de focus voortaan meer moet liggen op de lokale prestatieafspraken. De opdracht daarbij was:

- De prestatieafspraken SMART te formuleren (concreet en toetsbaar);
- Het werkproces te vereenvoudigen;
- De overlegfrequentie te reduceren.

De regionale werkgroepen zouden louter aan de slag moeten gaan met onderwerpen waarvoor een regionale urgentie is. Het delen van ervaringen, kennis en expertise – met elkaar maar ook met andere stakeholders of betrokkenen – kan het agenderen van relevante onderwerpen op lokaal of regionaal niveau stimuleren. Dit wel men bereiken door in 2022 bijvoorbeeld netwerksymposia of inspiratiemomenten te organiseren.

Lopende woningbouwinitiatieven

- Afronding Kattekop (fase III: 17 woningen waarvan 11 corporatiewoningen) te Urmond
  De 3e en daarmee laatste fase van Kattekop is in februari 2022 opgeleverd. De laatste 11 woningen (Wonen Limburg) die zijn gerealiseerd zijn allen verhuurd.
- CPO Meerdel (15 woningen) te Elsloo
  Op 29 april 2021 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "Meerdel" vastgesteld. Vervolgens heeft de gemeente de locatie bouwrijp gemaakt. Door de stijging van de bouwkosten heeft de vergunningaanvraag vanuit de CPO-vereniging wat vertraging opgelopen.
- Bramert Noord (50 woningen) te Urmond
  In 2021 is het stedenbouwkundige plan vertaald in een bestemmingsplan welke in Q1 2022 ter inzage ligt.
- Onderzoek woningbouw schoollocatie en Heuvelstraat (9 woningen) te Meers
  Met dit project is nog niet concreet gestart. De bodemgesteldheid geeft beperkingen voor woningbouw maar er zijn enkele mogelijkheden. Het participatietraject moet nog opgestart worden.
- Invulling voormalige schoollocatie Elckerlyc te Elsloo
  In 2021 is het stedenbouwkundige plan vertaald in een bestemmingsplan dat in het 1e kwartaal 2022 ter inzage ligt. Het betreft een appartementencomplex met 19 appartementen, variërend in grootte en prijssegment.
- Invulling voormalig BTL terrein te Elsloo
  Dit betreft een particuliere ontwikkeling, geen gemeentelijk project. In 2021 is het stedenbouwkundige plan vertaald in een bestemmingsplan welke in Q1 2022 ter inzage ligt. Het betreft een woonwijkje met 12 kleinschalige nultrede koopwoningen
- Invulling voormalige schoollocatie Poolster te Elsloo
  In 2021 is het stedenbouwkundige plan vertaald in een bestemmingsplan dat in het 1e kwartaal 2022 ter inzage ligt. Het betreft een programma met 10 huurwoningen en 7 koopwoningen. Allen nultred-woningen.
- Beatrixplein te Berg aan de Maas
  Gelijktijdig met CPO Meerdel is ook hier destijds getracht een CPO-traject te starten. Vanwege te weinig animo is dit traject gestopt. De perceeleigenaar Wonen Limburg heeft in

2021 de locatie aan een ontwikkelaar verkocht die er nu middels een circulair bouwen concept woningen wil gaan realiseren (zie ook beantwoording van raadsvragen van de VVD d.d. 16 december 2021).

- Nieuwdorp: Herstructurering kwadrant Zaam Wonen en Bruisend Hart
  De aangevraagde subsidie Volkshuisvestingsfonds (1,6 miljoen) voor de herstructurering kwadrant Zaam Wonen is op 14 juli 2021 toegekend. Ook heeft de gemeenteraad via de begroting 2022 voorbereidings- en uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld voor de gebiedsgerichte aanpak openbare ruimte in dit kwadrant. Voor het gehele WAP Nieuwdorp is in de 2e helft van 2021 een quickscan m.b.t. subsidies uitgevoerd door buro Trias.
  Voor het kwadrant Zaam Wonen is in 2021, met ondersteuning van een adviesburo, begonnen met het opstellen van een ProjectInitiatieDocument (PID) en een projectovereenkomst tussen gemeente en Zaam Wonen. Tegelijkertijd is er gewerkt aan een masterplan dat richtinggevend is voor de ruimtelijke ingrepen in dit kwadrant.
  Voor het project Bruisend Hart zijn er, met ondersteuning van ROgroep, in 2021 diverse scenario's opgesteld en doorgerekend voor de locaties van de voormalige basisschool en het kerkgebouw. Dit heeft geleid tot aanpassingen en daarnaast is de omvang van het woonzorggedeelte nog aan veranderingen onderhevig. Verwacht wordt dat de resultaten in de 1e helft 2022 gedeeld kunnen worden met de gemeenteraad. Deelnemers aan dit project, naast de gemeente (eigenaar voormalig schoolgebouw), zijn Zaam Wonen, Vivantes en Buurtcentrum Nieuwdorp. Het kerkbestuur is helaas in juni 2021, op aandringen van het Bisdom, afgehaakt en wacht nu een aankoopverzoek/bod voor het kerkgebouw af.

Grondexploitaties

Bramert Noord
Het stedenbouwkundig plan voor de 50 woningen in Bramert Noord is met betrokken omwonenden verder uitgewerkt. In 2021 zijn alle onderzoeken met betrekking tot de bestemmingsplanprocedure uitgevoerd en zijn de bijbehorende documenten opgesteld. De procedure start formeel in het 1e kwartaal 2022. In 2021 is een grondexploitatie opgesteld. Vaststelling hiervan volgt in 2022 bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Wonen en bouwen

Kwaliteitsborging in de bouw
De aanvankelijk beoogde inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in 2021 heeft niet plaatsgevonden. Aangezien deze wet onderdeel is van de Omgevingswet, schuift de Wkb mee naar de nieuwe vastgestelde datum van 1 januari 2023.

Omgevingsvergunningen
Aanvankelijk was in 2020 rekening gehouden met een fors bedrag aan legesinkomsten in verband met de bouw van een groot bedrijf. Vanwege corona heeft dit project vertraging opgelopen. Begin 2021 is de vergunning alsnog verleend. Deze incidentele legesinkomsten, waarmee in de bestuursrapportage 2021 reeds rekening werd gehouden, bedroeg in 2021 € 260.000. In verband met het extra toezicht op de bouw werd ook rekening gehouden met de eenmalige extra kosten van € 31.500.

Integraal woonwagenbeleid
Het budget voor integraal woonwagenbeleid is in 2021 ingezet voor voortzetting van de reeds eerder gestarte trajecten. In 2021 is de evaluatie van het integraal woonwagenbeleid afgerond en de projectfase formeel verlaten. Daarnaast is in 2021 locatie Paalweg overgedragen aan woningcorporatie Wonen Limburg. Door de coronabeperkingen is er voor gekozen om nieuwe trajecten door te schuiven naar 2022, alsmede het daaraan gekoppelde budget. In lijn met de normalisatie gedachte worden werkzaamheden in de reguliere bedrijfsprocessen opgepakt.

Startersleningen
Om het aantal beschikbare woningen voor starters uit te breiden is in 2021 de koopsom van de Starterslening verhoogd naar € 245.000. Door deze verhoging is het maximale leenbedrag verhoogd naar € 49.000.
In 2021 zijn 15 Startersleningen verstrekt. De gemiddelde leeftijd van de aanvrager was 27 jaar en het gemiddelde leenbedrag bedroeg € 33.700.

Onderzoek huisvestingsbeleid
In verband met een aantal lopende nieuwbouwprojecten (o.a. in Elsloo) is adviesburo Companen verzocht een notitie op te stellen over de mogelijkheden om aan "eigen" inwoners en mensen met een lokale binding voorrang te kunnen verlenen bij de woningtoewijzing. Die notitie is tijdens de beeldvormende raadsvergadering op 8 december 2021 gepresenteerd. Hij gaat in op de voor- en nadelen van het verlenen van voorrang, op de definities van "eigen" en "lokaal" en op de beschikbare instrumenten en de mogelijke betekenis van de inzet daarvan voor Stein.

Vanwege de nieuwe beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen" (december 2020) is een actueel woningbehoefteonderzoek nodig. Hiermee kunnen goede woningbouwplannen worden onderbouwd. Het opstellen van dit woningbehoefteonderzoek door adviesburo Stec is eind 2021 gestart. Tevens wordt er tegelijkertijd een schaarste-onderzoek uitgevoerd. Dit schaarste-onderzoek is nodig om inzet van bepaalde instrumenten (huisvestingsverordening) ten aanzien van woningtoewijzing te kunnen onderbouwen. De resultaten worden in de 1e helft 2022 gedeeld met de gemeenteraad.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

Ruimtelijke ordening en volkshuisvestiging (x € 1.000)	**Werkelijk 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Primaire begroting 2021**
Lasten	2.018	2.358	1.161
Baten	1.127	1.361	380
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-891**	**-997**	**-780**

Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Het programma bestuur en ondersteuning heeft een relatie met de kernwaarde sociale en vitale kernen en de strategische keuze 'van regisseren naar meer stimuleren en faciliteren' in het bijzonder. Om het actief eigenaarschap van inwoners en ondernemers verder te stimuleren zoals wij in onze strategische toekomstvisie hebben vastgelegd, betekent dit een verandering in onze rol en taakopvatting. Hiervoor is zowel vanuit het bestuur als de ambtelijke organisatie daadkracht en bestuurskracht nodig. Daarnaast stemmen we met het oog op de flexibele 24/7 maatschappij onze dienstverlening steeds meer af op deze behoefte aan flexibiliteit van onze inwoners.

In het kader van de strategische keuze 'het stimuleren van actief eigenaarschap van inwoners en ondernemers' willen wij ook meer kennis en expertise van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, onderwijs en kennisinstellingen naar binnen halen en deze verbinden met de kennis en expertise van onze eigen organisatie.

(Regionale) samenwerking is in de toekomst van groot belang om de kracht van Stein te behouden en onze kernen sociaal en vitaal te houden.

Taakvelden

Dit programma omvat de taakvelden:
0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.6 Belastingen (OZB, parkeerbelasting, overige belastingen)
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.9 Vennootschapsbelasting
0.10 Mutaties reserves
0.11 Resultaat van de rekening

Wat hebben we bereikt ?

Een zelfstandige gemeente die financieel gezond is, communicatief sterk en dienstverlenend handelt naar haar inwoners en ondernemers.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Bestuur

Gemeenteraad
Ook het jaar 2021 heeft voor wat de werkzaamheden van de raad betreft in het teken gestaan van de coronacrisis. De werkwijze van de raad is, zoals deze voor het jaar 2020 was ingericht, in grote lijn in 2021 in stand gebleven. Door de digitale opzet van de vergaderingen heeft het besluitvormingsproces van de raad, ondanks corona, op een gedegen manier doorgang kunnen vinden.
Ondanks de beperking dat er niet fysiek vergaderd kon worden heeft de raad zijn werkzaamheden op een praktische wijze opgepakt. Diverse werkgroepen van de raad hebben zonder belemmering - zij het digitaal - doorgang kunnen vinden.
De raad heeft het afgelopen jaar ook vooruitgeblikt voor de periode na de verkiezingen. In een hei-sessie hebben de fractievoorzitters nagedacht over het al dan niet inzetten op een raadsprogramma. In meerderheid werd de conclusie getrokken dat hier de tijd nog niet rijp voor is.
Afgelopen jaar zijn een tweetal onderzoeken van de Rekenkamercommissie door de raad afgehandeld. Het betreft het onderzoek naar de gemeenschappelijke regeling BsGW en

het nazorgonderzoek Majeure Projecten. Via initiatiefvoorstellen heeft de raad zijn standpunt ten aanzien van genoemde rapporten bepaald.
Het onderzoek naar het accommodatiebeleid is weliswaar in 2021 afgerond maar de formele afrondende besluitvorming door de raad vindt in 2022 plaats.

College van B&W
De voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders is gevormd voor het betalen van (toekomstige) pensioenen van (voormalige) bestuurders. De voorziening is per 31 december 2021 geactualiseerd op basis van het Financieel Jaarverslag van Pro Ambt. Om deze voorziening op het juiste niveau te brengen waardoor deze voldoet aan de voorschriften uit het BBV, is een éénmalige onttrekking van € 99.000 noodzakelijk. Deze éénmalige onttrekking is het directe het gevolg van de gestegen rekenrente.

De voorziening wethoudersuitkeringen is gevormd voor het betalen van de (verlengde) wethoudersuitkeringen tot en met 2026 op grond van het gestelde in de Algemene Pensioenwet politieke Ambtsdragers (APPA) en om jaarlijkse schommelingen in de uitkeringen aan gewezen wethouders te egaliseren. Om deze voorziening op het juiste niveau te brengen waardoor deze voldoet aan de voorschriften uit het BBV, is een éénmalige storting van € 35.000 noodzakelijk.

Jongerenlintje
In 2021 is voor de tweede keer het jongerenlintje uitgereikt, dit keer aan de tweeling Thyme en Jibbe Engelen, 14 jaar uit Urmond. Tevens is met de selectiecommissie een evaluatie gehouden. Deze commissie heeft de pilot als zeer positief ervaren. Desondanks zal vanaf 2022 een aantal kleine zaken aangepast worden. Zo worden er meer partners en organisaties aangeschreven, het voordrachtformulier wordt aangepast, er wordt eerder gestart met de voorbereiding en de leeftijd wordt verhoogd van 24 jaar naar 26 jaar (overeenkomstig de leeftijd die bij de jongerenvisie wordt gehanteerd). Uw raad heeft daarnaast op 24 november 2021 ingestemd met de nieuwe, aangepaste verordening gemeentelijke onderscheidingen. Het jongerenlintje heeft daarin een plek gekregen en is vanaf dat moment dan ook een officiële onderscheiding in Stein.

Regionale samenwerking
Op Zuid-Limburgse schaal hebben wij samen met de andere vijftien gemeenten verdere stappen gezet om de positionering en uitvoeringskracht van de regio te versterken. De aanwijzing van Zuid-Limburg als NOVI-gebied door het Rijk in februari 2021 is belangrijk bij het versterken van de samenwerkingskracht in de regio en ingang bij het Rijk. Daarnaast vindt binnen verschillende taakvelden samenwerking plaats binnen de Westelijke Mijnstreek.

Samen met de gemeenten Beekdaelen, Voerendaal, Simpelveld, Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals geven wij uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma voor het Middengebied ('Van Groen hart tot groene long).
In het Uitvoeringsprogramma Middengebied staan vier programmalijnen centraal:
• Landschap en landbouw;
• Toerisme van de toekomst;
• Duurzaamheid;

In 2021 zijn een aantal projecten binnen het uitvoeringsprogramma in uitvoering. Als gemeente Stein nemen wij deel aan de projecten Sector Platform Vrijetijdseconomie en het project scan agrarische kavels en vitaliteitsmanager.
Eind 2021 is gestart met een evaluatie van de samenwerking in het Middengebied waarbij wordt gekeken hoe de samenwerking verder kan worden doorontwikkeld. De resultaten zullen in de eerste helft van 2022 worden gepresenteerd.

Strategische visie
In 2018 is de strategische toekomstvisie geactualiseerd. De strategische toekomstvisie geeft richting aan de strategische koers van de gemeente. In december 2021 heeft de raad het ontwerp

van de Omgevingsvisie gemeente Stein 2040 vastgesteld. De Omgevingsvisie is een strategische visie op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het proces om te komen tot dit ontwerp (beleidsanalyse, raadpleging inwoners en een werkconferentie met stakeholders en diverse raadsbijeenkomsten) is een eerste tussenevaluatie van de strategische toekomstvisie geweest. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de thema's, kernwaarden en strategische doelstellingen nog actueel zijn en tevens de basis vormen voor de Omgevingsvisie.

Beheer overige gebouwen en gronden

Verkoop percelen ten behoeve van de verbreding A2
Het Tracébesluit verbreding A2 ligt gedeeltelijk op percelen die gemeentelijk eigendom zijn. Deze percelen zijn in het verleden verworven voor de aanleg van de Randweg Bramert-Noord.
Voor de verbreding van de A2 heeft Rijkswaterstaat (RWS) 2.16.83ha grond aangekocht van de gemeente. De verkochte percelen zijn deels (1.61.31ha) verworven voor de Randweg Bramer-Noord, deels (0.13.84 ha) aangekocht ten laste van de post proactieve en strategische aankopen en deels betreft het gedeelten van de huidige infrastructuur en historisch eigendom. De boekwinst op de verkoop bedraagt € 85.442.

Verkoop perceel Veestraat
In 2021 is de in 2017 gesloten koopoptieovereenkomst van een gedeelte achtertuin van een bouwperceel aan de Veestraat geëffectueerd.

Schadeafhandeling gevel Streekmuseum
In 2019 is de gevel van het streekmuseum gerestaureerd na de ontstane schade in 2017. Na onderhandelingen met de tegenpartijen (hoofdaannemer en onderaannemer) is er een schikking getroffen van € 77.509. Eind 2021 is hiervan een bedrag van € 40.000 ontvangen. Het resterende bedrag van € 37.509 wordt in 2022 ontvangen.

Burgerzaken

Verkiezingen
In maart 2021 zijn de Tweede Kamerverkiezingen gehouden. De verkiezingen zijn georganiseerd onder coronamaatregelen. Deze maatregelen hebben gezorgd voor hogere kosten. Denk hierbij aan voorbeelden als drie dagen verkiezingen, mogelijkheid tot briefstemmen voor 70-plussers, meer voorlichting aan kiezers, extra inzet stembureauleden op alle dagen en het coronaveilig maken van locaties.
In 2021 is wederom gekozen om het tellen van de stemmen te doen volgens het Centraal Tellen. De door het Ministerie BZK verstrekte aanvullende vergoedingen ten behoeve van coronamaatregelen en Centraal Tellen waren kostendekkend.

Visie op dienstverlening
In het kader van de uitvoeringsagenda van de vastgestelde visie op dienstverlening vonden in 2021 de volgende activiteiten plaats.

Service Level Standaarden opstellen
In 2021 is begonnen met verdieping in 'hoe' we Service Level Standaarden kunnen opstellen. Daarnaast is een pilot gestart binnen het team KCC-Buza om de Service Level Standaarden op te stellen. Dit is een doorlopend proces. Ook is een plan gemaakt hoe wij Service Level Standaarden willen opstellen voor alle afdelingen en teams.

Digitalisering producten Burgerzaken
Binnen cluster Burgerzaken is in heel 2021 gewerkt aan het digitaliseren van negen producten. Hierdoor kunnen klanten en burgers nog meer digitaal gebruik maken van de dienstverlening. Het gaat om digitalisering van veelvoorkomende aanvragen van burgers en bedrijven als verhuizingen,

uittreksels, etc. Tijdens deze digitaliseringsslag is ook gekeken naar proces optimalisatie, waardoor klanten en burgers sneller geholpen kunnen worden. Ook is aandacht geweest om tijdens het fysieke bezoek van de klant het proces zo soepel en snel mogelijk te laten verlopen. We blijven immers fysiek toegankelijk.

Telefooncentrale vervangen
In 2021 is de telefooncentrale vervangen en hier is team KCC-Buza intensief betrokken bij geweest om de processen zo optimaal mogelijk in te richten.

Klant Tevredenheid Onderzoek
In december 2021 is een Klant Tevredenheid Onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden in 2022 verwacht, welke dan worden doorgepakt.

Overhead

Als gevolg van de gewijzigde voorschriften in het BBV, wordt de overhead vanaf 2017 niet meer verdeeld over diverse posten in de begroting, maar wordt het volledige bedrag zichtbaar gemaakt op een taakveld overhead, als onderdeel van programma Algemene Dekkingsmiddelen.

Definitie van overhead: het geheel van functies gericht op sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Overhead	-8.463	-8.545	-7.595
Totaal	**-8.463**	**-8.545**	**-7.595**

Telefonie
In 2021 heeft de aanbesteding voor een nieuwe telefonie oplossing plaatsgevonden. Hierna is deze oplossing geïmplementeerd. Het project overschrijdt de jaargrens en de restpunten worden in 2022 opgepakt.

Informatiebeleid
In 2021 is verder invulling gegeven aan het vastgestelde informatiebeleid. De projecten zoals vastgelegd in de projectenkalender voor 2021 zijn opgepakt. Zo zijn onder andere de omgeving van de gemeente Stein voorzien van een nieuwere Windows versie en is een nieuwe virusscanner geïnstalleerd op de werkplekken van de medewerkers.

Informatiebeveiliging en privacy
De gemeente Stein moet ook in 2021 voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Op basis van het jaarplan informatiebeveiliging en privacy zijn er diverse acties uitgevoerd. Zo zijn er procedures en beleidsstukken geactualiseerd, zijn er verschillende Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd, is er een pentest uitgevoerd en is het register van verwerkingen geactualiseerd.

De Chief Information Security Officer (CISO) is in 2021 het aanspreekpunt geweest voor informatiebeveiliging en adviseert en ondersteunt de organisatie bij het bewaken en verhogen van informatieveiligheid en rapporteert hierover aan het management en bestuur.

Daarnaast is er aandacht besteedt aan het vergroten van de bewustwording over informatiebeveiliging en privacy bij de medewerkers. Bij aanvang van de bewustwordingscampagne (meerjarig) is gestart met een 0-meting. Inmiddels hebben medewerkers mee gedaan aan onder andere een Escaperoom, een thuiswerk challenge, hebben ze per e-mail nanolearning en

microlearnings ontvangen en zijn er informatieve berichten op intranet geplaatst. In 2021 hebben een aantal datalekken plaats gevonden waarvan sommigen, indien noodzakelijk zijn gemeld bij de toezichthouder de Autoriteit Persoonsgegevens.

ENSIA
De jaarlijks verantwoording over de Basisregistratie Personen (BRP), Reisdocumenten, DigiD, Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en Inkomen (Suwinet) is net zoals voorgaande jaren gestroomlijnd via ENSIA. Met ingang van het verantwoordingsjaar 2021 laat de Waarderingskamer de verantwoording over (een deel van) de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) ook via ENSIA verlopen.

Doordat het toezicht is gebundeld en aangesloten op de gemeentelijke planning & control cyclus heeft het gemeentebestuur inzicht in de stand van zaken van de informatieveiligheid en kan zij hierop indien daar aanleiding voor is bijsturen. Het college legt via de collegeverklaring verantwoording af over informatieveiligheid. Deze is als bijlage opgenomen in dit jaarverslag. Over de BAG, BGT, BRO en WOZ wordt verantwoording afgelegd richting het ministerie.

Uit de IT-audit blijkt dat de gemeente Stein in 2021 met betrekking DigiD niet volledig voldoet aan de normen, hiervoor is een verbeterplan opgesteld en reeds tot uitvoering gebracht. Uit de rapportage van de BAG en de BGT blijkt dat de gemeente Stein in 2021 voldoet aan de normen en het benodigd aantal punten met betrekking tot opzet en bestaan. De BRO dient nog te worden geïmplementeerd binnen onze organisatie.

Communicatie
In 2021 is van communicatie veel gevergd op het gebied van crisiscommunicatie. Corona, rellen, hoogwater, maar ook op enkele onvoorziene projecten zoals de onrust rondom de asfaltcentrale. Daarnaast ontstond meer druk door het gelijktijdige vertrek (tijdelijk en structureel) van de communicatieadviseurs en de noodzaak om het taakveld communicatie opnieuw vorm te geven.

Ondanks de extra inspanning die van communicatie gevraagd werd, is communicatie blijven koersen op de beloofde verplichtingen uit de visie op communicatie 2018-2022 en bijbehorende uitvoeringsagenda. Halverwege het jaar heeft er een raadsconferentie plaatsgevonden om de raad mee te nemen in de voortgang en hun wensen ten aanzien van communicatie te inventariseren. Voor de openstaande speerpunten ('het communicatief vaardiger maken van de ambtelijke organisatie' + 'het ondersteunen bij de optimalisering van de dienstverlening richting inwoners aan de hand van visie op dienstverlening') is dit jaar een fundering gelegd, waar de komende jaren de vruchten van geplukt worden.

Het communicatief vaardiger maken van de ambtelijke organisatie
Hiervoor is een Plan van Aanpak opgesteld, dat met name inzoomt op helder en begrijpelijk communiceren. Dit plan draagt bij aan de toegankelijkheid van ons als gemeente en daarmee ook aan een betere dienstverlening richting onze klanten. Het plan gaat uit van een tactiek waarbij de ambtelijke organisatie aansluit op de landelijke Direct Duidelijk campagne, waarmee de gemeente profiteert van aanwezige kennis, vele gratis diensten en ondersteuningsmiddelen. Aangevuld met zelf ingekochte taaltrainingen, waar een deel van de medewerkers jaarlijks gebruik van kan maken. Deze taaltrainingen zijn in 2021 aanbesteed.

Het ondersteunen bij de optimalisering van de dienstverlening richting inwoners aan de hand van visie op dienstverlening
In 2021 kwamen verschillende trajecten samen, waar communicatie als een rode lijn doorheen loopt. De voorbereidingen voor de nieuwe informatiearchitectuur, klantreizen en uniforme servicelevels zijn separate projecten, maar die elkaar vanuit onze visie op communicatie kunnen versterken. Vanuit die rol is communicatie op deze projecten betrokken.

Ook zien we binnen de afdeling dienstverlening communicatiekansen die nog onvoldoende worden benut. Bij de samenstelling van het 'nieuwe' taakveld communicatie (ofwel de vacatureruimte die opnieuw moest worden ingevuld), is hierop ingespeeld door de adviseursfunctie op te splitsen en specifiek ruimte te creëren voor de regie op communicatie binnen deze afdeling.

Laten landen van nieuwe ontwikkelingen
Waar in 2020 de omnichannel strategie was geïntroduceerd, is deze in 2021 doorontwikkeld en hebben we ons deze echt eigen gemaakt. Mede op basis van klantervaringen en -inzichten is de social mediastrategie verder doorontwikkeld. Hetzelfde geldt voor de Maaskentjer, die in september 2020 voor het eerste verscheen en waar voor de zomer van 2021 onderzoek naar is gedaan ten behoeve van verdere optimalisering op basis van klantbehoeften.
Ook zijn inzichten uit de digitale toegankelijkheidstoets, zoals eind 2020 uitgevoerd, in 2021 opgepakt en doorgevoerd op de gemeentelijke website. Mede in samenwerking met het inclusieteam.

Belastingen

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
OZB niet-woningen	1.939	1.832	1.832
OZB woningen	3.723	3.675	3.675
Belastingen overig	25	67	67
Totaal	**5.687**	**5.574**	**5.574**

Dit subtaakveld betreft de belastingen OZB en hondenbelasting.

Treasury

Saldo financieringsfunctie
Dit betreft voornamelijk het saldo van de rente over de eigen financieringsmiddelen en het saldo van de toegerekende rente aan de producten van de programma's.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Saldo financieringsfunctie	411	495	0
Totaal	**411**	**495**	**0**

Opbrengst uit beleggingen
De gemeente heeft aandelen in vennootschappen. Door enkele vennootschappen wordt dividend uitgekeerd. In onderstaand overzicht is een specificatie van de belangrijkste baten (dividend) en lasten van de aandelen opgenomen.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Dividend Enexis, Attero en B.N.G.	266	266	255
Financieringslasten	-13	-13	-13
Totaal	**253**	**253**	**242**

Algemene uitkering

Het gemeentefonds is een fonds op de rijksbegroting waaruit de gemeenten jaarlijks een algemene uitkering ontvangen. Van verschillende ministeries krijgen gemeenten ook specifieke uitkeringen om specifieke taken te vervullen. Denk hierbij aan de middelen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen die van het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid worden ontvangen.

In de besteding van de algemene uitkering is de gemeente vrij, er staan echter wel wettelijke taken tegenover. Over de besteding hoeft geen verantwoording aan het rijk te worden afgelegd.

De gegevens die in deze jaarrekening zijn opgenomen ten aanzien van het gemeentefonds zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(* € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Algemene uitkering	36.864	36.569	34.304
IU Participatie	2.988	2.919	2.857
IU Voogdij 18 plus	780	780	764
IU Wet Inburgering	50	34	32
DU VTH provinciale taken	149	149	149
DU voorschoolse voorziening peuters	38	38	32
DU Armoedebestrijding kinderen	78	78	78
DU Brede school combinatiefuncties	106	106	106
DU Gezond in de stad	7	7	0
DU Maatschappelijke begeleiding	19	19	0
DU Centrale stemopneming	12	12	0
DU Versterking omgevingsveiligheid	7	7	0
DU Cultuurmiddelen	119	119	0
DU Jeugd aan zet	10	10	0
DU Brede aanpak dak-thuisloosheid	32	32	0
DU Extra kosten verkiezingen	38	38	0
DU Herorientatie zelfstandigen	7	7	0
DU Einde lening inburgeringsplichtig	5	0	0
DU Inkomstenderving gemeenten	430	0	0
Algemene uitkering voorgaande jaren	96	0	0
Totaal	**41.835**	**40.923**	**38.322**

Ook het gemeentefonds heeft in 2021 effecten ervaren van corona. Er zijn in 2021 diverse corona-compensatiepakketten beschikbaar gesteld door het Rijk die enerzijds aan de algemene uitkering zijn toegevoegd en anderzijds zijn er diverse nieuwe decentralisatie uitkeringen beschikbaar gesteld. In totaal is er in 2021 voor een bedrag van € 1.519.490 ontvangen in de algemene uitkering voor corona-compensatieregelingen. Dit is exclusief de specifieke uitkeringen, zoals bijvoorbeeld de Tozo-regeling.

Overige baten en lasten

Stelposten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Stelpost participatiebedrijf	0	0	83
Onderuitputting kapitaallasten	0	0	50
Stelpost bezuinigingen accommodaties	0	0	19
Stelpost herbezetting OR	0	-3	-33
Stelpost verkoop verlof	0	0	-40
Stelpost flexibele beloning	0	-3	-28
Stelpost ziek en piekpot	0	0	-312
Stelpost taxaties verzekerde objecten	0	0	-26
Stelpost loonstijgingen	0	-198	-156
Totaal		**-204**	**-444**

Onvoorzien

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Onvoorziene uitgaven	0	0	-50
Totaal			**-50**

Mutaties reserves

Binnen dit taakveld zijn alle reserves opgenomen. Voor een verder overzicht verwijzen wij naar de jaarrekening, toelichting op de balans, onderdeel Eigen Vermogen.

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen zijn de baten en lasten opgenomen die niet specifiek tot een programma behoren. De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen wettelijk geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. In de praktijk worden de middelen die voor een bepaald doel aan het gemeentefonds worden toegevoegd of onttrokken wel gekoppeld aan de betreffende programma's. De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht, afvalstoffenheffing en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021			Begroting na wijziging 2021			Primaire begroting 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Saldo financieringsfunctie	-328	84	411	-411	84	495	96	96	
Dividend	13	266	253	13	266	253	13	255	242
Overige algemene dekkingsmiddelen		761	761	204	734	530	444	639	195
Algemene uitkeringen		41.836	41.836		40.923	40.923		38.324	38.324
Lokale heffingen	180	5.954	5.774	224	5.897	5.673	161	5.897	5.735
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**-134**	**48.900**	**49.035**	**30**	**47.904**	**47.874**	**715**	**45.210**	**44.495**

Lokale heffingen
In de lokale heffingen zijn onder andere opgenomen de baten OZB en hondenbelasting.

Algemene uitkering
In de algemene uitkering zijn de uitkeringen uit het gemeentefonds opgenomen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben.

Dividend
De gemeente heeft aandelen in vennootschappen. Door enkele vennootschappen wordt dividend uitgekeerd.

Saldo financieringsfunctie
Dit betreft voornamelijk het saldo van de rente over de eigen financieringsmiddelen en het saldo van de toegerekende rente aan de producten van de programma's.

Overige algemene dekkingsmiddelen
Dit betreft de bespaarde rente en algemene stelposten.

Relatie verbonden partij met realisatie programma

Verbonden partij	Samenwerkings-vorm	Wat is de bijdrage aan dit programma?
BsGW	GR	Het een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement halen uit samenwerking tussen lokale overheden op gebied van belastingheffing en -inning.
BNG	Privaat	Het genereren van extra inkomsten voor de gemeente uit eventueel verkregen dividend.

Enexis Holding	Privaat	Het genereren van extra inkomsten voor de gemeente uit eventueel verkregen dividend.

Wat heeft het gekost ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	11.942	12.210	12.082
Baten	49.928	48.724	45.793
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**37.987**	**36.514**	**33.711**
Toevoeging reserves	5.570	5.046	3.540
Onttrekking reserves	7.038	8.096	5.077
Gerealiseerd resultaat	**39.454**	**39.563**	**35.248**

Paragrafen

Lokale heffingen

Lokale heffingen

Het pakket van de gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat in Stein uit een zestal heffingen. Deze worden gelegitimeerd door verordeningen die de raad elk jaar vaststelt.
De lokale heffingen worden ingedeeld in twee categorieën:

- Belastingen: Deze worden door de overheid dwangmatig opgelegd. Voor de belastingbetaler staat hier geen individuele aanwijsbare prestatie tegenover. Belastingplichtigen hebben feitelijk geen keuzemogelijkheid.
- Heffingen: Dit zijn betalingen aan de overheid voor een door de overheid individueel geleverde specifieke overheidsprestatie. De heffingen zijn gebaseerd op het profijtbeginsel. Iemand die van de overheid profiteert, betaalt hiervoor een bijdrage.

Lokale heffingen
De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De gemeente Stein kent de volgende niet bestedingsgebonden heffingen.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Toeristenbelasting	159	146	166
Rioolheffing	2.810	2.840	3.003
OZB woningen	3.796	3.757	3.757
OZB niet woningen	1.943	1.907	1.907
Leges	896	906	695
Hondenbelasting	215	232	232
Afvalstoffenheffing	3.396	3.386	3.294
Totaal	**13.215**	**13.174**	**13.053**

Algemeen

Waarom wordt belasting geheven?
Een gemeente genereert geen winst zoals een private onderneming. De lasten die de gemeente jaarlijks maakt voor het lokaal bestuur en het onderhouden en in stand houden van wegen, riolering, scholen, openbaar groen etc. worden voor een groot gedeelte gedekt uit de van het Rijk ontvangen algemene uitkering. Omdat de algemene uitkering niet de volledige uitgaven dekt, moet de gemeente zelf ook baten genereren. Dit gebeurt door het heffen van belastingen en (privaatrechtelijke) heffingen.

Verschil algemene heffingen en specifieke heffingen:
Bepaalde belastingen/heffingen mogen alleen worden opgelegd als kosten worden gemaakt voor dit doel. Zo mag bijvoorbeeld de opbrengst van de afvalstoffenheffingen niet hoger zijn dan de kosten die hiervoor worden gemaakt. Er zijn ook belastingen/ heffingen die een algemeen karakter hebben. Deze zijn wat hoogte en besteding betreft niet voor een specifiek doel bestemd, maar dienen ter dekking van algemene uitgaven.

De heffingen van de gemeente Stein zijn:

- Onroerende Zaak Belastingen (OZB)
- Afvalstoffenheffingen
- Rioolheffingen
- Hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Leges

Totstandkoming van de tarieven:
Jaarlijks worden bij het vaststellen van de begroting ook de opbrengsten voor de belastingen/heffingen en retributies door de gemeenteraad vastgesteld. In de raad van 12 november 2020 is, na vaststelling van de programmabegroting 2021, per belasting/heffing een aparte verordening vastgesteld met daarin opgenomen het doel, de grondslag en de definitieve tarieven 2021 van de belasting/heffing.

Belastingbeleid:
Op 18 maart 2021 is het Belastingbeleidsplan door uw raad vastgesteld. In dit plan is het belastingbeleid voor de komende beschreven.

Voor de rioolheffing geldt het principe van 100% kostendekkendheid. Dat betekent dat de opbrengst van de rioolheffing voldoende moet zijn om de kosten die gemaakt worden voor de instandhouding en verbetering van het watersysteem te borgen. Schommelingen in de rioolheffing worden opgevangen middels de daartoe gevormde (egalisatie)voorziening. Voor de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde kader van kostendekkendheid. Bij deze heffing kan de ingestelde egalisatiereserve ingezet worden om schommelingen in de tarieven tegen te gaan. Uitgangspunt bij zowel de rioolheffing als de afvalvalstoffenheffing is dat niet uitgegeven middelen middels de voorziening respectievelijk egalisatiereserve ingezet worden om tariefstijgingen te dempen. Daarnaast wordt bij voortduring kritisch gekeken naar de uitgaven om daarmee de lasten voor inwoners en bedrijven te beperken.

Onroerende zaakbelasting OZB

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
O.Z.B. eigenaar woningen	3.796	3.757	3.757
O.Z.B. gebruiker niet woningen	834	815	815
O.Z.B. eigenaar niet woningen	1.109	1.092	1.092
Totaal	**5.739**	**5.664**	**5.664**

Doel van de belasting/heffing:
De opbrengst van de Onroerende zaakbelasting (OZB) is een algemeen dekkingsmiddel. Tegenover deze belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?
De OZB wordt geheven van:
- de eigenaren van alle woningen en
- de eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bedrijven, scholen, trafo's etc.) binnen de gemeentegrenzen.

Grondslag van de heffing:
De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde. Dit is de waarde volgens de Wet Onroerende Zaken. De tarieven voor de OZB zijn mede afhankelijk van de getaxeerde WOZ-waarden.

Overige informatie:

Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De algemene uitkering wordt over de gemeenten verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven die verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook verschillen in belastingcapaciteit. Voor de belastingcapaciteit wordt een afgeleide van de waarde van onroerende zaken gebruikt. Gemeenten die binnen hun grenzen veel hoog gewaardeerd onroerend goed hebben, ontvangen een lagere uitkering dan soortgelijke gemeenten met minder waardevol onroerend goed. Van de waarde van woningen wordt met 80% rekening gehouden en van de waarde van niet-woningen 70%. Hierop wordt het zogenaamde rekentarief toegepast. Dit rekentarief is globaal afgeleid van het gemiddelde OZB-tarief. Het OZB-tarief dat de gemeente hanteert, is niet relevant voor deze aftrekpost bij de algemene uitkering.

Relatie met programma's:
Omdat de onroerende zaakbelasting een algemeen dekkingsmiddel is worden de opbrengsten van deze heffing verantwoord op het programma Bestuur en Ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen.

Afvalstoffenheffing

Doel van de belasting/heffing:
De opbrengsten van deze heffingen worden benut voor het dekken van de kosten voor het ophalen, verwijderen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen en de kosten voor heffing en invordering.

Wie is belastingplichtig?
De gebruiker van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan, is belastingplichtig. Dit kan een woning zijn, maar ook bijvoorbeeld een vakantiehuis naast een woonhuis.

Grondslag van de heffingen
Voor de afvalstoffenheffingen worden hoofdzakelijk tarieven per kilo aangeboden afval, per lediging afvalbak en een vastrecht gehanteerd.

Verdeling van de kosten
De gemeente heeft een wettelijk inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Het totale saldo van baten en lasten voor het uitvoeren van deze inzamelplicht bedroegen in 2021 € 3.187.000. Om deze kosten transparant te maken, zijn de kosten naar taakveld uitgesplitst. Uit onderstaande overzicht blijkt dat het grootste deel van de gemeentelijke kosten zijn verantwoord op het taakveld afval (€ 2.955.000). Deze kosten bestaan vooral uit het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijke afval inclusief het scheiden van afval en het recyclen. Ook de kosten voor de heffing en invordering van de afvalstoffenheffingen worden binnen dit taakveld verantwoord. Denk hierbij aan het versturen van juiste aanslagen aan de juiste personen. In 2021 is € 252.000 uitgegeven aan taken die onder het taakveld verkeer en wegen vallen. Zo draagt het schoonmaken en het schoonhouden van de wegen bij aan een afvalvrije openbare ruimte. Daarnaast is € 427.000 toegerekend van het taakveld overhead. Dit zijn kosten die worden gemaakt voor de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin. De compensabele BTW bedroeg € 445.000 en is, conform de BBV-wetgeving, eveneens aan het afval toegerekend.

Herkomst middelen
Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. In 2021 was de opbrengst van de afvalstoffenheffing € 3.396.000. Zetten we deze opbrengst af tegen de totale kosten, groot € 3.187.000 dan betekent dit we in 2021 en positief saldo van € 209.000 op het afvalcompartiment hebben gerealiseerd. Omdat de opbrengst van de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend mag zijn wordt dit overschot toegevoegd aan de daartoe bestemmende

egalisatiereserve. Hierdoor kan het overschot in de komende jaren ingezet worden voor het dempen van de tarieven van de afvalstoffenheffing.
.
Relatie met programma's:
De opbrengsten van de afvalstoffenheffing worden verantwoord op het programma Volksgezondheid en Milieu. De kosten die in de heffing worden meegenomen worden verantwoord op het programma volksgezondheid en milieu en het programma verkeer vervoer en water.

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing 2021	
	bedragen x € 1.000
lasten taakvelden	
2.1 wegen en vervoer	252
7.3 afval	2.955
totaal lasten taakvelden	**3.207**
baten taakvelden	
7.3 afval	892
totaal baten taakvelden	**892**
netto lasten taakvelden	**2.315**
toe te rekenen lasten:	
overhead	427
compensabele BTW	445
totale netto lasten	**3.187**
baten	
opbrengst heffingen	3.396
storting in egalisatiereserve	-209
totaal baten	**3.187**
kostendekking:	**100%**

Rioolheffing

Doel van de belasting/heffing:
De opbrengst van deze heffingen wordt benut voor het dekken van de kosten van afval-, hemel- en grondwater (inclusief rioleringen).

Wie is belastingplichtig?
De belasting wordt geheven:

- van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot heeft van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, verder te noemen: eigenarendeel; en
- van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd dan wel dat belang heeft bij nakoming van de gemeentelijke waterzorgplichten, verder te noemen: gebruikersdeel.

Grondslag van de heffing:
Stein baseert zich op het eigendomsrecht. Per perceel wordt een vast bedrag opgelegd. Daarnaast worden de verbruikers aangeslagen op basis van het watergebruik.

Verdeling van de kosten:
De gemeente is wettelijk verplicht haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. De totale kosten voor het uitvoeren van deze zorgplichten bedroegen in 2021 € 2.938.000. Om deze kosten transparant te maken, zijn de kosten naar taakveld uitgesplitst. Het merendeel van de gemeentelijke kosten worden verantwoord op het taakveld riolering. In 2021 was dit € 2.125.000. Deze kosten bestaan vooral uit kosten voor het nakomen van de gemeentelijke watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater, met name aanleg en onderhoud van rioleringen en de kosten voor heffen en invorderen van de rioolheffingen. In 2021 is € 111.000 uitgeven aan straatreiniging, een kostenpost die onder het taakveld verkeer en wegen valt. Dit voorkomt overbelasting van het rioolstelsel bij piekbelasting. Verder is in 2021 een bedrag van € 319.000 toegerekend voor overhead. Dit zijn kosten voor de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin. De compensabele BTW bedroeg € 383.000 en is, conform de BBV-wetgeving, eveneens aan het riool toegerekend.

Herkomst middelen:
Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffingen invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In 2021 was de opbrengst van de rioolheffing € 2.810.000. Om 100% kostendekking te realiseren is voor een bedrag van € 128.000 beschikt over de daartoe gevormde rioolvoorziening. Bij de berekening van de tarieven 2021 is rekening gehouden met het uitgangspunt uit het coalitieakkoord 'Kansrijk besturen' dat niet uitgegeven middelen binnen het rioolcompartiment middels de voorziening ingezet worden om toekomstige tariefstijgingen te dempen. Hiervoor is in de begroting 2021 een beschikking over de rioolvoorziening opgenomen van € 163.000. Zoals eerder gesteld is echter bij het opmaken van de jaarrekening gebleken dat om 100% kostendekking te bewerkstelligen een beschikking van € 128.000 nodig is. Het verschil wordt veroorzaakt doordat de in 2021 gerealiseerde kosten voor de zorgplichten voor afval-, hemel en grondwater lager zijn dan begroot.

Op 12 november 2020 zijn de verordening Rioolrecht 2021 en de definitieve tarieven voor 2021 vastgesteld.

Relatie met programma's
De opbrengsten van de rioolheffing worden verantwoord op het programma Volksgezondheid en Milieu. De kosten die in de heffing worden meegenomen worden verantwoord op het programma volksgezondheid en milieu en het programma verkeer vervoer en water.

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing 2021		
	bedragen x € 1.000	
lasten taakvelden		
2.1 wegen en vervoer	111	
7.2 riolering	2.125	
totaal lasten taakvelden	**2.236**	
netto lasten taakvelden	**2.236**	
toe te rekenen lasten:		
overhead	319	
compensabele BTW	383	
totale lasten	**2.938**	
baten		
beschikking over voorziening	128	
opbrengst heffingen	2.810	
totale baten	**2.938**	
kostendekking:		**100%**

Hondenbelasting

Doel van de belasting/heffing:
De opbrengst van de hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Tegenover deze opbrengsten staan geen specifieke uitgaven. Omdat de hondenbelasting een algemeen dekkingsmiddel is worden de opbrengsten van deze heffing verantwoord op het programma Bestuur en Ondersteuning, taakveld algemene dekkingsmiddelen.

Wie is belastingplichtig?
Deze belasting wordt geheven van de binnen de gemeente wonende houder van één of meerdere honden.

Grondslag van de heffing:
De heffing heeft een fiscaal karakter en is gebaseerd op het aantal honden dat door een belastingplichtige wordt gehouden.

Tarieven 2021:

1e en volgende hond	€ 91,55 (was € 90,20 in 2020)
Kennel	€ 379,60 (was € 374,00 in 2020)

Relatie met programma's:
Omdat de hondenbelasting een algemeen dekkingsmiddel is worden de opbrengsten van deze heffing verantwoord op het programma Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Hondenbelasting	215	232	232
Totaal	**215**	**232**	**232**

Toeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing:
De opbrengst van deze belasting is een algemeen dekkingsmiddel. Een deel van de opbrengst wordt aangewend voor de revitalisering van het toerisme en de recreatie.

Wie is belastingplichtig?
Belastingplichtige is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente Stein zonder in het bevolkingsregister van deze gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing:
Per persoon wordt per overnachting een bedrag geheven.

Tarieven 2021:
Tarief per overnachting: € 1,99 (was € 1,96 in 2020)

De verordening op de toeristenbelasting is zodanig aangepast dat kleinschalige recreatie (kamperen bij de boer tot € 10,00 per persoon per nacht) onder de uitsluitingsgronden valt.

Overige informatie:
De toeristenbelasting wordt per kwartaal, op aangifte, achteraf opgelegd.

Relatie met programma's:
De baten van de toeristenbelasting worden verantwoord op het programma Economie.

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Toeristenbelasting	159	146	166
Totaal	**159**	**146**	**166**

Kwijtscheldingen

Stein hanteert de zogenaamde 100% norm voor de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt beoordeeld aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets wordt met de kosten van bestaan volgens de bijstandsnorm voor 100% rekening gehouden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de Leidraad Invorderingswet 1990. Kwijtschelding wordt alleen verleend indien het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelastingen, rioolheffingen, vastrecht van de afvalstoffenheffingen en hondenbelasting voor de 1e hond.

Leges

Voor de legesverordening is kostendekkendheid nagestreefd.

Doel van de belasting/heffing
Het heffen van leges vindt plaats als vergoeding voor geleverde diensten.
Wie is belastingplichtig?
Leges worden geheven van de aanvrager van de dienst.

Grondslag van de heffing
De grondslag is divers en afgestemd op de gevraagde dienstverlening.

Tarieven
De hoogte van de tarieven is divers en afhankelijk van de dienst die wordt aangevraagd.

Overige informatie
De geraamde totale legesopbrengst mag niet hoger zijn dan de geraamde totale uitgaven. Bij het bepalen van de legestarieven wordt hier mee rekening gehouden. De legesverordening bestaat uit drie delen (zogeheten titels) die vervolgens weer zijn opgebouwd uit hoofdstukken. De kostendekkend wordt per hoofdstuk in beeld gebracht. In onderstaande tabellen is de kostendekkendheid van de leges opgenomen conform het BBV. Het bepalen van de mate van kostendekkendheid is een continu proces. Het BBV schrijft voor dat de kostendekkendheid op deze manier wordt gepresenteerd.

Titel 1 – Algemene dienstverlening
We streven naar 100% kostendekkendheid, maar zijn hierin beperkt door de gemaximeerde legestarieven vanuit het Rijk. Zie hieronder de mate van kostendekkendheid voor de leges burgerzaken.

Titel 1 : Algemene dienstverlening	**lasten**	**baten**	**kosten dekking**
Burgerlijke stand	11.320	9.146	81%
Reisdocumenten	95.615	93.254	98%
Rijbewijzen	126.246	112.334	89%
Verstrekkingen uit gemeentelijke basisregistraties	27.487	23.458	85%
Kansspelen	912	549	60%
Verkeer en Vervoer	11.716	6.596	56%
Diversen	2.534	1.525	60%
Totaal	**275.830**	**246.861**	**89%**

Titel 2 – Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Het grootste gedeelte van de kosten en opbrengsten binnen titel 2 vallen binnen het hoofdstuk van de Omgevingsvergunning.

Titel 2 : Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgevings-vergunningen	**lasten**	**baten**	**kosten dekking**
Omgevingsvergunningen	476.877	535.691	112%

Binnen titel 2 wordt 122% van de kosten gedekt door baten. De leges in titel 2 zijn aldus meer dan 100% kostendekkend. Dit komt doordat er in 2021 een grote incidentele vergunningen is verstrekt. Dit is in de bestuursrapportage 2021 bijgesteld.

Titel 3 – Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 vormt een klein gedeelte van onze legesinkomsten. Onze tarieven zijn hier niet kostendekkend, de mate van kostendekkendheid ligt rond de 60%.

Titel 3 : Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn	**lasten**	**baten**	**kosten dekking**
Horeca	4.504	2.710	60%
Organiseren van evenementen of markten	5.744	3.456	60%

Lokale woonlastendruk

In onderstaande tabel worden de gemiddelde woonlasten 2021 van een eigenaar/gebruiker en een huurder in Stein vergeleken met de gemeenten van Limburg. De cijfers zijn afkomstig uit het Belastingoverzicht 2021 van de provincie Limburg.

Lastendruk	**Aanslag eigenaar en gebruiker**				**Aanslag huurder**
	OZB	**afval**	**riool**	**totaal**	
Stein	328	298	227	853	371
Per regio					
Maastricht-Heuvelland	330	307	231	868	383
Midden-Limburg	288	253	232	773	328
Noord-Limburg	348	244	199	792	327
Parkstad	319	283	216	818	419
Westelijke Mijnstreek	385	279	194	858	292
Limburg	330	271	216	817	354
Per inwonersklasse					
0 - 10.000	487	232	165	883	232
10.001 - 20.000	365	245	249	859	350
20.001 - 50.000	317	253	247	817	333
>= 50.001	327	293	184	804	372

Om een inschatting te geven waar Stein staat wat betreft de lastendruk eigenaar en gebruiker, en de lastendruk huurder zijn in onderstaande tabellen de gemiddelde aanslagen, de gemeenten met de hoogste en de laagste aanslagen en de aanslagbedragen van Stein opgenomen. Bij Stein is de positie aangegeven op de ranglijst van gemeenten van Limburg.

Lastendruk eigenaar/gebruiker	**Positie**	**Aanslag**
Limburg	gemiddeld	817
Meerssen	hoogste	1.128
Stein	8e van 30	853
Beesel	laagste	643

Lastendruk huurder	Positie	Aanslag
Limburg	gemiddeld	354
Voerendaal	hoogste	549
Stein	14e van 30	371
Beesel	laagste	164

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Stein acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Om inzicht in de risico’s van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico’s is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Stein in kaart te brengen wordt elkaar jaar bij de begroting en jaarrekening een risicoprofiel opgesteld. Bij het opstellen van dit risicoprofiel worden de verschillende risico's binnen de organisatie in beeld gebracht. Dit zijn zowel grote als kleine risico’s, risico’s met interne of externe oorzaak, operationeel dan wel strategisch van aard.

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg
Lasten sociaal domein.	Financieel	30%	€ 500.000
Instellingen waarvoor de gemeente garant staat kunnen hun verplichtingen niet nakomen.	Financieel - Aflossingsverplichting voor de gemeente	10%	max. € 4.700.000
Datalek, verlies smartphone, phising mail, geen beveiligde wifi.	Financieel	30%	max. € 10.000.000
RWM kan haar verplichtingen niet nakomen ten aanzien van de geldlening van 1,1 miljoen waarvoor de gemeente garant staat.	Financieel - aanspraak op de door de gemeente verstrekte garantstelling	10%	max. € 1.100.000
Niet controleren van alle toezichttaken.	Financieel - fin. aansprakelijkheid	10%	max. € 1.000.000
Niet doorgaan van het groene net.	Financieel	10%	max. € 179.000
Ombuigingen begroting 2021. In de begroting 2021 zijn verregaande ombuigingen ingeboekt. Hier ligt met name binnen het sociaal domein nog een opgave.			
Fiscale risico’s. De gemeente Stein wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico’s/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder bijvoorbeeld Btw sport.			
Juridische risico’s Onze gemeente loopt juridische risico’s in zijn algemeenheid, aangezien gemeenten besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.			
Financiële gevolgen als gevolg van het corona virus. Het risico wordt in grote mate bepaald door de duur en intensiteit van de maatregelen. Daarmee is het risico wel te duiden, maar nog moeilijk kwantificeerbaar.			
Totaal alle risico’s			€ 17.479.000

Op basis van deze risico's is een risicosimulatie (Motecarlo simulatie) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 17.479.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Uit de risico simulatie blijkt dat bij een zekerheidspercentage van 90% risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 3.209.000. De kans is een inschatting dat een risico ook daadwerkelijk zal plaatsvinden. Deze aanname wordt vervolgens geclusterd waarbij een kans tot 10% wordt aangemerkt als zeer klein, de kans tot 30% als klein, tot 50% als middel, tot 70% als groot en alles daarboven tot zeer groot.

In bovenstaande analyse betekent dit dat enkel de lasten sociaal domein (structureel doorvertaling van incidentele middelen, waarover het Rijk nog geen uitspraak heeft gedaan) voor de gemeente Stein een groot risico is. Het financieel gevolg is het maximale financieel gevolg van het risico. Zo is bijvoorbeeld de 10 miljoen euro financieel gevolg van het datalek de maximale boete die de autoriteit persoonsgegevens de gemeente kan opleggen bij het onzorgvuldig omgaan met beveiliging.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Er zijn weinig wijzigingen ten opzichte van de begroting 2022. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de risico simulatie blijkt dat bij een zekerheidspercentage van 90% risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 3.209.000.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt om risico’s van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken. Dit kunnen zowel incidentele als structurele middelen zijn. Op grond van de vereisten van het BBV heeft de gemeente Stein ervoor gekozen om onze weerstandscapaciteit uit de elementen algemene reserve en de post onvoorzien te vormen.

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 15.268.000
Post onvoorzien	€ 0
Totale weerstandscapaciteit	€ 15.268.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, is de relatie gelegd tussen beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit is afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het hieronder geschetste weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 15.268.000	= 4,75
	Benodigde weerstandcapaciteit		€ 3.209.000	

Onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de Gemeente Stein valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Financiële kengetallen

In deze paragraaf zijn een aantal kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

Indicator	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Netto schuldquote	100%	133%	135%	136%	141%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	95%	128%	131%	132%	137%
Solvabiliteitsratio	27%	15%	16%	15%	15%
Structurele exploitatieruimte	2,0%	0,8%	-0,3%	-0,3%	0,1%
Grondexploitatie	0,6%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	103%	103%	103%	103%	103%

Onderverdeling voor de beoordeling
Om een beeld te geven hoe de financiële positie van de gemeente Stein zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden. Deze percentages zijn gebaseerd op algemene normwaarden (worden onder andere gebruikt door de Provincie bij de publicatie van ranglijsten).

Indicator	Groen (goed /weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende / veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	0%
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Kort door de bocht kan gezegd worden 'Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote'. De netto schuldquote weerspiegelt namelijk het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft daarbij een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Wat we zien voor de gemeente Stein is een hoog investeringsniveau waardoor de schuldpositie voor de komende jaren stijgt. Bij de jaarrekening 2021 zien we dat de netto schuldquote op 100% uit komt. De stijgende trend is ook waar te nemen in de begroting 2022. Om de netto schuldquote duurzaam financieel gezond te houden en in ieder geval niet boven de 130% te laten uitkomen heeft dit onze aandacht.

Het is van belang om te realiseren dat het aantrekken van externe financiering een negatief effect heeft op de netto schuldquote. Een beperking van investeringen waardoor minder externe middelen hoeven te worden geleend of dat het eigen vermogen (algemene reserve) aan wordt gevuld draag bij onze schuldpositie binnen de aanvaardbare norm te houden.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente Stein in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat we als gemeente Stein veel financieren met externe middelen is er veel extern vermogen. Ondanks dat ons eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves) nog steeds een voldoende volume heeft vormt deze schuld op dit moment geen probleem voor de financiële positie. De genoemde maatregelen bij de netto schuldquote hebben ook direct een (positief) effect op de solvabiliteit van de gemeente.

Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De gemeente Stein heeft afgelopen jaren geen grote grondtransacties gehad. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de belastingen. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

Zoals bekend betekent een positief percentage dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. We zien echter ook dat dit (begrotingstechnisch) schommelt en soms negatief is. We blijven dit monitoren maar zijn hier ook afhankelijk van het gemeentefonds. Hierover hebben wij u middels een separate brief geïnformeerd waarin duidelijk wordt dat de cijfers opgenomen in deze begroting uitgaan van structureel minder middelen. Dit betekent dat alle kengetallen positief eruit zouden zien als de stand van de september circulaire (bij een gelijkblijvende begroting) financieel zou worden vertaald.

Belastingcapaciteit
De OZB en de opcenten zijn voor onze belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Dit is voor de gemeente Stein niet het geval.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het corona virus heeft financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2021 en zal dat ook nog hebben voor 2022 en mogelijk langer. Hoe groot de financiële impact voor de komende jaren is, is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen continuïteitsrisico. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid van de gemeente Stein is vastgelegd in de 'Nota grond- en vastgoedbeleid'. Het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om de visie van de gemeente te realiseren. Deze visie staat in de "Strategische toekomstvisie 2018-2022", de "Ruimtelijke structuurvisie 2015-2025" en het coalitieakkoord.

Grondexploitaties

In 2020 was slechts één grondexploitatie in uitvoering; Samen bouwen Meerdel.

Samen bouwen Meerdel
Samen bouwen Meerdel' is een woningbouwontwikkeling waarbij de gemeente in 2019 een 'Samenwerkings- en realisatieovereenkomst' is aangegaan met de CPO-vereniging CPO Meerdel en de wooncorporatie Zaam Wonen voor de realisatie van 10 koopwoningen en 5 sociale huurwoningen.

In 2021 heeft uw Raad de grondexploitatiebegroting 'Samen bouwen Meerdel' vastgesteld. De grondexploitatiebegroting is een financiële vertaling van het bestemmings- en verkavelingsplan en van de afspraken zoals opgenomen in de door partijen getekende 'Samenwerkings- en realisatieovereenkomst' van 11 december 2019. De grondexploitatiebegroting van 29 april 2021 had een negatief resultaat op eindwaarde van € 38.876. Dit negatieve resultaat wordt gedekt door de Reserve Krimp.

In 2021, heeft bij het opstellen van de Begroting 2022, de eerste herziening van de grondexploitatiebegroting plaatsgevonden.
Door de gestegen bouwkosten heeft het langer geduurd voordat de toekomstige bewoners een overeenkomst met een aannemer hadden. Hierdoor is vertraging ontstaan in het indienen van een omgevingsvergunning, waardoor ook de bouwstart is vertraagd. De overdracht van de bouwrijpe en het woonrijp maken van het gebied een jaar is doorgeschoven.

In 2021 zijn de in 2019 en 2020 geactiveerde plan- en voorbereidingskosten ingebracht en is het gebied bouwrijp gemaakt.
Ten opzichte van de 1e vastgestelde bouwgrondexploitatie is een 'niet starter' vervangen door een starter. Dit betekent dat het project nu 50% (5/10) starters telt. Aangezien een starter een lagere grondprijs betaalt, heeft vorenstaande effect op het resultaat van de bouwgrondexploitatie. Door meevallende plankosten is het effect op het resultaat zeer beperkt.

In de 2e herziene grondexploitatiebegroting, peildatum februari 2022, zijn bovenstaande wijzigingen meegenomen. Het gehanteerde rentepercentage is conform de begroting 2022. De kostenstijging is gelijk gehouden aan de oorspronkelijk vastgestelde grondexploitatiebegroting.

De boekwaarde per 31 december 2021 bedraagt € 216.748,-. De per februari 2022 herziene grondexploitatiebegroting heeft een geprognosticeerd verlies, per 31 december 2023, van € 60.684.
Voor dit verlies is een voorziening gevormd.

	Boekwaarde ultimo (x € 1.000) 2021	Geraamde boekwaarde ultimo (x € 1.000 2022	2023	2024	2025	Verwacht resultaat per einddatum (x € 1.000)*	Realisatie
Samen bouwen Meerdel	403	-217	0			- 61	2023
Totaal	**403**	**-217**	**0**	**-**	**-**	**-61**	

* negatief (-/-) betekent verlies

Strategische gronden

In de nota grond- en vastgoedbeleid is ingezet op anticiperende, proactieve en gelegenheidsverwerving. Hiervoor is in 2019 een budget beschikbaar gesteld van € 500.000.
In 2021 heeft voor de verbreding van de A2 een grondverkoop aan Rijkswaterstaat plaatsgevonden van verworven gronden voor de Randweg. Hierdoor valt een gedeelte van de geactiveerde boekwaarde van de verworven gronden Randweg vrij. In de Bestuursrapportage 2021 is deze vrijval ingezet voor het budget strategische verwerving

Onderstaand een overzicht van de strategisch verworven gronden ten laste van het budget.

Jaar verwerving	Perceel	Ontwikkeling	Verwervings-kosten	Raad geïnformeerd
2019	Elsloo, A4652	Herinrichting stationsomgeving	€ 35.662	RIB 26-11-2019
2020	Urmond D209 t/m D211	Randweg Bramert-Nrd en ruilgrond t.b.v. woningbouw Bramert-Nrd	€ 112.009	RIB 14-09-2020
2021		Gedeeltelijke verkoop aan RWS	-/- € 13.840	
2020	Urmond D194 en D206	Randweg Bramert-Nrd en ruilgrond t.b.v. woningbouw Bramert-Nrd	€ 77.200	RIB 09-11-2020
2020	Elsloo, D792	Woningbouw Meers	€ 211.037	RIB 19-01-2021

Per 31 december 2022 bedraagt het restantbudget voor Strategische verwerving € 136.503.

Risico’s

Doordat ontwikkelingen steeds complexer worden en de investeringen bij grondexploitaties groot zijn, brengt dit risico 's met zicht mee. Inzicht in de financiële resultaten en het in kaart brengen van de risico's is daarom van groot belang.

Winsten uit de grondexploitaties worden gestort in de Algemene Reserve. De voorziening 'Te verwachten verliezen grondexploitatie' vormt de buffer voor verliezen en risico's binnen de grondexploitatie.

In 2021 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Voor het afdekken van negatieve saldo van de bouwgrondexploitatie ‘Samen bouwen Meerdel’ is vanuit de Algemene Reserve een bedrag van € 21.548 en vanuit de reserve Krimp een bedrag van € 38.876 toegevoegd aan de voorziening ‘Te verwachten verliezen’.

Verloop voorziening (x€ 1.000)	Stand 1-1-2021	Toename	afname	Stand 31-12-2021	Geraamde stand ultimo 2022	2023	2024	2025
Te verwachten verliezen	-	60		60	60	-	-	-
Totaal	**-**	**60**		**60**	**60**	**-**	**-**	**-**

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de openbare ruimte vinden activiteiten plaats in het kader van wonen, werken en recreëren. Hiervoor is de openbare ruimte ingericht met kapitaalgoederen (infrastructuur). Deze kapitaalgoederen worden onderhouden en tijdig vervangen. De door de raad gewenste kwaliteit van de kapitaalgoederen is vastgesteld in beleidskaders. De vastgestelde beleidskaders zijn daarna, door het college, vertaald in beheerplannen waarin de kosten voor vervanging en onderhoud zijn opgenomen. De beheerplannen worden verwerkt in de begroting. De volgende kapitaalgoederen zijn in deze paragraaf opgenomen:

- gebouwen en overige accommodaties
- wegen
- openbare verlichting
- bruggen
- rioleringen

Gebouwen en overige accommodaties

In 2019 is het accommodatiebeleid vastgesteld. Het doel hiervan is dat we als gemeente duurzaam willen voorzien in functies en activiteiten. Voorzieningen en accommodaties zijn een middel om dit te bereiken en hebben invloed op de leefbaarheid van onze kernen. Per kern zijn ontwikkelrichtingen vastgesteld die in 2021 en volgende jaren verder worden uitgewerkt.

Voor de speelterreinen geldt dat in de kadernota 2014 is besloten het aantal speelvoorzieningen terug te brengen naar negen. Sinds 2014 wordt in de begroting alleen nog maar met de vervanging van speeltoestellen op deze negen beoogde locaties rekening gehouden. In het kader van de dorpsgewijze aanpak (DOP's) is besloten dat het feitelijk aantal te handhaven speelvoorzieningen en de locaties in overleg met de inwoners worden vastgesteld. Het voor vervanging en onderhoud beschikbare budget voor de in de Kadernota 2014 beoogde 9 locaties, blijft het maximaal hiervoor beschikbaar budget.

Beheerplannen
Het beheerplan BOP is in 2018 geactualiseerd voor de periode 2019-2034. Jaarlijks wordt, voorafgaand aan de uitvoering, beoordeeld of de geplande werkzaamheden noodzakelijk zijn dan wel dat deze kunnen worden uitgesteld of doorgeschoven. Daarna worden de werkzaamheden waar mogelijk gebundeld en volgens de geldende inkoopprocedures in de markt gezet. Bij de gemeentelijke gebouwen en overige accommodaties is, gebaseerd op de geldende NEN 2767 normering, geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële vertaling
De beheerplannen BOP (bouwtechnisch onderhoudsplan) en SOP (sporttechnisch onderhoudsplan) zijn in de meerjarenbegroting financieel vertaald. De jaarlijkse storting in de voorzieningen groot bouwkundig onderhoud (voor de in het BOP opgenomen accommodaties) bedraagt € 534.400. De jaarlijkse storting in de voorziening groot sporttechnisch onderhoud bedraagt € 34.100.

Gebouwen en overige accommodaties:

Directe lasten onderhoud gebouwen (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Bouwkundig onderhoud (BOP	362	293	346	361
Sporttechnisch onderhoud (SOP)	94	131	173	133

Ten laste van voorziening:				
Groot onderhoud accommodaties	176	1.159	388	302
Groot sporttechnisch onderhoud	21	48	53	66
Totaal exploitatie + voorziening	**653**	**1.631**	**960**	**862**

Wegen

Beleidskaders
Op 30 juni 2016 heeft de raad de onderhoudsniveaus Beheer Openbare Ruimte (BOR)vastgesteld. De vastgestelde kwaliteit is van toepassing op de instandhouding van de verhardingen gedurende de technische levensduur in die gebieden waar de komende jaren geen grootschalige reconstructies of wijzigingen zijn gepland.

Beheerplannen
Om de twee jaar wordt - via inspectie - het beheerplan wegen geactualiseerd en wordt een doorkijk gegeven voor 15 jaar. Na beëindiging van het groot onderhoud 2021 zijn alle wegen in Stein geïnspecteerd. Op basis van deze inspectie wordt het nieuwe wegbeheerplan opgesteld en door het college vastgesteld medio 2022. Bij wegen is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële vertaling
Vanaf 2010 is voor groot onderhoud wegen een voorziening gevormd. Hierin wordt op basis van het vastgesteld beheerplan jaarlijks een bedrag gestort. De hoogte van de storting wordt telkens bij het vaststellen van het beheerplan wegen geactualiseerd. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een bedrag van € 627.000 in de voorziening groot onderhoud wegen gestort. In de voorziening groot onderhoud wegen worden geen kosten van rehabilitaties of reconstructies van wegen verantwoord. Deze worden als investering op het programma 'Verkeer, vervoer en waterstaat' verantwoord en waar nodig toegelicht.

In 2021 zijn de volgende projecten afgerond:
- Jurgensstraat fase 1
- Molenweg Zuid
- Weg van Meers naar Elsloo

Wegen:

Directe lasten onderhoud wegen (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Klein onderhoud wegen	213	115	133	132
Wegvoorzieningen (o.a. belijningen)	50	30	39	38
Ten laste van voorziening:				
Groot onderhoud wegen	706	617	652	422
Totaal exploitatie + voorziening	**969**	**762**	**824**	**592**

Openbare verlichting

Beleidskaders

In 2017 heeft de raad het beleidsplan openbare verlichting 2018-2021 vastgesteld. Het beleidsplan 2018-2021 is vooral gericht op verdere energiebesparing en terugdringing van de C02 uitstoot.

Beheerplannen

Het beheer van de openbare verlichting is op basis een beheer- en onderhoudsplan uitbesteed aan een externe partij. Bij openbare verlichting is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële vertaling

Lichtmasten die het einde van de levensduur hadden bereikt zijn gecontroleerd. De meeste masten bleken nog goed te zijn en de vervanging is beperkt tot enkele slechte masten. Bij de openbare verlichting is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting:

Directe lasten onderhoud openbare verlichting (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Energie	83	86	91	105
Onderhoud	184	186	186	170
Totaal exploitatie	**267**	**272**	**277**	**275**

Bruggen

Beleidskaders

In 2017 is het beheerplan civieltechnische kunstwerken opgesteld. Dit is een actualisatie en scopeverbreding van het meerjarig onderhoudsplan Kunstwerken dat op 7 juli 2011 door de raad is vastgesteld.

Beheerplannen

Het in 2011 opgestelde onderhoudsplan was gebaseerd op drie kunstwerken (de boogbrug Veestraat en de bruggen in de Nieuwe Postbaan en in de Brugstraat). Inmiddels heeft de gemeente meerdere bruggen in beheer zoals de fietsbrug Julianakanaal Stein, de brug in het Steinerbos, de brug in het Heidekamppark en zijn een drietal viaducten over de A76 deels in beheer van de gemeente Stein. Ook worden belangrijke duikers meegenomen in het onderhoudsplan. In 2019 is de boogbrug in de Veestraat vervangen en in 2020 is de brug in de vijver nabij de Heidekampweg/Mauritsweg in beheer van de gemeente gekomen. Tevens zijn in 2020 de voegovergangen van het viaduct Nieuwe Postbaan vervangen.
In 2021 zijn een drietal duikers in de waterlossing de Ur geïnspecteerd (Kap. Berixstraat, Steenwegstraat en Nederhof). De inspectie van de Kap. Berixstraat kon door lokale omstandigheden niet geheel worden uitgevoerd en een volgonderzoek is gepland in het voorjaar van 2022. Op basis van de 2 jaarlijkse bruginspectie is in 2021 het meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Hieruit volgend zijn aan diverse bruggen reinigings- en conserveringswerkzaamheden in 2021 uitgevoerd. Wegens weersomstandigheden en doorlooptijd vergunningen zijn de werkzaamheden aan de brug bij kasteel Elsloo en de brug in het Heidekamppark verplaatst naar voorjaar 2022.

Financiële vertaling

Voor het onderhouden van de kunstwerken is een voorziening gevormd. Op basis van het huidige beheerplan wordt jaarlijks € 31.500 in de voorziening gestort. Omdat in 2020 de brug aan de Veestraat wordt opgenomen in het beheerplan is met ingang van dat jaar de jaarlijkse storting met € 11.500 verhoogd naar € 43.000.

Bruggen:

Directe lasten onderhoud bruggen (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Onderhoud kleine kunstwerkenwegen	5	5	5	5
Ten laste van voorziening:				
Groot onderhoud bruggen	53	48	40	7
Totaal exploitatie + voorziening	**58**	**53**	**45**	**12**

Riolen

Beleidskaders
Op 1 oktober 2009 heeft de raad het Waterplan vastgesteld. Hierin zijn ambities opgenomen hoe omgegaan moet worden met het afvalwater en hemelwater.

In 2013 is gestart met het opstellen van een regionaal beleid- en uitvoeringskader voor het stedelijk watermanagement. Deze kaders vervangen het traditioneel Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan voor de gemeenten Beek, Schinnen, Sittard-Geleen en Stein. Hierin participeren ook het waterschap Roer en Overmaas en Waterschapsbedrijf Limburg. De kaders voor Stein zijn op 30 oktober 2014 door de raad vastgesteld.

In 2021 is het Beleidsplan Water & Klimaatadaptatie vastgesteld. Dit is de actualisatie van het hiervoor benoemde plan waarbij ook de klimaatthema's hitte en droogte zijn meegenomen. Het beleids- en uitvoeringskader voor de omgang met water en de klimaatadaptatie bestaat uit vier plannen (beleidsplan, beheerplan, kostendekkingsplan en projectplan). Het beleidsplan is samen met de betrokken partijen in de waterketen van de Westelijke Mijnstreek opgesteld. Hiermee is de samenwerking van de afgelopen jaren voortgezet en beheren we de waterketen op een structurele en doelbewuste manier. In dit plan benoemen we alle zaken die we belangrijk vinden en geven onze strategie hierop aan.

In 2021 is ook de optimalisatie van het basisrioleringsplan en de klimaatstresstest afgerond. De vanuit het basisrioleringsplan en klimaatstresstest verkregen bevindingen leveren een belangrijke inbreng voor het beleidsplan Water & Klimaatadaptatie.
De gemeente moet op grond van de Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen nemen om het overstorten op kwetsbare wateren te verminderen. Hierdoor heeft vooral het afkoppelen van regenwater grote invloed op het uitvoeringsprogramma. In het in 2021 afgeronde basisrioleringsplan heeft een toetsing plaatsgevonden van het effect van overstorten op kwetsbare wateren en zijn maatregelen voorgesteld hoe aan de KRW voldaan kan worden.

Beheerplannen
Op 19 augustus 2014 heeft het college de bij het regionaal beleid- en uitvoeringskader stedelijk management behorende beheerplan en projectplannen vastgesteld. In 2017 is het beleidsplan, het beheerplan en het kostendekkingsplan afvalwater geëvalueerd en geactualiseerd.
In de beeldvormende bijeenkomst van 13 september 2017 zijn de raads- en commissieleden geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van het gemeentelijk waterbeheer en de noodzaak om het ontwerp en het beheer van de riolering hierop aan te passen. Daarnaast is ook melding gemaakt van de achterstanden op het rioolonderhoud, de toename van de onderhoudskosten en de bestrijding van calamiteiten, waar we mee te kampen hebben. Het gevolg hiervan is dat de meerjarige onderhoudsbudgetten verhoogd zijn en dat in de afgelopen periode

veel energie is gestoken in het inspecteren en repareren van de riolering. In 2021 is binnen het samenwerkingsverband Westelijke Mijnstreek een nieuw beheers- en beleidsplan opgesteld.

Financiële vertaling
De tot het beheerplan en het projectenplan behorende investeringen en onderhoudsbudgetten worden verantwoord op het programma 'Volksgezondheid en milieu'. Aan de hand van het onderhoudsprogramma wordt de inhaalslag voor wat betreft de reparatie van riolen en kolken verder voortgezet. Omdat er de afgelopen planperiode hard gewerkt is om de achterstand in te halen, is naar verwachting het benodigde onderhoudsbudget vanaf 2021 lager.

Riolering:

Directe lasten onderhoud riolen (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Onderhoud riolen	805	813	735	719
Totaal exploitatie	**805**	**813**	**735**	**719**

Groen

Beleidskaders
In 2016 heeft de raad de onderhoudskaders voor het beheer van de openbare ruimte (IBOR) geactualiseerd. Voor het groenbeheer zijn hierbij de volgende wijzigingen vastgesteld:
1. de groenkwaliteit in de centra is verlaagd van A naar B;
2. de groenkwaliteit op en rond de rotondes en bij de komgrenzen is verhoogd van B naar A;
3. de groenkwaliteit op de doorgaande gemeentelijke wegen aan de oostzijde is verhoogd van B naar A;
4. de burgers wordt de mogelijkheid gegeven om op eigen initiatief extra kwaliteit te leveren, binnen nog op te stellen kaders, bovenop de vastgestelde kwaliteit van het groen.

De onderhoudskaders zoals bovengenoemd (IBOR) zullen via een nieuw bijgesteld plan voorjaar 2022 opnieuw worden vastgesteld door de Raad.

Beheersplannen
De vastgestelde beleidskaders voor het beheer en onderhoud van het groen zijn uitgewerkt in beheerplannen en vervolgens concreet verwerkt in groenonderhoudsbestekken. Deze bestekken worden als leidraad gebruikt voor de uitvoering van het groenonderhoud. In 2021 is het groenonderhoud in de woonwijken en buitengebied, ondanks de natte omstandigheden in het seizoen, verder op de vastgestelde kwaliteit gebracht. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Het beheerplan bomen is in relatie tot de vaststelling van het IBOR plan doorgeschoven naar voorjaar 2022.

Financiële vertaling
Het groenonderhoud wordt uitgevoerd door de Algemene dienst incl. wijkteams en drie groenaannemers voor het specialistisch onderhoud (o.a. bermen, sportvelden en bomen).
Het aanleggen en onderhouden van groen wordt op het programma 'Sport, Cultuur en Recreatie' verantwoord en waar nodig toegelicht.

Groen:

Directe lasten onderhoud groen (x € 1.000)	Rek. 2019	Rek. 2020	Begr. 2021	Rek. 2021
Onderhoudsbudget exploitatie:				
Bestrijden onkruid	164	171	186	192
Onderhoud bermen	79	73	82	64
Landschapsplannen	59	56	57	57
Openbaar groen	783	844	707	702
Totaal exploitatie	**1.085**	**1.144**	**1.032**	**1.015**

Financiering

Algemeen

De paragraaf financiering is een verplicht onderdeel van de programmarekening. De paragraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken van de financieringsfunctie van de gemeente.

Treasury is het sturen, beheersen van, verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële vermogenswaarden, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet financiering decentrale overheden (FIDO). De wet FIDO regelt dat de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente uitsluitend de publieke taak dient en geschiedt binnen de financiële kaders.

Bij de keuze van financiering worden door de gemeente Stein, binnen de kaders van de wet FIDO, onderstaande regels gehanteerd:

- De rente van vaste geldleningen is door de lange looptijd financieel van groter belang dan de rente van leningen met een korte looptijd.
- Bij een verwachte daling van de lange rente verdient het de voorkeur om het aantrekken van vaste/langlopende leningen zoveel mogelijk uit te stellen tot de rentedaling is ingetreden.
- Bij een verwachte stijging van de lange rente is er een voorkeur om de kortlopende schulden om te zetten in langlopende schulden.
- Bij een te verwachten stabiele renteontwikkeling dient in de actuele financieringsbehoefte te worden voorzien met de financieringsvormen die absoluut gezien de laagste rente dragen.

Algemene interne en externe ontwikkelingen

Interne ontwikkelingen
In 2021 hebben zich voor de gemeente Stein geen mogelijkheden voorgedaan om geldleningen vervroegd af te lossen. De financieringsbehoefte in 2021 kon worden afgedekt met een debetsaldo in de rekening courant en middels het afsluiten van kortlopende kasgeldleningen gedurende het jaar.

Mutaties in de vaste schulden zijn in onderstaand overzicht weergegeven (exclusief woningbouw-leningen)

Mutaties:	**Bedrag** (* € 1.000)	**Gemiddelde rente leningportefeuille** (in %)
Stand per 01.01.2021	**59.152**	1,84
Vervroegde aflossingen	0	
Reguliere aflossingen	4.155	
Nieuwe lening(en)	0	
Stand per 31.12.2021	**54.997**	1,77

Externe ontwikkelingen
De Europese Centrale Bank (ECB) geeft aan vooralsnog vast te houden aan het huidige rentebeleid, ondanks de flink opgelopen inflatie. Echter voor de nabije toekomst zou het altijd nog mogelijk zijn dat de ECB het beleid gaat aanpassen, de rente zullen stijgen en de obligatieaankopen van de ECB afnemen om er uiteindelijk volledig mee te stoppen.

Voor 2021 heeft de ECB heeft de herfinancieringsrente in de eurozone gehandhaafd op het historisch lage niveau van nul procent. De nul rente betekent dat banken gratis geld kunnen lenen

bij de centrale bank. Tegelijk blijft de depositorente op min 0,5 procent, waardoor banken geld toeleggen op het geld dat ze bij de ECB stallen, en dus niet aan hun klanten toekennen.

Schatkistbankieren
De wet verplicht schatkistbankieren houdt in dat publieke instellingen al hun liquide middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Ze doen dat in de vorm van een rekening-courant, zoals bij een bank. Decentrale overheden hebben de mogelijkheid om termijndeposito's aan te houden. Er geldt sinds 1 juli 2021 een nieuwe doelmatigheidsdrempel van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000 per gemeente. Voor de gemeente Stein is deze gemiddelde drempel per kwartaal 2% x € 66.001.000 (het begrotingstotaal 2021) = € 1.320.020

In onderstaande tabel staat de berekening voor de gemeente Stein van het kwartaal gemiddelde van het schatkistbankieren in 2021. Hierin is te zien dat de gemeente Stein niet over overtollige middelen beschikte die in de schatkist ondergebracht moesten worden.

Berekening Kwartaalgemiddelde Schatkistbankieren:	Kwartaal 1 2021	Kwartaal 2 2021	Kwartaal 3 2021	Kwartaal 4 2021
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	0	0	0
Ruimte onder het drempelbedrag	495	495	1.320	1.320
Overschrijding van het drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Risicobeheer

Om de rentekosten zo laag mogelijk te houden dient er een goede balans gevonden te worden tussen optimalisatie op de korte termijn en de stabilisatie op de langere termijn. Financiering met een korte looptijd kan zorgen voor de laagste rentelasten, terwijl vanuit het oogpunt van lange termijn stabiliteit een financiering met een langere rentevaste periode de voorkeur heeft. De wet FIDO geeft twee richtlijnen voor het beperken van renterisico's: het kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft de limiet aan voor de vlottende schuld van de gemeente. Deze limiet is vastgesteld op 8,5% van de totale begroting. In 2021 was deze limiet voor de gemeente Stein afgerond € 5,6 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de informatie weer met betrekking tot de kasgeldlimiet. In heel 2021 kon de netto vlottende schuld van de gemeente Stein gedekt worden door het aantrekken van kortlopende geldleningen. Zonder dat er een vaste geldlening aangetrokken moest worden om te voorkomen dat er te lang sprake zou zijn van het overschrijden van het kasgeldlimiet.

Periode	Kwartaal 1 2021	Kwartaal 2 2021	Kwartaal 3 2021	Kwartaal 4 2021
Netto vlottende schuld -/- overschot vlottende middelen	2.106	1.264	-368	4.880
Kasgeldlimiet	5.610	5.610	5.610	5.610
Overschrijding van kasgeldlimiet				
Ruimte tot de kasgeldlimiet	3.504	4.346	5.978	730

Renterisiconorm
In de wet FIDO staat dat de renterisiconorm niet mag worden overschreden. Deze norm zorgt voor een opbouw van de leningportefeuille, waarbij het renterisico van renteaanpassingen en herfinanciering van geldleningen in voldoende mate wordt beperkt. Er mag maximaal 20% van de langlopende geldleningen per jaar in aanmerking komen voor herfinanciering en renteherziening. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire renterisico's. Primaire renterisico's betreft het gevaar van een ongunstige stand van de rente op het moment dat nieuwe leningen moeten worden afgesloten. Secundaire renterisico's betreft het niet kunnen profiteren van gunstige renteontwikkelingen. Risico's loopt de gemeente dan ook bij een onevenwichtige verdeling van de portefeuille wat betreft de looptijden. Een portefeuille met overwegend kortlopende leningen kent een hoog primair risico en een overwegend langlopende portefeuille kent een hoog secundair risico.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat in 2021 de renterisiconorm van de gemeente Stein niet overschreden werd.

(bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2021
(1)	Renteherziening op vaste schuld	0
(2)	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	0
(3)	Betaalde aflossingen	4.155
(4)	Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	4.155
(5)	Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	4.155
(6)	Renterisiconorm (20% x vaste schuld per 1/1), excl. door verstrekte leningen woningstichtingen	11.830
(7)	Ruimte onder renterisiconorm (6 – 5)	7.675

Debiteurenrisico
Dit betreft het risico dat vorderingen op debiteuren niet kunnen worden geïnd en afgeboekt moeten worden. Ter afdekking van de risico's met betrekking tot debiteuren sociale zaken is voor een bedrag van € 1.143.378 een voorziening gevormd, en voor de TOZO regeling een voorziening van € 28.874. De voorziening voor risico's met betrekking tot overige debiteuren bedraagt per 31 december 2021 € 124.000.

Geldleningen
De financiële risico’s van gemeenten voor de verstrekte geldleningen en achtervang aan woningcorporaties zijn klein. De financiële middelen (liquiditeitspositie en eigen vermogen) van de corporaties vormen de eerste zekerheid. De borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) vormt de tweede zekerheid. Als corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, dan kan de WSW aangesproken worden. Zij beschikken daarom over een borgstellingsreserve. De Autoriteit Woningcorporaties (AW) houdt sinds 2016 toezicht op WSW. Belangrijk doel van dit toezicht is om vast te stellen of het risicokapitaal van WSW toereikend is om mogelijke verliezen van WSW te dekken. De achtervang positie van Rijk en gemeenten vormt de derde zekerheid. Indien daarop een beroep gedaan moet worden, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen aan het WSW verstrekken.

Renteschema

Rente omslagpercentage
De renteomslag is berekend conform de nota rentenotitie 2017 die door de commissie BBV is gepubliceerd. Vanwege het inzicht in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening is onderstaand renteschema opgenomen. Het renteomslagpercentage wordt berekend door de totale rentekosten te delen door het totaal geactiveerd bedrag. De totale rentekosten bestaan uit de rente voor de vaste geldleningen, de bespaarde rente over de eigen

financieringsmiddelen (reserves) en de rente van de financieringsbehoefte. Het omslagpercentage voor 2021 is berekend op 2%.

	Renteschema:(bedragen x 1.000 €)			**2021**
a.	Externe rente vaste geldleningen			1.076
b.	De externe rentebaten	-/-		77
	Totaal door te rekenen externe rente			999
c.	-De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-/-		
	-De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	*451*	
		-/-		451
	Saldo door te rekenen externe rente			**548**
d1.	Rente over eigen vermogen			606
d2.	Rente over voorzieningen			154
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)			1.308
e.	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)			1.708
f.	Saldo renteresultaat taakveld treasury			400

Resultaat uitzettingen

Het uitzetten van overtollige gelden (liquiditeitsoverschotten) door middel van het verstrekken van leningen en beleggen dient op prudente wijze te geschieden. Er dient daarom van goede tegenpartijen gebruik te worden gemaakt teneinde de financiële risico's te beperken. Indien met minder kredietwaardige tegenpartijen in zee wordt gegaan, kunnen hierdoor weliswaar (tijdelijk) hogere renteopbrengsten worden verkregen, maar loopt de gemeente daarbij (aanzienlijk) grotere risico's.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De kern van de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) is verankerd in de Europese begrotingsafspraken en de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) een gelijkwaardige inspanning moeten leveren om aan deze afspraken te voldoen.

Een van de belangrijkste afspraken is het bereiken van een begrotingsevenwicht op middellange termijn. Als een meerjarige overschrijding van de vastgestelde norm van het Economisch en Monetaire Unie (EMU) saldo van de decentrale overheden dreigt, heeft de minister de mogelijkheid om met behulp van het correctiemechanisme het EMU-saldo van de decentrale overheden te beheersen. Voor de berekening van het EMU-saldo van de gemeente Stein wordt verwezen naar het hoofdstuk "EMU-saldo" onder de jaarrekening.

Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf is gewijd aan de bedrijfsvoering van de gemeente Stein, dat wil zeggen de manier waarop de processen binnen de gemeente zijn georganiseerd, en worden aangestuurd en de manier waarop de bedrijfsmiddelen worden ingezet. Doel van de bedrijfsvoering is om zo effectief en efficiënt mogelijk de afgesproken prestaties te leveren. Het bevat onder meer zaken als personeelsbeleid, financiën, inkoop, communicatie en juridische ondersteuning.

Financiën

Het optimaliseren en door ontwikkelen van de P&C documenten is een continue proces. Het streven daarbij is en blijft het opstellen van duidelijk leesbare en transparante stukken. Net als voorgaande jaren zijn de P&C documenten van 2021 online beschikbaar gesteld. De financiële processen zijn in 2021 verder doorontwikkeld. Zo is er ingezet op het verder digitaliseren van de financiële processen zoals de verplichtingenadministratie, het debiteurenproces en is er een specifieke module aangeschaft voor het archiveren van financiële data. Daarmee wordt in de toekomst voldaan aan de bewaartermijnen en de daarbij behorende wet- en regelgeving.
Op fiscaal vlak is in 2021 in het kader van het Horizontaal Toezicht gewerkt aan de vernieuwing van het convenant met de belastingdienst.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2022 zal het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Stein zelf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen, die opgenomen zal worden in de jaarrekening. Hiermee legt het college van burgemeester en wethouders zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De accountantscontrole zal toezien op de getrouwheid van de jaarrekening en de juistheid en volledigheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Juridische advisering

Advisering en ondersteuning van bestuur en management op het gebied van diverse rechtsgebieden heeft in 2021 op de gebruikelijke wijze plaatsgevonden. In vergelijking met voorgaande jaren is het aantal bezwaarschriftprocedures (algemene zaken) stabiel gebleven. Er zijn in z'n totaliteit minder bezwaarschriften ingediend omdat bezwaarprocedures in het kader van bijstandsbesluiten thans worden afgewikkeld door het participatiebedrijf Vidar.

Inkoop

Buiten het adviseren over en het begeleiden van aanbestedingen, lag in 2021 de focus op het verder professionaliseren en doorontwikkelen van de algehele inkoopfunctie binnen de gemeente. Een van de ontwikkelingen is het vereenvoudigen van het inkoopproces voor de meervoudig onderhandse aanbestedingen.
In 2021 zijn onder andere de volgende aanbestedingen opgepakt: Integraal HuisvestingsPlan (IHP) traject, jongerentop, analyse economisch beleid, zaaksysteem, integratieplatform, grasvelden voetbalclubs, educatie IB en privacy, telefonie en AED.

Informatiemanagement

Vanuit de deelname aan het Samenwerkingsverband Gemeenschappelijke Informatievoorziening VTH is in 2021 verder gegaan met de inrichting van de omgeving van de gemeente Stein en is gestart met de opleiding van de kerngebruikers.
Verder hebben de aanbesteding van de nieuwe telefonieomgeving plaatsgevonden alsmede de aanbesteding voor een nieuw zaaksysteem, Documentair Management Systeem en een integratieplatform. Deze aanbestedingen zijn succesvol afgerond en in 2021 is gestart met de implementatie van de nieuwe oplossing. Afronding hiervan zal in 2022 plaatsvinden.

Communicatie

Eind 2018 is de visie op communicatie met bijbehorende uitvoeringsagenda vastgesteld, met als doel om in de periode 2018 - 2022 een sterke communicatieve organisatie neer te zetten. 2021 stond in het teken van crisiscommunicatie, het opnieuw vormgeven van het taakveld communicatie, voorbereidingen ten behoeve van het communicatief vaardiger maken van de ambtelijke organisatie, het laten landen van nieuwe ontwikkelingen die voortkomen uit de in 2021 geïntroduceerde omnichannel strategie en het bewaken dat verschillende organisatiebrede trajecten zoals de nieuwe informatiearchitectuur, servicelevel afspraken en klantreizen bij elkaar komen ten behoeve van een communicatief sterkere organisatie.

Juridische kwaliteitszorg

In het kader van juridische kwaliteitszorg zijn in 2021 initiatieven ontplooid op het terrein van de verbetering van de bedrijfsvoering en kennisoverdracht. Verordeningen en beleidsregels die de gemeenteraad ter vaststelling zijn voorgelegd zijn gedereguleerd, mede aan de hand van modellen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Daarnaast hebben specifieke werkzaamheden plaatsgevonden, onder andere in het kader van de ondersteuning van de projectgroep Omgevingswet, het Privacyoverleg en binnen de projectgroep Steinerbos de financiële ondersteuning van het recreatiepark Steinerbos (welke verband hield met de coronacrisis).

Formatieontwikkeling personeel

De ambtelijke formatie bedroeg op 31 december 2021 138,64 fte. Ten opzichte van de bestuursrapportage 2021 (peildatum 1 april 2021) is de formatie, destijds 138,89 fte, met 0,25 fte gedaald tot 138,64 fte. Deze zeer geringe daling is het resultaat van de inzet van meer of onder inzet van bestaande formatie tegen soms hogere en soms lagere loonkosten en derhalve loonkostenneutraal.

Organisatieontwikkeling

In het kader van de doorontwikkeling van de organisatie zijn in 2021 een aantal organisatieknelpunten opgepakt en is gestart met uitvoering van het strategisch personeelsbeleid. De vertaling van de benchmarkt ambtelijke formatie en loonkosten, de overgang naar functiewaarderingssysteem HR21 en het vaststellen en uitrollen van het opleidingsbeleid zijn onder andere in 2021 gerealiseerd. De hiermee gepaard gaande kosten zijn gedekt uit het doorontwikkelingsbudget organisatie/personeel.

Uitgangspunten personeelskosten

Voor de loonkosten van het personeel golden in 2021 onderstaande uitgangspunten:
- het loonkostenpeil, schaalsalaris medewerker en daarbij behorende periodieken, zoals deze golden per 1 januari 2021;
- daar waar van toepassing zijn de salarissen verhoogd met onder andere functioneringstoelagen;

- als gevolg van CAO gemeenten werden met ingang van 1 december 2021 de salarissen met 1,5% verhoogd en was (mits werd voldaan aan de voorwaarden) recht op een éénmalige uitkering.

Stelposten secundaire arbeidsvoorwaarden

Naast de primaire arbeidsvoorwaarden zijn er een aantal personele lasten (geraamd als stelposten) die vooraf niet toe te rekenen zijn aan medewerkers en of afdeling waarvan zij deel uit maken. Deze lasten, uitgaven op het gebied van herbezetting, verkoop verlof en flexibele beloning, doen zich gedurende het lopende jaar voor. Op het moment dat deze uitgaven zich voordoen worden deze in mindering gebracht op de eerder genoemde stelposten en functioneel toegerekend.
De herbezetting OR is ingezet als dekking voor de uitgaven die het gevolg zijn van vervanging werkzaamheden OR-leden.

In het onderstaande overzicht treft u het beginsaldo per 1 januari 2021, de aanwending en het restant per 31 december 2021 aan.

	01.01.2021	aangewend/gemuteerd	31.12.2021
personele herbezetting OR	€ 32.852	€ 30.000	€ 2.852
verkoop verlof	€ 39.719	€ 39.719	€ -
flexibele beloning	€ 28.171	€ 25.099	€ 3.072
loonstijgingen	€ 156.455	€- 41.438	€ 197.893

Met de bovengenoemde stelpost loonstijgingen zijn de lasten voor 2021 die voortvloeien uit de nieuwe CAO voor een bedrag van € 177.500 afgedekt.

Indicatoren personeelsbeleid

Ziekteverzuimpercentage
Het verzuimcijfer over 2021 bedroeg 7,11% en vertoond een daling van ruim 0,5 % ten opzichte van het dienstjaar 2020.
Enerzijds is het verzuimcijfer onmiskenbaar beïnvloedt door de corona-pandemie, anderzijds ook door een aantal langdurige zieken in de tweede helft van 2021.
Uiteraard blijven we streven naar een lager verzuim door voor onze medewerkers nog meer aandacht te schenken aan adequate begeleiding bij verzuim, preventie, de HR-cyclus en ARBO- en veiligheidsbeleid.

omschrijving	werkelijk 2018	werkelijk 2019	werkelijk 2020	begroot 2021	werkelijk 2021
ziekteverzuimpercentage	7,95%	9,75%	7,69%	6%	7,11%

Stageplaatsen

omschrijving	werkelijk 2018	werkelijk 2019	werkelijk 2020	begroot 2021	werkelijk 2021
stageplaatsen	6	8	8	8	4

Werkervaringsplaatsen

omschrijving	werkelijk 2018	werkelijk 2019	werkelijk 2020	begroot 2021	werkelijk 2021
werkervaringsplaatsen	4	4	4	4	2

Corona

De uitbraak van corona (COVID-19) heeft ook in 2021 grote gevolgen voor onder andere de maatschappij, de economie en de zorg. Het Rijk heeft gemeenten gedurende die tijd gecompenseerd voor gederfde inkomsten en extra uitgaven. Deze compensatie heeft plaatsgevonden via specifieke uitkeringen en diverse circulaires van het gemeentefonds.

De coronacrisis heeft tot aanvullende kosten geleid. Hierbij kan worden gedacht aan de uitvoering van de lokale steunmaatregelen voor ondernemers, meerkosten voor jeugd en Wmo en het (gedeeltelijk) sluiten van het sociale werkbedrijf. Met betrekking tot de lokale steunmaatregelen kan worden gedacht aan het kwijtschelden van de huren bij MFC's en Steinerbos, het kwijtschelden van terrasleges voor de horeca en een vergoeding voor de marktlieden.

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is vanuit het rijk ingevoerd om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. Ook voorziet de regeling in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De gemeente Stein heeft in 2021 van het Rijk in totaal € 921.409 voor deze regeling ontvangen. Uiteindelijke uitgaven voor deze regeling betrof in 2021 € 670.264. Het restant hiervan dient echter te worden terugbetaald aan het ministerie van Sociale Zaken. De regeling is budgettair neutraal verwerkt.
Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) verzorgt de uitvoering van deze regeling. In 2021 is de Tozo-regeling ten einde gekomen.

Getracht is om ook in 2021 de gevolgen van de coronacrisis voor onze inwoners, ondernemers en instellingen zoveel mogelijk te beperken. Dit door de rijksmiddelen uit de steunpakketten zo gericht mogelijk in te zetten. De aandacht blijft nodig voor de gevolgen van de coronacrisis. Hiervoor zijn de rijksmiddelen uit de steunpakketten die nog niet zijn ingezet, gereserveerd.

In onderstaand overzicht zijn de totale corona gerelateerde baten en lasten inclusief de lokale steunmaatregelen van 2021 weergegeven. Voor enkele onderdelen is een schatting gemaakt van de corona gerelateerde lasten, omdat deze op het moment van schrijven nog niet met zekerheid konden worden vastgesteld. Uiteraard is getracht om zo dicht als mogelijk bij de werkelijke cijfers te komen.

Effecten corona jaarrekening 2021	Hogere lasten	Lagere Lasten	Hogere Baten	Lagere Baten
Meerkosten Wmo/Jeugd	€ -12.428			
TONK regeling	€ -44.125			
Corona steunmaatregelen 3e/4e /5e tranche (kwijtschelding huur, bijdrage vaste lasten)	€ -12.637			€ -223.568
Extra kosten verkiezingen	€ -77.000			
TOZO	€ -675.024		€ 670.263	
Extra uitgaven participatiewet	€ -381.800			
Compensatie exploitatietekort SW bedragen	€ -73.244			
Extra inhuur	€ -50.000			
Extra boa inzet	€ -62.000		€ 28.266	
Tekort BsGW	€ -13.838			
Diverse extra kosten (accountant, CTB, schuldhulpverlening etc.)	€ -65.398			
TVS regeling			€ 102.978	€ -111.308
Minder inkomsten/lasten APV, kermissen, collectief vervoer		€ 56.856		€ -38.895
Evenementensubsidies		€ 23.967		
Lagere kosten huisvesting		€ 10.000		
Minder uitgaven corona onvoorzien		€ 16.000		
Decembercirculaire 2020			€ 273.000	
Maartbrief 2021			€ 314.313	
Meicirculaire 2021			€ 17.001	
Septembercirculaire 2021			€ 295.000	
Decembercirculaire 2021			€ 623.000	
Totaal	**€ -1.467.493**	**€ 106.823**	**€ 2.323.821**	**€ -373.771**
Totaal negatieve effecten				**€ -1.841.264**
Totaal positieve effecten				**€ 2.430.644**
Saldo storten in reserve				**€ 589.380**

Publiekrechtelijke verbonden partijen

1. Naam	**Veiligheidsregio Zuid Limburg**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling van alle gemeenten in Zuid-Limburg
3. Vestigingsplaats	Maastricht
4. Doelstelling en openbaar belang	Betreft de uitvoering van de aan Veiligheidsregio opgedragen taken, die zich met name richten op de brandweerzorg en de crisisbeheersing.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Veiligheid*
6. Deelnemende partijen	Alle gemeenten van Zuid-Limburg
7. Bestuurlijk belang	Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB). De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente Stein in het AB.
8. Financieel belang	Alle gemeenten in Zuid-Limburg betalen, op basis van een verdeelsleutel, hun aandeel in de kosten.
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 4.641.202* *31-12-2020: € 6.364.648*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 55.556.000* *31-12-2020: € 46.940.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € 1.468.000* *2020: € 1.407.000*
10. Financieel resultaat	*2021: € -120.073* *2020: € 680.046*
11. Risico's	De risico's zijn beschreven in de risicoparagrafen van de begrotingen en jaarrekeningen van de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio beschikt over een eigen algemene reserve.
12. Ontwikkelingen	*De Coronacrisis en de hoogwaterramp in juli stonden centraal in 2021. De hoogwaterramp kent een lange nasleep. Brandweerzorg is de Bestuurlijke dialoog opgestart en er wordt gewerkt aan een toekomstbestendige brandweerzorg*

1. Naam	**Gemeenschappelijke regeling Vidar Wsw**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Sittard-Geleen, Beek, Schinnen en Stein.
3. Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
4. Doelstelling en openbaar belang	Uitvoering van de WSW en de Participatiewet.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Sociaal Domein*
6. Deelnemende partijen	Gemeenten Sittard-Geleen, Beek, Schinnen en Stein.
7. Bestuurlijk belang	Conform de WGR bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur (twee wethouders per gemeente) en een dagelijks bestuur (wethouders met Participatie in hun portefeuille)
8. Financieel belang	De deelnemende gemeenten voldoen, op basis van de begroting van de GR Vixia, aan hun gemeentelijke bijdrage. Hierbij is het financieel belang van de vier deelnemende gemeenten gebaseerd op het aantal WSW-ers. Dit betekent dat er sprake is van een verdeling die (in beperkte mate) kan fluctueren. Grosso modo kan gesteld worden dat de verdeling als volgt is samengesteld: Sittard-Geleen: 68% Beek: 9% Schinnen: 5% Stein: 18%
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 0* *31-12-2020: € 0*
Vreemd vermogen	*31-12-2021*: € 1.505.556 *31-12-2020:* € 1.930.095
Gemeentelijke bijdrage	*2021*: € 730.240 *2020: :* € 909.123
10. Financieel resultaat	*2021: € 0* *2020: € 0*
11. Risico's	In geval er sprake is van een tekort t.o.v. de begroting moeten de gemeenten dit tekort aanzuiveren d.m.v. een hogere gemeentelijke bijdrage.
12. Ontwikkelingen	Covid 19

1. Naam	**GGD Zuid Limburg**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Heerlen
4. Doelstelling en openbaar belang	Zorg dragen voor publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit Wmo, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen, sociaal medische advisering.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Volksgezondheid en milieu*
6. Deelnemende partijen	De 16 Zuid-Limburgse gemeenten
7. Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg bestaat uit 1 bestuurslid per deelnemende gemeente en 1 plaatsvervangend lid. Als lid van het Algemeen Bestuur kunnen slechts worden aangewezen leden van het college van de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit bestuurders van 7 gemeenten, waaronder Stein. Besluitvorming vindt plaats via gewogen stemmen, gerelateerd aan het inwonersaantal.
8. Financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato inwonertal.
9. Vermogen Eigen vermogen	31-12-2021: *€ 2.201.332* 31-12-2020: *€ 2.329.577*
Vreemd vermogen	31-12-2021: *€ 39.032.001* 31-12-2020: *€ 49.184.747*
Gemeentelijke bijdrage	2021: *€ 894.779* 2020: *€ 876.417*
10. Financieel resultaat	2021: € 221.755 2020: € 865.768
11. Risico's	Verliesbijdrage naar rato inwonertal.
12. Ontwikkelingen	- Weerstandsvermogen - Trendbreuk - Doorontwikkeling JGZ - Covid 19

1. Naam	**Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
4. Doelstelling en openbaar belang	Het zorg dragen voor het vervoer van klanten met een beperking die een beroep kunnen doen op de Wet maatschappelijke ondersteuning.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Sociaal Domein*
6. Deelnemende partijen	Gemeente: Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Nuth, Onderbanken, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal, Weert.
7. Bestuurlijk belang	Kwalitatief goed en betrouwbaar vervoer op maat tegen reële kosten.
8. Financieel belang	De gemeente Stein heeft zitting in het algemeen bestuur van Omnibuzz en stelt met de vertegenwoordigers van de overige gemeenten de jaarrekening en begroting vast. De totale gemeentelijke bijdrage is opgebouwd uit twee delen: een bedrag per inwoner voor de bedrijfskosten en de vervoerskosten (het reisvolume/daadwerkelijk gebruik).
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 1.356.092* *31-12-2020: : € 723.714*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 3.625.799* *31-12-2020:€ 4.516.798*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € 342.180* *2020: € 327.392*
10. Financieel resultaat	*2021: € 2.885.894* *2020: € 3.348.245*
11. Risico's	In geval er sprake is van een tekort t.o.v. de begroting moeten de gemeenten dit tekort aanzuiveren d.m.v. een hogere gemeentelijke bijdrage.
12. Ontwikkelingen	Effect van covid 19 op het vervoersresultaat.

1. Naam	**Regionale Uitvoeringsdienst Zuid Limburg**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Maastricht
4. Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de RUD ZL is om hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te bereiken op het gebied van milieu voor minimaal de basistaken van alle 17 deelnemers en de specialistische milieutaken voor de deelnemers die ook deze taken inbrengen. De gemeente Stein heeft alle milieu(gerelateerde)taken ingebracht. De RUD ZL is tevens een BRZO-RUD omdat alle BRZO-taken provinciebreed hier zijn ondergebracht. De vorming van een RUD is wettelijk verplicht.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Volksgezondheid en miilieu*
6. Deelnemende partijen	In Zuid-Limburg werken de 16 gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Voerendaal en de Provincie Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling samen in de RUD ZL.
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Stein is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de RUD ZL. De portefeuillehouder Fysiek Domein is voorzitter van het AB van de RUD ZL
8. Financieel belang	De verdeling van de kosten vindt plaats op basis van de te besteden uren per deelnemer en het ingebrachte takenpakket per deelnemer.
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 2.218.613* *31-12-2020: € 1.499.000*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 2.161.161* *31-12-2020: € 2.332.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € 509.000* *2020: € 470.000*
10. Financieel resultaat	*2021: € 1.081.000* *2020: € 367.000*
11. Risico's	In de GR ligt vast dat de financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van de RUD ZL door de deelnemers wordt gedragen. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft de RUD ZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om te zorgen voor de vorming van voldoende weerstandsvermogen.
12. Ontwikkelingen	n.v.t.

1. Naam	**BelastingSamenwerking Gemeenten en Waterschappen**
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
3. Vestigingsplaats	Roermond
4. Doelstelling en openbaar belang	BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen is een zelfstandig samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. 30 van de 33 Limburgse gemeenten en de twee Limburgse waterschappen werken samen in BsGW. Deze samenwerking betekent dat de uitvoeringstaken van de waterschapsbelastingen, de gemeentelijke belastingtaken en administratieve taken van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ), worden verzorgd door BsGW. De verzelfstandiging beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Bestuur en ondersteuning*
6. Deelnemende partijen	30 van de 33 Limburgse gemeenten en de twee Limburgse waterschappen werken samen in BsGW. De deelnemende gemeenten zijn Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Nuth, Onderbanken, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert. De waterschappen Peel en Maasvallei en het Waterschap Roer en Overmaas nemen deel aan de GR.
7. Bestuurlijk belang	Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). De portefeuillehouder financiën vertegenwoordigt de Gemeente Stein in het AB.
8. Financieel belang	De processen voor waterschappen en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, overeenkomstig de organisatieopzet van BsGW. Dit resulteert in vijf primaire producten van dienstverlening: Gegevensbeheer en heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken en Parkeerbelasting. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening. De bijdrage van Stein in 2017 aan de BsGW was conform begroting € 377.497 (€ 324.112 reguliere bijdrage en € 53.385 goodwill).
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € -362.000* *31-12-2020: : € -889.000*

Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 9.490.000* *31-12-2020: € 9.101.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € 358.000* *2020: € 324.556*
10. Financieel resultaat	*2021: € -1.630.000* *2020: € -2.092.000*
11. Risico's	In de GR ligt vast dat de eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van de BsGW door de deelnemers wordt gedragen. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft de BsGW als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om te zorgen voor de vorming van voldoende weerstandsvermogen.
12. Ontwikkelingen	N.v.t.

Privaatrechtelijke verbonden partijen

De gemeente Stein heeft aandelen in de volgende vennootschappen:

Instelling	**Aantal aandelen**	**Nominale waarde**
Bank Nederlandse Gemeenten NV	19.266	€ 48.165
Enexis Holding NV	460.350	€ 460.350
Steinerbos BV	1	€ 1
Waterleidingmaatschappij Limburg NV	9	€ 40.840
NV Theodora	219	€ 99.378
LIOF NV	10	€ 3.403
NV RWM	117	€ 11.700

1. Naam	**Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)**
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling en openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Bestuur en ondersteuning*
6. Deelnemende partijen	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten en provincies.
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Stein heeft stemrecht in de algemene vergadering van de aandeelhouders.
8. Financieel belang	De gemeente Stein is houder van 19.266 aandelen.
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 5.062.000.000* *31-12-2020: € 5.097.000.000*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 143.995.000.000* *31-12-2020: € 155.262.000.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2020: n.v.t.* *2019: n.v.t.*
10. Financieel resultaat	*2021: € 163.000.000* *2020: € 221.000.000*
11. Risico's	Bij negatieve economische ontwikkelingen zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker.
12. Ontwikkelingen	n.v.t.

1. Naam	**Steinerbos BV**
2. Rechtsvorm	BV
3. Vestigingsplaats	Stein
4. Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel het exploiteren van het Recreatiepark Steinerbos en het scheppen van voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Sport, cultuur en recreatie*
6. Deelnemende partijen	Gemeente Stein
7. Bestuurlijk belang	Via de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) kan de gemeente Stein sturend optreden. De jaarrekening van Steinerbos B.V. wordt vastgesteld door de AVA. Tussen de gemeente Stein en de Steinerbos B.V. zijn een exploitatieovereenkomst en een huurovereenkomst gesloten. De exploitatieovereenkomst strekt tot doel om de wederzijdse rechten en plichten vast te leggen tussen partijen. Onder andere is beschreven welke exploitatiebijdrage door de gemeente Stein betaald wordt en welke tegenprestaties door Steinerbos B.V. hiervoor geleverd worden. De huurovereenkomst strekt tot doel om de aanwezige onroerende zaken inclusief de ondergrond ter beschikking te stellen aan Steinerbos B.V. teneinde het recreatiepark te kunnen exploiteren. Tevens is in deze overeenkomst beschreven onder welke condities en tegen welke prijs het gehuurde ter beschikking wordt gesteld aan de B.V.
8. Financieel belang	De gemeente Stein is enig aandeelhouder van de vennootschap Steinerbos B.V. Het kapitaal van de vennootschap bestaat uit één aandeel van één euro (€ 1,00).
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 78.977* *31-12-2020: € 8.372*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 1.286.426* *31-12-2020: € 1.039.306*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € 391.220* *2020: € 383.548*
10. Financieel resultaat	*2021: € 299.768 -/-* *2020: € 90.465 -/-*
11. Risico's	Steinerbos BV is ook in 2021 hard getroffen als gevolg van de coronamaatregelen. Sluiting gedurende lange periodes van Lockdown als gevolg van de Covid-19 pandemie waren hier debet aan. Het verlies van Steinerbos BV is in 2021 uitgekomen op € 299.768 en het bedrijf heeft forse betalingsachterstanden opgebouwd bij de belastingdienst. Zeven maanden huurkwijtschelding en een financiële bijdrage van € 279.908 van de aandeelhouder was in 2021 ook onvermijdelijk. De gemeente is middels de SPUK-IJZ regeling door het Rijk hiervoor gecompenseerd.
12. Ontwikkelingen	n.v.t.

1. Naam	**Enexis**
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Het distribueren en het transporteren van energie zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water, en het in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie.
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Bestuur en ondersteuning*
6. Deelnemende partijen	De aandelen van Enexis holding zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten,
7. Bestuurlijk belang	De gemeentelijke aandeelhouders in Limburg zijn verenigd in de Vegal. De gemeente Stein heeft stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	De gemeente Stein is houder van 460.350 aandelen.
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021: € 4.241.000.000* *31-12-2020: € 4.116.000.000*
Vreemd vermogen	*31-12-2021: € 5.154.000.000* *31-12-2020: € 4.635.000.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: n.v.t.* *2020: n.v.t.*
10. Financieel resultaat	*2021: € 199.000.000* *2020: € 108.000.000*
11. Risico's	Bij negatieve economische ontwikkelingen zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker.
12. Ontwikkelingen	n.v.t.

1. Naam	**NV RWM**
2. Rechtsvorm	NV
3. Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
4. Doelstelling en openbaar belang	Uitvoeren afvalinzameling en aanverwante reinigingstaken van de aangesloten gemeenten
5. Relatie met beleidsprogramma	*Programma Volksgezondheid en milieu*
6. Deelnemende partijen	De gemeenten Sittard, Sittard-Geleen, Beek en Schinnen
7. Bestuurlijk belang	Wethouder Hendrix vertegenwoordigt de gemeente in de AVA en inhoudelijk
8. Financieel belang	Het aandeel van Stein in het aandelenkapitaal van de NV RWM bedroeg in eerste instantie € 5.900. In december 2010 heeft de NV RWM de deelnemende gemeenten gevraagd het aandelenkapitaal uit te breiden om een vergunning op grond van de Wet wegvervoer goederen te krijgen. Voor Stein betekende dit een uitbreiding van het aandelenkapitaal met € 5.800. Op 15 februari 2011 heeft het college hiermee ingestemd. Stein bezit 117 aandelen á € 100.
9. Vermogen Eigen vermogen	*31-12-2021 : € 6.109.326x* *31-12-2020 : € 5.910.000*
Vreemd vermogen	*31-12-2021 : € 3.900.376* *31-12-2020 : € 4.411.000*
Gemeentelijke bijdrage	*2021: € -* *2020: € -*
10. Financieel resultaat	*2021: € 189.089* *2020: € 517.000*
11. Risico's	Bij beëindigen contract worden desintegratiekosten in rekening gebracht.
12. Ontwikkelingen	Ontwikkeling toekomstvisie RWM.

JAARREKENING

Balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2021	Ultimo 2020
Immateriële vaste activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	141	94
Bijdrage eigendom aan derden	11	15
	153	**110**
Materiële vaste activa		
Investeringen economisch nut met heffing	22.453	22.559
Investeringen economisch nut	36.572	37.665
Investeringen maatschappelijk nut	34.664	32.859
	93.689	**93.083**
Financiële vaste activa		
Leningen woningbouwcorporaties	2.694	2.951
Overige langlopende leningen	2.274	2.019
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0
Leningen aan deelneming	0	0
Kapitaalverstekkingen aan deelnemingen	668	668
	5.637	**5.639**
TOTAAL VASTE ACTIVA	**99.478**	**98.831**
Voorraden		
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)	342	0
Grond- en hulpstoffen	0	0
Gereed product en handelsgoederen	8	3
	350	**3**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Rekening courant verhouding niet Financiele instellingen	61	115
Vorderingen op openbaar lichaam	4.947	5.945
Overige vorderingen	745	1.332
	5.752	**7.392**
Liquide middelen		
Kas	13	3
Banksaldi	1	245
	14	**248**
Overlopende activa	**1.372**	**1.987**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**7.488**	**9.630**
TOTAAL ACTIVA	**106.967**	**108.461**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2021	Ultimo 2020
Eigen vermogen		
Algemene reserve	15.268	12.519
Bestemmingsreserves	9.634	13.465
Gerealiseerd resultaat	1.797	390
	26.700	**26.373**
Voorzieningen	**5.810**	**5.411**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar		
Onderhandse leningen	57.619	62.026
Door derden belegde gelden	30	30
Waarborgsommen	15	15
	57.664	**62.072**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**90.174**	**93.856**
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Kasgeldleningen	3.000	0
Banksaldi	4.534	5.057
Overige schulden	4.531	3.979
	12.065	**9.037**
Overlopende passiva	**4.728**	**5.568**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**16.792**	**14.605**
Totaal passiva	**106.967**	**108.461**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepalingen

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Met ingang van 1 januari 2004 is het BBV in werking getreden.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (kostprijs). Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume (bijv. vakantiegeld) wordt daarom geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Balans

De balans is een in geld uitgedrukt overzicht van bezittingen, schulden en vermogen.

Activa

Onder activa worden alle bezittingen verstaan. Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheden al of niet duurzaam te dienen. De vaste activa worden onderscheiden in immateriële, materiële en financiële vaste activa. Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, vorderingen, effecten, liquide middelen en de overlopende activa.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn activa die niet stoffelijk van aard zijn, waar geen bezittingen tegenover staan en die een meerjarig nut hebben.
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving ervan vangt aan in het jaar na realisering van het actief.
Afsluitkosten van opgenomen (vervangende) geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening

Materiële vaste activa

Dit zijn activa die van stoffelijke aard zijn, waar tegenover dus bezittingen staan, en die een meerjarig nut hebben.

Materiele vaste activa met economisch nut

Investeringen met economisch nut moet geactiveerd worden. (artikel 59, lid 1 BBV).Onder economisch wordt verstaan dat de activa verkoopbaar zijn (bijvoorbeeld een gebouw) en/of opbrengsten genereren (bijvoorbeeld rioleringen).
Deze activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden vanaf het jaar na het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Materiele vaste activa in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met maatschappelijk nut mogen geactiveerd worden. Onder deze activa worden verstaan investeringen in aanleg van wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).
Aankoop en vervaardiging van deze activa worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves (voor zover van toepassing) lineair afgeschreven op basis van de verwachte levensduur.
Indien de financiële situatie het toelaat kan over deze activa extra worden afgeschreven.

Financiële vaste activa

Verstrekte leningen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Aandelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als ze een bedrag van € 10.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Als vlottende activa worden beschouwd de activa die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheden van de gemeente niet duurzaam te dienen.

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten. Er wordt een rente bijgeschreven op de boekwaarde, met uitzondering van geen bepaald complex.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
Verliezen worden genomen op het moment dat deze voorzienbaar zijn.

Vorderingen en overlopende activa

Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening op de vorderingen in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden opgenomen tegen nominale waarde.

Passiva

Hieronder zijn de schulden, de voorzieningen en het eigen vermogen begrepen.

Voorzieningen

De voorziening 55+-regeling is gewaardeerd tegen contante waarde. De overige voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De egalisatievoorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd (rentevaste periode) van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Toelichting op de Balans

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste actia wordt onderscheiden in:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Kosten onderzoek en ontwikkeling	141	94
Bijdrage aan activa eigendom van derden	11	15
TOTAAL IMMATERIELE VASTE ACTIVA	**153**	**110**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer

	Boek-waarde 31-12-20	Vermeer-dering	Vermin-dering	Af-schrij-ving	Boek-waarde 31-12-21
Kosten onderzoek en ontwikkeling	94	47	0	0	141
Bijdrage aan activa eigendom van derden	15	0	0	4	11
TOTAAL IMMATERIELE VASTE ACTIVA	**110**	**47**	**0**	**4**	**153**

Materiële vaste activa

De materiele vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Investeringen economisch nut met heffing	22.453	22.559
Investeringen economisch nut	36.572	37.665
Investeringen maatschappelijk nut	34.664	32.859
TOTAAL MATERIELE VASTE ACTIVA	**93.689**	**93.083**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-20	Correctie	Inves-tering	Bijdr. derden	Af-schrij-ving	Boek-waarde 31-12-21
Investeringen economisch nut met heffing						
Gronden en terreinen	112				4	108
Grond,weg- en waterbouwkundige werken	22.393		321		561	22.153
Vervoermiddelen	25				12	13
Machines, apparaten en installaties	29		155		5	179
Overige materiële vaste activa	0					0
	22.559	**0**	**476**	**0**	**582**	**22.453**
Investeringen economisch nut						
Gronden en terreinen	6.156		-16		26	6.114
Woonruimten	134				29	105
Bedrijfsgebouwen	25.636		34		1.147	24.523
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	1.391		506	75	122	1.700
Vervoermiddelen	49				25	24

Machines, apparaten en installaties	3.727		302	0	410	3.619
Overige materiële vaste activa	572		1		86	487
	37.665	**0**	**827**	**75**	**1.845**	**36.572**
Investeringen maatschappelijk nut						
Gronden en terreinen	133		282			415
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	31.105		2.396	400	990	32.111
Machines, apparaten en installaties	1.499		396	56	95	1.744
Overige materiële vaste activa	122		325	47	6	394
	32.859	**0**	**3.399**	**503**	**1.091**	**34.664**
TOTAAL MATERIELE VASTE ACTIVA	**93.083**	**0**	**4.702**	**578**	**3.518**	**93.689**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Tevens worden bij de investeringen met maatschappelijk nut de afschrijvings termijnen vermeld (conform BBV).

(> € 50.000)	**realisatie 2021**	
Investeringen economisch nut met heffing	***Bedrag***	
Vervangen pompgemalen	155	
Vervangen / renoveren riool	168	
Afkoppelen riool Jurgenstraat	152	
Investeringen economisch nut	***Bedrag***	
Hetjen veld 2 & 3 - renovatie	309	
Mergelakker veld B & C - renovatie	159	
Hetjen veld 2 & 3 - inrichting	150	
Mergelakker veld B & C - inrichting	56	
Mergelakker veld A - renovatie	325	
Applicatie SGIV	136	
Zaak / DMS / Makelaar	130	
		Afs.
Investeringen maatschappelijk nut	***Bedrag***	***Termijn***
Opknappen bedrijventerrein Paalweg	282	40 jr.
Aanpassen fietsroutenetwerk	131	10 jr.
Reconstructie Jurgenstraat	375	40 jr.
Aanhaking Centrumplan fase 3	121	25 jr.
A2 route	162	40 jr.
Weg Elsloo naar Meers	428	40 jr.
Reconstructie Molenweg Zuid	1.099	60 jr.
Verkeersmaatr veilige schoolomgeving	89	10 jr.
Hetjen & Mergelakker - armaturen	181	20 jr.

Financiële vaste activa

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Leningen aan woningbouwcorporaties	2.694	2.951
Overige langlopende leningen	2.274	2.019
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0
Leningen aan deelnemingen	0	0
Kapitaalverstrekking aan deelneming	668	668
TOTAAL FINANCIELE VASTE ACTIVA	**5.637**	**5.639**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Boek-waarde 31-12-20	Correctie	Vermeer-dering	Af-schrij-ving	Boek-waarde 31-12-21	Voorz. onin-baarheid	Balans waarde 31-12-21
Leningen aan woningbouwcorporaties	2.951			257	2.694		2.694
Overige langlopende leningen	2.019		434	179	2.274		2.274
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0				0		0
Leningen aan deelnemingen	0				0		0
Kapitaalverstrekking aan deelneming	668				668		668
TOTAAL FINANCIELE VASTE ACTIVA	**5.639**	**0**	**434**	**436**	**5.637**	**0**	**5.637**

Voorraden

Het onderstaande geeft het verloop gedurende het jaar weer:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Onderhanden werk	403	0
Grond- en hulpstoffen	0	0
Gereed product en handelsgoederen	8	3
TOTAAL VOORRADEN	**411**	**3**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:
(bouwgronden in exploitatie):

	Boek-waarde 31-12-20	Vermeer-dering	Vermin-dering	Boek-waarde 31-12-21	Voorziening verw. verliezen	Balans waarde 31-12-21
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)						
Complex Samen bouwen Meerdel	0	403	0	403	61	342

	0	**403**	**0**	**403**	**61**	**342**
Grond- en hulpstoffen						
Geen bepaald complex	0			0		0
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gereed product en handelsgoederen	**3**	**5**		**8**		**8**
TOTAAL VOORRADEN	**3**	**408**	**0**	**411**	**61**	**350**

	geraamde nog te maken kosten	geraamde nog te maken opbrengsten	geraamde eindwaarde nominaal	geraamde eindwaarde contante waarde
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)				
Complex Samen Bouwen meerdel	401	743	-61	-58
	401	**743**	**-61**	**-58**

Uitzetting < 1 jaar

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-20	Boek-waarde 31-12-21	Voorz. onin-baarheid	Balans waarde 31-12-21
RC verhouding niet financiele instellingen	**115**	**61**	**0**	**61**
Vorderingen op openbare lichamen	**5.945**	**4.947**	**0**	**4.947**
Overige vorderingen				
Debiteuren W&I	1.717	388	0	388
Overige debiteuren	946	356	0	356
	2.663	**745**	**0**	**745**
TOTAAL UITZETTINGEN < 1 JAAR	**8.723**	**5.752**	**0**	**5.752**

In de vordering op openbare lichamen is o.a. opgenomen de vordering op de belastingdienst betreffende het BTW compensatiefonds voor € 3,9 miljoen.

Liquide middelen

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Kas	13	3
Banksaldi	1	245

TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	**14**	**248**

Overlopende activa

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een bestaand specifiek bestedingsdoel	0	28
Vooruitbetaalde bedragen	618	507
Nog te ontvangen bedragen	754	1.452
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	**1.372**	**1.987**

Het verloop van de nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel , is als volgt

	Stand per 31-12-20	Toe-voegingen	Ontvangen bijdragen	Stand per 31-12-21
Provinciale subsidie	28		28	0
Gemeenten bijdrage verwijsindex	0			0
Totaal	**28**	**0**	**28**	**0**

Eigen vermogen

Volgens het BBV artikel 19, lid d en artikel 23 lid c moet in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden opgenomen. In onderstaan overzicht zijn deze belangrijkste posten weergegeven.

Tevens wordt het verloopoverzicht aangegeven van de voorzieningen.

De kenmerken van reserve en een voorziening zijn:

	Reserve	Voorziening
Vermogenscategorie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Vormen en opheffen	Bevoegdheid gemeenteraad	Bevoegdheid gemeenteraad
Beschikkingsbevoegdheid	Raad	College
Toevoeging	Via resultaatbestemming	Loopt via de exploitatie
Onttrekking	Via resultaatbestemming	Rechtstreeks tlv voorziening
Financiele onderbouwing	Aangeraden niet verplicht vanuit de verslaggevingsregels	Verplicht
Negatief saldo	Niet toegestaan	Alleen tijdelijk en onder voorwaarden bij tariefegalisatie

Voor een verdere specificatie verwijzen wij naar de nota Reserves en Voorzieningen 2018.

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-20	Boek-waarde 31-12-20
Algemene reserve	15.268	12.519
Bestemmingsreserves	9.634	13.465
Resultaat 2021	1.797	390
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**26.700**	**26.373**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Stand per 31-12-20	Rekening resultaat 2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Stand per 31-12-21
Algemene reserve					
Algemene reserve	12.519	390	4.477	2.118	15.268
	12.519	**390**	**4.477**	**2.118**	**15.268**
Bestemmingsreserves					
Reserve knelpunten gemeentelijke huisvesting	1.282			50	1.232
Reserve uitbreiding sporthal	123			21	102
Reserve Sociaal Domein	2.075			798	1.277
Reserve nieuwbouw IKC de Triviant	182			26	156
Reserve Mergelakker	134			16	118
Reserve MFC Stein	218			7	211
Reserve Maaslandcentrum	116			19	97
Reserve egalisatie afval	153		249		402
Reserve Krimp	1.115		218	253	1.080
Reserve MFC regiofonds	290				290
Reserve incidentele investeringen	1.058			77	981
Reserve archeologisch museum	100			8	92
Reserve stationsomgeving	1.000				1.000
Reserve fietsbrug meers	917			917	0
Reserve bijdrage ESZL	233		34		267
Reserve bijdrage BGE	1				1
Reserve renovatie brug Urmond	2.000			2.000	0
Reserve doorontwikkelingsbudget	846			390	456
Reserve pilots duurzaamheid	718			213	505
Reserve invoering omgevingswet	422			127	295
Reserve corona	483		590		1.073
	13.465	**0**	**1.091**	**4.922**	**9.634**

TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**25.984**	**390**	**5.568**	**7.040**	**24.902**
Resultaat 2021					1.797
TOTAAL EIGEN VERMOGEN incl. resultaat	**26.373**				**26.700**

Onderstaand volgt een overzicht van de reserves die dienen ter (gedeeltelijke) dekking van kapitaallasten of exploitatielasten (bruteringsreserves).

	Stand per 31-12-20	Rekening resultaat 2021	Toe-voeging	Ont-trekking	Stand per 31-12-20
Bruteringsreservves					
Reserve knelpunten gemeentelijke huisvesting	1.282		0	50	1.232
Reserve uitbreiding sporthal	123		0	21	102
Reserve nieuwbouw IKC de Triviant	182		0	26	156
Reserve Mergelakker	134		0	16	118
Reserve MFC Stein	218		0	7	211
Reserve Maaslandcentrum	116		0	19	97
Reserve incidentele investeringen	1.058		0	77	981
Reserve archeologisch museum	100		0	8	92
TOTAAL	**3.213**	**0**	**0**	**224**	**2.989**

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch vrij te besteden zijn. Tegenover een reserve staat geen direct aanwijsbare verplichting.

Algemene reserve:
Doel: de algemene reserve is een reserve zonder specifiek bestedingsdoel. Deze reserve kan worden ingezet om te kunnen beschikken over (incidentele) financiële middelen, voor het opvangen van (incidentele) financiële risico's en of negatieve rekeningsaldi.

Toevoeging algemene reserve	
Vrijval agv beëindiging huur loods	24.000
Vrijval reserve doorontwikkeling naar alg. reserve	200.000
Vrijval renovatie brug Urmond naar alg. reserve	2.000.000
Vrijval fietsbrug Meers naar alg. reserve	916.171
Doorschuiven stimuleren burgerkracht	110.000
Doorschuiven armoedebeleid	30.000
Doorschuiven Steinse Cadeaubon	25.000
SPUK IJZ 2020 Steinerbos	246.292
SPUK IJZ 2021 Steinerbos	356.522
Doorschuiven budget woonwagenlokaties	28.432
Doorschuiven budget normalisatie woonwagens	77.434
Doorschuiven bomenbeheerplan	15.000
Doorschuiven economisch beleid	35.000
Doorschuiven inhuurbudget Wmo/Jeugd	110.000
Doorschuiven beleidsplan kunst en cultuur	25.000
Doorschuiven investerings budget GOSD	84.581

Doorschuiven sportbeleid	126.000
Doorschuiven Implementatie budget P-bedrijf	68.323
	4.477.755

Onttrekking algemene reserve	
Uitvoering cultureel erfgoed, recreatie	188.781
Herijking IBOR	17.647
Jongerentop	35.000
Implementatie P-bedrijf	453.910
Sportbeleid	97.500
Opleidingsbudget	35.000
WAP	14.275
Kerkenvisie	12.500
Overdracht standplaatsen	95.154
Verkiezingen	82.400
Corona	23.615
Bedrijfsvoering	22.654
Subsidies	120.000
Implementatie wet Inburger	75.438
Incidentele tekort SW	328.082
Middelen dak/thuisloosheid	17.628
Steinse cadeaubon	25.000
Armoedebeleid	20.000
Huishoudelijke hulp Toelage	60.155
Dekking Financiële bijdrage Steinerbos	370.373
Grex Meerdel	21.548
	2.116.660

Reserve	Toelichting	Toevoeging /Onttrekking	Relatie programma
Reserve knelpunten gemeentelijke huisvesting *	Deze reserve wordt gevoed met de verkoopopbrengst van de grond (voormalig gemeentehuis) en ingezet ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van het huidige gemeentehuis.	Onttrekking: aan deze reserve van € 49.000 onttrekking ter dekking van de gedeeltelijke kapitaallasten van de investeringen van het gemeentehuis.	Bestuur en ondersteuning
Reserve uitbreiding sporthal Stein*	Deze reserve wordt ingezet ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de uitbreiding van de sporthal Merode.	Onttrekking: vanaf 2007 wordt jaarlijks (t/m 2026) € 20.420 ten gunste van de exploitatie onttrokken voor het dekken van een gedeelte van de kapitaallasten van de in 2007 gerealiseerde uitbreiding van de sporthal Stein.	Sport, cultuur en recreatie
Reserve sociaal domein	Vanaf begrotingsjaar 2020 is er een andere systematiek rondom de reserve Sociaal Domein. De budgetneutraliteit binnen het totale domein is losgelaten, waardoor er geen verrekening meer plaats vindt met de reserve. De reserve zal	Onttrekking: in 2021 is in totaal € 798.158 onttrokken voor de volgende zaken: dekking van incidenteel tekort (€ 448.358), dekking van Pilot nazorg (€ 84.800) en Investeringen Grip Op Sociaal Domein (€ 265.000).	Sociaal domein

	hierdoor alleen nog maar voor incidentele zaken ingezet worden.		
Reserve nieuwbouw IKC de Triviant*	Deze reserve is gevoed met de opbrengst van de bouwgrondexploiatie Assevedo-straat en ingezet ter gedeeltelijke dekking van de exploitatielasten (huurpenningen) van Bredeschool IKC de Triviant.	Onttrekking: in 2021 is € 25.586 onttrokken voor de gedeeltelijke dekking van kapitaallasten, vervroegde afschrijving en sloopkosten van de voormalige school de Brök.	Onderwijs
Reserve Mergelakker*	De opbrengsten uit de grondexploitatie worden aangewend ter dekking van investeringen ter realisatie van het huidige clubgebouw ter huisvesting van de voetbal- en tennisvereniging die van het sportcomplex gebruik maken.	Onttrekking: in 2021 is € 16.823 onttrokken ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van het sportcomplex Mergelakker.	Sport, cultuur en recreatie
Reserve MFC Stein*	De reserve is ingesteld voor het (gedeeltelijk) dekken van de kapitaallasten van het Multifunctioneel Centrum Stein. Daarnaast is in 2011 het teruggevorderde, teveel uitbetaalde subsidie aan het uziekonderwijs in deze reserve gestort. Dit ter dekking van de verhuiskosten na realisatie van het MFC.	Onttrekking: in 2021 is conform raming € 6.750 onttrokken ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten en inrichtingskosten van het MFC.	Sociaal domein
Reserve Maaslandcentrum*	Betreft een bestemmingsreserve ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten die gemoeid zijn met de uitvoering van de revitalisering van het MLC. Deze reserve is gevoed met de opbrengst van de verkoop van het voormalig gemeentehuis van Elsloo.	Onttrekking: in 201 is € 19.500 onttrokken ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van het Maaslandcentrum in Elsloo.	Sociaal domein
Reserve egalisatie afval	De kosten van het afvalcompartiment worden gedekt uit de opbrengsten binnen dit compartiment. Een saldo wordt verrekend met de egalisatiereserve afvalstoffenheffingen.	Uitgangspunt is dat de kosten van het afvalcompartiment voor 100% worden gedekt door de opbrengsten van de afvalstoffenheffingen. Dit wordt bij de begroting, de bestuursrapportage en bij de jaarrekening beoordeeld. De compensabele BTW wordt ook als lasten beschouwd. Bij de	Volksgezondheid en milieu

		jaarrekening 2021 blijkt dat op het afvalcompartiment een overzchot is behaald van € 249.612 is toegevoegd aan de reserve.	
Reserve krimp	De gemeente Stein ontving via de krimpmaatstaf geld uit het gemeentefonds. Om deze gelden in te zetten voor onderwerpen die met krimp te maken hebben is deze reserve gecreëerd.	Toevoeging: in 2021 heeft een toevoeging van € 218.860 plaatsgevonden. Onttrekking: in 2021 heeft een onttrekking plaatsgevonden voor € 253.480.	Ruimtelijke ordening
Reserve regiobijdrage	In deze reserve is de bijdrage van de regio voor de realisatie diverse groenprojecten gestort.		Sport, cultuur en recreatie
Reserve incidentele investeringen*	Een bijdrage in de bezuinigingstaakstelling in 2011 is gezocht in aanwending van een gedeelte van de algemene reserve (Kadernota 2012). Deze bezuiniging is onder andere gerealiseerd door het treffen van een bestemmingsreserve ter dekking van de afschrijvingskosten van incidentele investeringen.	Onttrekking: in 2021is ter dekking van de afschrijvingslasten € 77.109 onttrokken uit deze reserve.	Bestuur en ondersteuning
Reserve archeologisch museum*	Betreft een bestemmingsreserve voor de afdekking van de kapitaallasten van de extra investering in 2013 van € 155.000.	Onttrekking: in 2021 heeft een onttrekking plaatsgevonden voor € 7.750.	Sport, cultuur en recreatie
Reserve stationsomgeving	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een amendement in de raad van 7 november 2013. Deze reserve wordt pas aangesproken als cofinanciering door de overige partijen (gemeente Beek, Provincie Limburg, NS, ProRail etc.) voor het totaalproject is gegarandeerd. Bij aanwending van deze € 1 miljoen zal binnen de bestaande budgetten dekking gezocht worden voor de hiermee samenhangende rentekosten.		Ruimtelijke ordening

Reserve fietsbrug Meers	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een amendement in de raad van 6 november 2014. Bij aanwending zal binnen de bestaande budgetten dekking gezocht worden voor de hiermee samenhangende rentekosten.	Deze reserve is in 2021 volledig teruggevloeid naar de algemene reserve in het kader van bezuinigingen.	Verkeer, vervoer en waterstaat
Reserve bijdrage ESZL	De reserve bijdrage ESZL is in 2014 gevormd door in € 453.000 (6 * € 75.500) te onttrekken aan de krimpreserve en te storten in deze reserve. Voor de periode 2015 tot en met 2020 is de jaarlijkse bijdrage aan de LED van € 155.000 voor € 79.500 afgedekt uit de vrijval van de structurele procesgelden voor de Regiovisie.	Toevoeging: in 2021 heeft een toevoeging van € 34.320 plaatsgevonden.	Economie
Reserve bouwgrondexploitaties	Deze reserve is ingesteld ter afdekking van de financiële gevolgen (afdekking kapitaallasten) voortvloeiende uit de gewijzigde verslagleggingsregels Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) Bouwgrondexploitaties per 1 januari 2016. De reserve wordt gevoed door de vrijval van de voorziening "Te verwachten verliezen", gedeelte Bramert-Noord fase 1 en fase 2. Deze vrijval ontstaat eveneens als gevolg van de gewijzigde verslagleggingsregels		Ruimtelijke ordening
Reserve renovatie brug Urmond	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een Coalitieakkoord 2018-2022 Kansrijk Besturen. In het kader van bezuinigingen zal in 2021 deze reserve volledig terugvloeien naar de algemene reserve.	Deze reserve is in het kader van bezuinigingen volledig teruggevloeid naar de algemene reserve.	Verkeer, vervoer en waterstaat
Reserve doorontwikkelingsbudget	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een	Onttrekking: in 2021 is een bedrag van € 189.950 aan de reserve onttrokken. Tevens is in 2021 vanwege bezuinigingen van	Bestuur en ondersteuning

	Coalitieakkoord 2018-2022 Kansrijk Besturen.	200.000 teruggevloeid naar de algemene reserve.	
Reserve pilots duurzaamheid	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een Coalitieakkoord 2018-2022 Kansrijk Besturen. De reserve wordt in de jaren 2019, 2020 en 2021 ingezet voor de uitvoering van de energievisie 2018-2021. In het kader van bezuinigingen zal in 2021 € 200.000 terugvloeien naar de algemene reserve.	Onttrekking: in 2021 is een bedrag van € 213.272 aan de reserve onttrokken ten behoeve van uitvoeringskosten.	Volksgezondheid en milieu
Reserve invoeringomgevingswet	Deze bestemmingsreserve is gevoed vanuit de algemene reserve en is ingesteld naar aanleiding van een Coalitieakkoord 2018-2022 Kansrijk Besturen. De reserve wordt ingezet voor de implementatie van de nieuwe omgevingswet.	Onttrekking: in 2021 is een bedrag van € 126.616 aan de reserve onttrokken ten behoeve van uitvoeringskosten.	Ruimtelijke ordening
Reserve corona	Betreft een bestemmingsreserve ter dekking van extra lasten of minder baten gerelateerd aan corona. De reserve is ingesteld naar aanleiding van de middelen die zijn ontvangen van het Rijk.	Toevoeging: in 2021 is een bedrag van € 589.3792 aan de reserve toegevoegd. Voor een specificatie van deze toevoeging verwijzen wij naar de paragraaf corona.	Algemene dekkingsmiddelen

Voorzieningen

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Voorzieningen	5.810	5.411
TOTAAL VOORZIENINGEN	**5.810**	**5.411**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Stand 31-12-20	Toe-voeging	Vrijval t.g.v. rekening	Ont-trekking	Stand 31-12-21
Voorziening groot onderhoud gemeenschaphuizen en fanfarezalen	154	0		154	0
Voorziening groot onderhoud wegen	61	904		422	543
Voorziening onderhoud kunstwerken en viaducten	146	44		13	177
Voorziening kleine monumenten	2	0		0	2
Voorziening planschades	0	0		0	0
Voorziening (groot) bouwkundig onderhoud BOP	1.322	688		301	1.709
Voorziening pensioenverplichtingen oud wethouders	2.036	25	99	57	1.905
Voorziening wachtgeldverplichting	13		7	6	0
Voorziening groot sporttechnisch onderhoud	417	34		65	386
Voorziening wethoudersuitkeringen	393	61		105	349
Voorziening riool ov artikel 44 lid 2 BBV	785	0		128	657
Voorziening verw verlies voormalig Vivaldi	83	0		0	83
TOTAAL VOORZIENINGEN	**5.411**	**1.756**	**106**	**1.251**	**5.810**

''Voorzieningen'' hebben het karakter van een verplichting en behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen worden gevormd voor concrete of specifieke risico's of om te kunnen voldoen aan verplichtingen en ter dekking van verliezen die op de balansdatum daadwerkelijk bestaan. Voorzieningen worden gevormd ten laste van het resultaat (resultaatbepaling).

Voorziening	Doel	Toevoeging / Onttrekking	Relatie programma
Voorziening groot onderhoud gem huizen en fanfarezalen	Met de eigenaren van enkele gemeenschapshuizen en fanfarezalen is overeengekomen, dat een aantal groot (bouwkundige) onderhoudstaken door de gemeente worden uitgevoerd. Ter realisering van een gelijkmatige druk in de exploitatie is de voorziening "groot bouwkundig onderhoud"	Met ingang van 2021 is deze voorziening opgeheven, en overgeheveld naar de voorziening bouwkundig onderhoud.	Samenkracht en burgerparticipatie

	gemeenschapshuizen en fanfarezalen gevormd.		
Voorziening groot onderhoud wegen	Het vormen van een voorziening om de jaarlijkse schommelingen in het onderhoudsprogramma voor de kosten van het groot onderhoud wegen te egaliseren.	Toevoegingen en onttrekkingen aan deze voorziening zijn gebaseerd op het beheerplan wegen.	Verkeer, vervoer en waterstaat
Voorziening onderhoud kunstwerk en viaducten	Het vormen van een voorziening voor de onderhoudskosten van het viaduct Nieuwe Postbaan (bij motel de Valk), het viaduct Brugstraat en de Boogbrug in de Veestraat te Urmond ter egalisatie van de jaarlijkse schommelingen in het onderhoudsprogramma.	Toevoegingen en onttrekkingen aan deze voorziening zijn gebaseerd op het beheerplan kunstwerken.	Verkeer, vervoer en waterstaat
Voorziening kleine monumenten	Uitvoering restauratie en achterstallig onderhoud kleine monumenten Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2008 is deze voorziening per 31 december 2008 opgeheven. Naar aanleiding van een amendement in de raad is dit besluit teruggedraaid en heeft storting in deze voorziening alsnog plaatsgevonden.		Sport, cultuur en recreatie
Voorziening planschades	Om te voorkomen dat planschadekosten voor rekening van de gemeente komen, door het verlenen van vrijstelling van het bestemmingsplan, is deze voorziening gevormd. Er wordt een overeenkomst gesloten tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Vooraf wordt er een bedrag aan de gemeente betaald waaruit eventuele planschades worden betaald.		Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Voorziening groot bouwkundig onderhoud (BOP)	Het vormen van een voorziening voor de kosten van groot bouwkundig onderhoud van de gemeentelijke accommodaties ter egalisatie van de jaarlijkse schommelingen in het onderhoudsprogramma.	Toevoegingen en onttrekkingen aan deze voorziening zijn gebaseerd op de onderhoudsplanning BOP.	Diverse programma's
Voorziening pensioenverplichting (oud) wethouders	Gewezen wethouders hebben recht op een pensioen. Voor de dekking van deze rechten is het vormen van een voorziening verplicht.	Toevoeging: betreft het op het vereiste niveau brengen van de voorziening in verband met mogelijke verplichtingen	Bestuur en ondersteuning

		Onttrekking: betreft uitkeringen aan oud wethouders in 2020.	
Voorziening wachtgeldverplichting	In verband met betalingen van toekomstige wachtgeldverplichtingen en uitkeringen aan oud medewerkers als gevolg van beëindiging dienstverband is deze voorziening gevormd.	Onttrekking: Betreft uitkeringen met betrekking tot wachtgeldverplichting.	Bestuur en ondersteuning
Voorziening groot sporttechnisch onderhoud	Het vormen van een voorziening om de jaarlijkse schommelingen in de kosten van het onderhoudsprogramma voor groot sporttechnisch onderhoud van de gemeentelijke accommodaties te egaliseren.	Toevoegingen en onttrekkingen aan deze voorziening zijn gebaseerd op de actuele onderhoudsplanning SOP.	Sport, cultuur en recreatie
Voorziening wethouderuitkeringen	In 2014 is deze voorziening gevormd in verband met betalingen van te verwachten wachtgelduitkeringen aan gewezen wethouders in de periode 2015 t/m 2026 om de jaarlijkse schommelingen in de uitkeringen aan gewezen wethouders te egaliseren.	Toevoeging: storting in 2020 van € 126.188 ten laste van de exploitatie op basis van een actualisatie.	Bestuur en ondersteuning
Voorziening riool (cf art 44 lid 2 BBV)	Het egaliseren van de tarieven van de heffingen.	Onttrekking: uitgangspunt is dat de kosten van het rioolcompartiment voor 100% worden gedekt door de opbrengsten van de heffingen. Dit wordt bij de begroting, de bestuursrapportage en bij de jaarrekening beoordeeld. De compensabele BTW wordt ook als last beschouwd.	Volksgezondheid en milieu
Voorziening verw verlies voormalig Vivaldi	De voorziening is in 2019 gevormd om het verwachte verlies (afwaardering boekwaarde) af te dekken bij de geplande sloop van het gebouw.		Bestuur en ondersteuning

Vaste schulden > 1 jaar

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Onderhandse leningen van onderhandse banken en overige financiele instellingen	57.619	62.026
Door derden belegde gelden	30	30
Waarborgsommen	15	15
TOTAAL SCHULDEN > 1 JAAR	**57.664**	**62.072**

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Stand per 31-12-20	Ver-meerdering	Af-lossing	Stand per 31-12-21
Onderhandse leningen	62.026		4.407	57.619
Door derden belegde gelden	30			30
Waarborgsommen	16		1	15
TOTAAL SCHULDEN > 1 JAAR	**62.072**	**0**	**4.408**	**57.664**

Vlottende schulden < 1 jaar

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Kasgeldleningen	3.000	0
Banksaldi	4.534	5.057
Overige schulden	4.531	3.979
TOTAAL VLOTTENDE SCHULDEN < 1 JR	**12.065**	**9.037**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

x € 1.000	Boek-waarde 31-12-21	Boek-waarde 31-12-20
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.635	1.349
Vooruit ontvangen bedragen	1	123
Nog te betalen bedragen	3.091	4.096
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**4.728**	**5.568**

De samenstelling van de ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, is als volgt:

	Stand per 31-12-20	Ver-meerdering	Vrij-gevallen	Stand per 31-12-21
Regiobijdage groenprojecten	58		52	6
Participatiewet uitkering vergunninghouders	75		15	60
BDU subsidie rotonde Mauritsweg	21		21	0

BDU subsidie verbreden brug Berg aan de maas	213		213	0
Subsidie stationsomgeving Beek-Elsloo	400	44		444
Subsidie geluidswerende voorzieningen Elsloo	148		10	138
Natuur-en boscompensatie	35	24		59
Subsidie Elkckerlyc aanpassing woningen	245			245
Subsidie Meerdel	39			39
SU toeslagenaffaire	4	5		9
Subsidie regeling reductie energie/extern advies warmtetransitie	90		63	27
Subsidie regeling extern advies warmtetransitie	21			21
Subsidie verkeerslawaai Stein	0	57		57
NP Onderwijs	0	73		73
Regeling RWEW	0	300	27	273
Regeling huisvesting aandachtsgroepen	0	30		30
TOZO	0	95		95
Sportakkoord	0	85	40	45
Preventieakkoord	0	14		14
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**1.349**	**727**	**441**	**1.635**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
In de jaarrekening wordt vermeld welke meerjarige verplichtingen de gemeente met externe partijen is aangegaan en/of contracten heeft afgesloten. Op basis hiervan is de gemeente ook een financiële verplichting aangegaan. De belangrijkste niet in de balans opgenomen verplichtingen met een materieel financieel belang zijn:

- Voor ICT zijn voor onderhoud, licenties en beheer, printers en telefoon met diverse partijen contracten afgesloten voor circa € 1.504.000;
- Met de arbodienst zijn contracten afgesloten voor circa € 23.000;
- Onderhoudscontract voor de W-installaties van de gemeentelijke accommodaties voor € 48.000 bij Unica;
- Contract voor het dak onderhoud van de gemeentelijke accommodaties voor circa € 1.700 met Smeets dakbedekkingen;
- Onderhoudscontract voor het gemeentehuis met EPM voor circa € 20.000;
- Onderhoudscontract voor de brandbeveiliging van circa € 52.000 met Paraat;
- Onderhoudscontract voor de openbare verlichting met Spie Infratechniek BV voor circa € 165.000;
- Contract voor energietransport openbare verlichting met Enexis BV voor circa € 41.000
- Basisovereenkomst inzamelen huishoudelijk afval en reiniging met afvalbedrijf RWM NV (begroting/contract 2018 overgedragen taken netto bijdrage circa € 2.911.080 excl. BTW)
- Een jaarlijkse exploitatiebijdrage aan Steinerbos BV van maximaal € 391.220 (2021). Deze bijdrage wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.
- Projectencontract voor A2 Route, Mauritsweg en Paalweg met BAM circa € 9.767.926.
- Zonnepanelenproject voor burgers van meerdere gemeente met Volta Limburg circa € 2.938.269.
- Leveringsovereenkomst voor het leveren van groene elektriciteit met DVEP Energie circa € 1.225.025.

Tevens zijn er gewaarborgde geldleningen, waarvoor gemeente Stein (gedeeltelijk) garant staat:

Geldnemer	Stand 1-1-2021	Stand 31-12-2021	Waarvan garant gemeente Stein
Stichting Zaam Wonen	34.367	33.167	1.068
Wonen Limburg	24.363	24.154	1.475
Overig	1.538	821	821
	60.268	**58.142**	**3.364**

Voor een gedetailleerd overzicht van deze gewaarborgde leningen, verwijzen wij naar bijlage II.

Gebeurtenissen na balansdatum
Het corona virus heeft financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2021 en zal dat ook nog hebben voor 2022 en mogelijk langer. Hoe groot de financiële impact voor de komende jaren is, is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen continuïteitsrisico. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Overzicht baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021			Begroting na wijziging 2021			Primaire begroting 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Bestuur en ondersteuning	3.213	649	-2.564	3.319	503	-2.815	3.714	575	-3.139
Veiligheid	2.209	162	-2.047	2.201	123	-2.078	2.148	92	-2.056
Verkeer en vervoer en waterstaat	4.449	523	-3.926	4.471	504	-3.967	4.223	304	-3.920
Economie	1.015	281	-735	1.137	270	-868	844	299	-545
Onderwijs	3.133	598	-2.535	2.904	506	-2.397	2.928	470	-2.458
Sport, cultuur en recreatie	5.165	1.068	-4.097	5.294	751	-4.543	4.836	443	-4.393
Sociaal domein	29.672	5.959	-23.714	30.541	6.545	-23.995	26.897	5.223	-21.674
Volksgezondheid en milieu	7.384	7.672	288	7.398	7.542	144	7.371	7.462	91
Ruimtelijke ordening en volkshuisvestiging	2.018	1.127	-891	2.358	1.361	-997	1.161	380	-780
Saldo van baten en lasten programma's	**58.258**	**18.037**	**-40.221**	**59.623**	**18.106**	**-41.518**	**54.123**	**15.249**	**-38.874**
Saldo financieringsfunctie	-328	84	411	-411	84	495	96.359	96	0
Dividend	13	266	253	13	266	253	13.129	255	242
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	761	761	204	734	530	443.653	639	195
Algemene uitkeringen	0	41.836	41.836	0	40.923	40.923	0	38.324	38.324
Lokale heffingen	180	5.954	5.774	224	5.897	5.673	161.443	5.897	5.735
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**-134**	**48.900**	**49.035**	**30**	**47.904**	**47.874**	**714.584**	**45.210**	**44.495**
Onvoorzien	0	0	0	0	**0**	0	50	0	-50
Overhead	8.842	380	-8.463	8.862	317	-8.545	7.603	8	-7.595
Vennootschapsbelasting	21	0	-21	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**66.987**	**67.316**	**330**	**68.515**	**66.326**	**-2.188**	**62.491**	**60.467**	**-2.024**
Mutaties reserves	5.570	7.038	1.468	5.046	8.096	3.050	3.540	5.077	1.537
Gerealiseerd resultaat	**72.557**	**74.354**	**1.797**	**73.561**	**74.422**	**861**	**66.031**	**65.543**	**-487**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Toelichting Veiligheid

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	2.209	2.201	2.148
Baten	162	123	92
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-2.047**	**-2.078**	**-2.056**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
Diverse	
Op diverse budgetten zoals WVggz, zwerfdieren, en Openbare Orde en Veiligheid, woninguitzetting zijn lagere lasten verantwoord dan voorzien	31

Toelichting Verkeer, vervoer en water

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	4.449	4.471	4.223
Baten	523	504	304
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-3.926**	**-3.967**	**-3.920**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
verkeer, wegen en water en parkeren	
Gerealiseerde exploitatie- en onderhoudskosten zijn lager dan begroot	40

Toelichting Economie

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021

Lasten	1.015	1.137	844
Baten	281	270	299
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-735**	**-868**	**-545**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	**Bedrag x € 1.000**
Economische promotie	
Een deel van het budget 2021 voor de toeristische uitvoeringsprogramma toerisme is onbenut gebleven en wordt ingezet in 2022	110

Toelichting Onderwijs

Baten en lasten

(x € 1.000)	**Werkelijk 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Primaire begroting 2021**
Lasten	3.133	2.904	2.928
Baten	598	506	470
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-2.535**	**-2.397**	**-2.458**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	**Bedrag x € 1.000**
Onderwijsachterstandenbeleid	
In februari 2022 werden we geconfronteerd met onverwacht hoge kosten voor de schakelklas in Sittard. Doordat veel Steinse kinderen na 1 oktober 2020 zijn ingeschreven valt deze onder de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente Stein in plaats van het Rijk. Er is sprake van een voldongen feit. We hebben hierover een constructief overleg gevoerd, desondanks is het de verplichting van de gemeente Stein om deze kosten te dragen. Er zijn vervolgafspraken gemaakt om een dergelijke situatie in de toekomst te voorkomen. Bovenstaande verklaart de afwijking.	-59
Leerlingenvervoer	
In 2021 heeft er bij leerlingenvervoer een stijging in de kosten plaatsgevonden ten opzichte van 2020.	-53
Jeugdbeleid (LEA)	
Er is ten onrechte bij de slotwijziging een aframing gedaan rondom de LEA-bijdrage. Dit is veroorzaakt door de verwarring rondom het hanteren van school- of kalenderjaren. Doordat het al afgeboekt was is er een overschrijding ontstaan.	-31

Toelichting Sport, cultuur en recreatie

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	5.165	5.294	4.836
Baten	1.068	751	443
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-4.097**	**-4.543**	**-4.393**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
Kunstwerken	
In 2021 reserveerde het college voor kunstwerken een budget van € 50.000, onderdeel van dit budget was het opstellen van het kunst en cultuurbeleid en het digitaal scannen beelden in de openbare ruimte. Het opstellen van het kunst en cultuurbeleid is uitgesteld tot 2022, waardoor het budget niet volledig is benut. Na 2021 was in 2018 al een bezuiniging voorgesteld voor het budget kunstwerken.	47
Specifieke uitkering Zwembaden en ijsbanen	
Via de SPUK-IJZ regeling heeft de gemeente in 2021 over de eerste helft van 2021 een bedrag van € 356.522 terugontvangen. Bij het opstellen van de slotwijziging 2021 is dit niet geraamd omdat dit bedrag toen nog niet bekend was. Conform raadsbesluit is dit bedrag aan de algemene reserve toegevoegd.	356

Toelichting Sociaal Domein

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	29.672	30.541	26.897
Baten	5.959	6.545	5.223
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-23.714**	**-23.995**	**-21.674**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
Wmo	

Op totaalniveau Wmo is er een overschot van € 26.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de situatie in 2021 van onderbezetting bij de consulenten. Hierdoor zijn achterstanden opgelopen in het oppakken en verwerken van de binnenkomende meldingen. Dit heeft geleidt tot minder instroom. Anderzijds heeft de wachtlijsten van de zorgaanbieders ook geleidt tot een lagere verzilvering van de indicaties.	27
Jeugd	
Op totaalniveau Jeugd is er een overschot van € 68.000 ontstaan. Er is een positieve ontwikkeling zichtbaar in de jeugdkosten ZIN ten opzichte van 2020.	68
Experimenteerbudget	
Er is een gedeelte van het experimenteerbudget niet ingezet in 2021.	28
Wet Inburgering	
De gemeente heeft middelen ontvangen van het Rijk voor de implementatie van deze nieuwe taak, de Wet Inburgering. Het blijkt dat in 2021 een gedeelte niet benodigd is geweest.	32
Eigen Kracht budget	
Er zijn minder uitgaven geweest binnen het Eigen Kracht budget. Mede door corona zijn er minder initatieven uitgewerkt. Het bedrag wat niet besteedt is vloeit weer terug naar de krimpreserve.	48
Sociale Zaken (Vidar)	
Op totaalniveau Vidar (Vidar BV, Vidar GR Wsw, programmakosten Sociale Zaken, en uitvoeringskosten Vidar) is er een tekort ontstaan van € 30.000. Dit wordt veroorzaakt door corona-gerelateerde effecten op de programmakosten. Dit bedrag is dan ook extra onttrokken aan de corona-reserve.	-30

Toelichting Volksgezondheid en milieu

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	7.384	7.398	7.371
Baten	7.672	7.542	7.462
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**288**	**144**	**91**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
Milieubeheer	
Een deel van het budget 2021 voor de duurzaamheidsagenda is onbenut gebleven en wordt ingezet in 2022	85
Begraafplaatsen	
Lagere kosten in verband met het ruimen van graven. Daarnaast is een hogere legesopbrengst gerealiseerd dan waarmee bij de slotwijziging rekening werd gehouden	41

RUD Zuid-Limburg	
Het jaarrekeningresultaat 2021 van de RUD laat een positief resultaat zien. Dit is veroorzaakt een voordelig verschil van € 44.567	45

Toelichting Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Baten en lasten

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	2.018	2.358	1.161
Baten	1.127	1.361	380
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-891**	**-997**	**-780**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000
Ruimte en leefomgeving	
Een deel van het budget voor de implementatie van de omgevingswet is niet aangewend.	38
Wonen en bouwen	
Een deel van het budget voor onderzoeken volkshuisvesting 2021 is onbenut gebleven.	25
Woonwagenlocaties	
Lagere lasten als gevolg van latere overdracht van de locaties	38

Toelichting Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Lasten	11.942	12.210	12.082
Baten	49.928	48.724	45.793
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**37.987**	**36.514**	**33.711**
Toevoeging reserves	5.570	5.046	3.540
Onttrekking reserves	7.038	8.096	5.077
Gerealiseerd resultaat	**39.454**	**39.563**	**35.248**

Verschillenanalyse (- = nadelig, + = voordelig)	Bedrag x € 1.000

Algemene uitkering	
Er is een hoger bedrag aan algemene uitkering ontvangen dan voorzien. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds het effect van de decembercirculaire en anderzijds door afrekeningen van voorgaande jaren.	913
(Gewezen) wethouders	
Als gevolg van met name een positieve bijstelling van de rekenrente heeft een onttrekking plaatsgevonden uit de voorzieningen pensioenverplichtingen (oud) wethouders (99). Een geraamde storting was niet nodig (20)	119
OZB en overige belastingen	
Hogere baten OZB op basis van prognosebijstellingen BsGW	75
Lagere bijdrage aan BsGW door lager negatief resultaat	27
Beheer overige gebouwen en gronden	
Ontvangen schadevergoeding Streekmuseum Elsloo	40
Reserves	
Er is, vanwege lagere lasten in 2021, ook een lager bedrag onttrokken aan de algemene reserve, met agv name toerisme. (-264), de krimpreserve (-70), de reserve duurzaamheid (-154) en de reserve omgevingswet (-38). Daarnaast heeft een extra storting plaatsgevonden in de algemene reserve in verband met de SPUK-IJZ regeling (-357), een lagere bijdrage aan de reserve ESZL(10) en een hogere bijdrage aan de reserve afval (-117). Ook is in 2021 aan de coronareserve per saldo meer toegevoegd (-542) dan in de slotwijziging werd voorzien.	-1.532
Overhead en Overige	
Een restant op de post corona onvoorzien (is aan de reserve corona toegevoegd)	16
Betreft een voordelig resultaat binnen dit programma dat het gevolg van een positief resultaat op de P-staat (119), vergoedingen en inkomensoverdrachten personeel (69)	188

Overzicht Investeringen

(x € 1.000)	2021 primair	2021 begroot na wijziging	2021 werkelijk	Restant
Voorb.woningbouw vm schoool Elckerlyc	0	30	10	20
Voorbereidingskrediet vm Poolster	0	30	7	23
Aanschaf meubilair en inrichting gemeent	22	18	1	17
eNIK (Elektronische Ned ID kaart)	0	10	0	10
Burostoelen gemeentehuis	70	0	0	0
Hardware werkplekken mobiele devices	220	0	0	0
Digitaal archiveren	0	51	14	37
Applicatie SGIV (Squit,RO,Regelhulp)	0	196	136	60
Zaak / DMS / Makelaar	217	217	130	87
Bestuur en ondersteuning	**529**	**553**	**299**	**254**
Omvormen jaagpad Molenweg tot fietspad	0	3	4	-1
Reconstructie Mauritsweg Stein	0	81	22	58
LED armaturen openbare verlichting	200	38	8	29
Vervangen lichtmasten	35	0	0	0
Reconstructie Molenweg Zuid	1.000	1.143	1.099	43
Verkeersmaatr veilige schoolomgeving	200	211	89	121
Aanpassen fietsroutenetwerk	0	144	131	12
Reconstructie Jurgenstraat	1.000	773	375	397
Aanhaking Centrumplan fase 3	0	-225	-251	27
Aanpak rotondes BPS	50	39	1	38
Gebiedsvisie Dorine Verschureplein	250	0	0	0
Opknappen bedrijventerrein Paalweg	240	282	282	0
Opknappen Beatrixplein	250	0	0	0
A2 route	0	149	135	14
Weg Elsloo naar Meers	470	513	428	85
Toegankelijkheid openbare ruimte	18	18	13	5
Komremmer Paalweg	83	0	0	0
Parkeerplaats veer Berg ad Maas	400	15	11	4
Verkeer vervoer en waterstaat	**4.196**	**3.181**	**2.347**	**834**
Fietsrouteplan rivierplan Maasvallei	0	18	0	18
Economie zaken	**0**	**18**	**0**	**18**
Renovatie Avonturijn Berg aan de Maas	792	49	34	15
Renovatie Avonturijn Berg ad Maas-Instal	78	0	0	0
Onderwijs	**870**	**49**	**34**	**15**
Vervangen speelvoorzieningen	35	9	9	0
Mergelakker: clubhuis gebouw tennis	0	24	0	24
Hetjen & Mergelakker - armaturen	21	124	154	-30
Vervangen afrastering acco Molenpark	10	0	0	0
Hetjen veld 2 & 3 - inrichting	19	103	128	-25
Vervangen ballenvangers Hetjen veld C	21	0	0	0
Vervangen masten verl Hetjen veld B C	35	0	0	0
Mergelakker veld A - renovatie	457	224	278	-54
Maatr microplastics Hetjen veld A	34	0	0	0
Hetjen veld 2 & 3 - renovatie	64	213	264	-51
Maatr duurzaamheid Hetjen veld B	33	0	0	0
Mergelakker veld B & C - renovatie	159	110	135	-26

Maatr duurzaamheid Mergelakker veld A	22	0	0	0
Hetjen - tribune beachvelden	36	12	11	0
Hetjen & Mergelakker - robotmaaiers	36	20	20	0
Renovatie natuurgasveld Mergelakker veld	126	0	0	0
Mergelakker veld B & C - inrichting	22	39	49	-9
Masten veldverlichting mergelakker veld	18	0	0	0
Ballenvangers mergelakker veld C	11	0	0	0
Veldafrastering Mergelakker veld C	10	0	0	0
Maatr duurzaamheid Mergelakker veld C	42	0	0	0
Maaimachines	0	14	14	1
Sport, cultuur en recreatie	**1.211**	**891**	**1.062**	**-171**
Vervangen pompgemalen	170	170	154	16
Vervangen / renoveren riool	515	207	168	39
Duurzaamheidlening zonnepanelen	1.000	1.228	308	920
Afkoppelen riool Jurgenstraat	400	271	152	119
Volksgezondheid en milieu	**2.085**	**1.876**	**782**	**1.094**
Starterslening	0	220	126	93
Woonwagens inrichting	0	8	0	8
Woonwagens technische installaties	0	5	0	5
Woonwagens	0	38	0	38
Voorbereidingskrediet Bramert Noord	62	155	97	58
Proactieve grondaankopen	0	120	-16	137
Voorbereidingskrediet woningbouw Meerdel	13	-67	-67	0
Ruimtelijke ordening	**74**	**479**	**140**	**339**
Totaal	**8.965**	**7.048**	**4.665**	**2.383**

Toelichting op het overzicht investeringen

Aanschaf meubilair en inrichting gemeentehuis

Aanschaf meubilair en inrichting gemeentehuis	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	18	1	17

In verband met corona hebben in 2021 geen vervangingen plaatsgevonden. In 2022 zal een nieuwe inventarisatie plaatsvinden.

Zaak / DMS / Makelaar

Zaak / DMS / Makelaar	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	217	130	87

De aanbesteding voor deze systemen zijn in 2021 afgerond en er is gestart met de implementatie van de nieuwe systemen. De geplande doorlooptijd van de implementatie overschrijdt de jaargrens, en wordt in 2022 verder uitgevoerd.

Digitaal archiveren

Digitaal archiveren	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	51	14	37

Restantbedrag is doorgeschoven naar 2022. De geplande doorlooptijd van dit project overschrijdt de jaargrens en wordt in 2022 verder uitgevoerd

Applicatie SGIV

Applicatie SGIV	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	196	136	60

In 2021 is gestart met de implementatie van de nieuwe applicatie voor de omgevingswet. De geplande doorlooptijd van dit project overschrijdt de jaargrens, en wordt in 2022 verder uitgevoerd en afgerond.

Voorbereidingskrediet vm Elckerlyc

Voorbereidingskrediet vm Elckerlyc	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	30	10	20

Eind 2021 zijn de onderzoeken en documenten opgesteld ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging om op de locatie van de voormalige school Elckerlyc woningbouw mogelijk te maken. In 2022 gaat planvorming verder. de beoogde realisatie is in 2023 en 2024.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Voorbereidingskrediet vm Poolster

Voorbereidingskrediet vm Poolster	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	30	7	23

Eind 2021 zijn de onderzoeken en documenten opgesteld ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging om op de locatie van de voormalige school Poolster woningbouw mogelijk te maken. In 2022 gaat planvorming verder. de beoogde realisatie is in 2023 en 2024.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Verkeersmaatr. veilige schoolomgeving

Verkeersmaatregelen veilige schoolomgeving	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	211	89	122

Dit investeringsbudget wordt ingezet voor uitvoering korte termijn maatregelen komende vanuit de verkeersarrangementen en voor de aanpak van acute verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersveiligheid. In 2021 zijn onder andere in de Mauritslaan in Urmond diverse aanpassingen op de school thuis route uitgevoerd. Ook zijn langs de Nieuwe Postbaan en Heidekampweg route borden voor het vrachtverkeer geplaatst ter ontlasting van de kern Urmond.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Reconstructie Molenweg Zuid

Reconstructie Molenweg Zuid	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	1.143	1.099	44

De reconstructie van de Molenweg Zuid is in 2021 uitgevoerd. De weg is verkeersveiliger ingericht. Het project is in 2021 afgesloten. Het restant investeringsbudget valt vrij.

Aanpassen komgrenzen GOW

Aanpassen komgrenzen GOW	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021

Ter hoogte van de komgrens Urmond in de Heirstraat is een snelheidverlagende maatregel aangebracht.

Aanpassen fietsroutenetwerk

Aanpassen fietsroutenetwerk	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	144	131	13

In 2021 is in regionaal verband gewerkt aan een provinciaal fietsroutenetwerk. De resultaten hiervan worden in 2022 verwacht. Belangrijk onderdeel is de snelfietsroute Maastricht-Chemelot die door de gemeente Stein loopt.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Aanhaking centrum plan fase 3

Aanhaking centrumplan fase 3	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	-225	-251	26

Het project is in 2021 afgesloten.
Alle deelprojecten waaronder o.a. de aanhaking van Oud-Stein in de Valderstraat, de aansluiting van de Haalbrugskensweg, de Dross. J van Kesselstraat en de realisatie van het nieuwe Carillon zijn gereed. Het restant investeringsbudget valt vrij.

Opknappen bedrijventerrein Paalweg

Opknappen bedrijventerrein Paalweg	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	282	282	-

Parallel aan de reconstructie van de Molenweg Zuid is ook het wegennet op het bedrijventerrein Paalweg gereconstrueerd en de openbare ruimte ter plaatse verbeterd.

Het project is in 2021 afgesloten.

A2 route

A2 route	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	149	135	14

Project is in 2020 afgerond. Begin 2021 hebben nog enkele kleinschalige aanpassingen plaatsgevonden. Het project is in 2021 afgesloten. Het restant investeringsbudget valt vrij.

Reconstructie Mauritsweg Stein

Reconstructie Mauritsweg Stein	begr.	rek.	saldo

	2021	2021	2021
	81	22	59

De reconstructie Mauritsweg fase 2 is begin 2021 afgerond. Eind 2021 heeft een evaluatie plaatsgevonden. Op basis van de evaluatie worden in 2022 nog een aantal aanpassingen uitgevoerd.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

LED armaturen openbare verlichting

LED armaturen openbare verlichting	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	38	8	30

In 2021 hebben geen grootschalige vervangingen van armaturen plaatsgevonden. In 2021 is het beheer van Openbare verlichting aanbesteed. Onderdeel van dit beheer is het opstellen van een nieuwe beleidsplan waarin het nieuwe vervangingsschema van armaturen wordt opgenomen.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Reconstructie Jurgenstraat

Reconstructie Jurgenstraat	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	773	375	398

De Jurgensstraat is één van de straten die in het verkeersarrangement is aangewezen om her in te richten om zo de verkeersveiligheid te vergroten. Met deze herinrichting willen wij naast het vergroten van de verkeersveiligheid ook andere knelpunten in de openbare ruimte oplossen. Fase 1 van de Jurgensstraat is in 2021 opgepakt. Dit project loopt door tot in het voorjaar 2022. Het nieuwe ontwerp is samen met de bewoners opgepakt waarbij is getracht zoveel mogelijk parkeerplaatsen te creëren en de bestaand bomenstructuur zoveel mogelijk te handhaven.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Aanpak rotondes BPS

Aanpak rotondes BPS	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	39	-	38

In 2022 wordt gestart met het project 'Aanpak rotondes en op- en afritten Businesspark Stein'. Het project heeft tot doel om het wegennet te verbeteren, de doorstroming te bevorderen en de verkeersveiligheid te verbeteren. Het project heeft impact op en raakvlakken met meerdere (toekomstige) projecten langs dit traject van zowel gemeente als provincie Limburg. Het betreft onder andere het project 'Snelfietsroute Maastricht-Sittard' van de provincie en het project 'Stationsomgeving Beek - Elsloo'. Samen met de provincie wordt onderzocht of deze projecten samengevoegd kunnen worden tot één project in het kader van de versnellingsagenda. Hierdoor is co-financiering van de provincie mogelijk. De provincie heeft inmiddels € 2 miljoen gereserveerd voor het snelfietspad op Steins grondgebied. Met het oog op het geraamd tekort van het totaal van deze projecten is aan de provincie een bijdrage gevraagd. Ten tijde van het opstellen van deze begroting is echter nog geen sprake van formele besluitvorming hierover. Eind 2021 is gestart met een eerste verkenning van de projectscope, dit middels het opstellen van een voorlopige schets en een ruwe raming uitgesplitst per projectonderdeel. Begin 2022 wordt de Raad middels een

raadsvoorstel geïnformeerd over de totale projectscope, de integraliteit en de financiële consequenties/voordelen en wordt aan hen een voorstel terzake voorgelegd.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Toegankelijkheid openbare ruimte

Toegankelijkheid openbare ruimte	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	18	13	5

Het investeringsbudget Toegankelijkheid openbare ruimte is bedoeld voor de uitvoering van kleine maatregelen en aanpassingen in de openbare ruimte ter verbetering van de bereikbaarheid voor mindervaliden. In 2021 zij diverse trottoirverlagingen uitgevoerd en zijn gidslijnen voor slechtzienden aangebracht.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Parkeerplaats veer Berg ad maas

Parkeerplaats veer Berg aan de Maas	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	15	11	4

In het kader van de toeristische uitvoeringsagenda is gewerkt aan het project om de parkeerplaats nabij het veerpont in Berg aan de Maas her in te richten. Deze gebiedsontwikkeling maakt onderdeel uit van een aantal toeristische parkeerplaatsen die we willen verbeteren en beslaat ook de doelstelling om de entrees van de gemeente Stein aantrekkelijker te maken voor recreanten en toeristen. Een eerste ontwerp is door middel van een enquête getoetst bij de omgeving. Het creëren van draagvlak voor deze ontwikkeling, en het zorgvuldig doorlopen van dit proces heeft ervoor gezorgd dat naar aanleiding van de opmerkingen het ontwerp is aangepast en in december 2021 nogmaals is gepresenteerd. De opdracht voor het bestek is inmiddels gegeven en de uitvoering is voorzien medio 2022.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Weg Elsloo naar Meers

Weg Elsloo naar Meers	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	513	428	85

De weg van Elsloo naar Meers is in 2021 gereconstrueerd. De weg is hierbij iets verbreed zodat passeren mogelijk is.

Het project is in 2021 afgesloten. Het restant investeringsbudget valt vrij.

Fietsrouteplan rivierpark Maasvallei

Fietsrouteplan rivierpark Maasvallei	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	18	-	18

In samenwerking met Consortium Grensmaas, werken de gemeenten in het Rivierpark Maasvallei het fietsroutenetwerk uit. De realisatie van de fietspaden is gekoppeld aan de werkzaamheden die

plaatsvinden in het rivierpark Maasvallei. In 2021 is een raming voor het traject Meers, Maasband, Urmond opgesteld.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Renovatie Avonturijn Berg ad Maas

Renovatie Avonturijn Berg aan de Maas	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	49	34	15

Op 24 september 2020 heeft de raad ingestemd met de realisatie van scenario 1, zoals uitgewerkt in het eindrapport over het verdiepingsonderzoek naar de verbouwing. Gelijktijdig is hiervoor een krediet beschikbaar gesteld van € 878.911 (incl. BTW). Daarna zijn de voorbereidingen gestart voor de aanbestedingsprocedure in verband met de architectenselectie. De planning voorzag erin dat de stukken (definitief ontwerp en bestek) begin juli 2021 beschikbaar zouden zijn. Op enig moment hebben we moeten constateren dat het architectenbureau meer tijd nodig had om, samen met de partijen, tot een gedragen plan te komen. Met onze raadsinformatiebrief van 1 juli 2021 hebben wij u hiervan in kennis gesteld.

Vervangen speelvoorzieningen

Vervangen speelvoorzieningen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	9	9	-

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. De in 2021 geplande vervangingen zijn binnen de financiële kaders afgerond.

Renovatie kunstgras- en natuurgrasvelden 't Hetjen'

Renovatie kunstgras en natuurgrasvelden 't Hetjen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
Hetjen veld 2 & 3 - inrichting	103	128	-25
Hetjen veld 2 & 3 - renovatie	213	264	-51
Hetjen & Mergelakker - robotmaaiers	20	20	-
Hetjen - tribune beachvelden	12	11	1
Hetjen & Mergelakker - armaturen	124	154	-30

Door de zeer slechte weersomstandigheden is het niet gelukt het hele project op te leveren in 2021. De geplande doorlooptijd van bovengenoemde deelprojecten overschrijdt de jaargrens. De nadelige saldi 2021 worden verrekend met de voor 2022 beschikbaar gestelde investeringsbudgetten.

Renovatie kunstgras- en natuurgrasvelden Mergeakker

Renovatie kunstgras en natuurgrasvelden Mergelakker	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
Mergelakker veld A - renovatie	224	278	-54
Mergelakker veld B & C - renovatie	110	135	-25
Mergelakker veld B & C - inrichting	39	49	-10
Mergelakker clubhuis	24	-	24

Door de zeer slechte weersomstandigheden is het niet gelukt het hele project op te leveren in 2021. De geplande doorlooptijd van bovengenoemde deelprojecten overschrijdt de jaargrens. De nadelige saldi 2021 worden verrekend met de voor 2022 beschikbaar gestelde investeringsbudgetten.

Maaimachines

Maaimachines	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	14	14	-

De aanschaf van de maaimachines is binnen de financiële kaders afgesloten.

Vervangen pompgemalen

Vervangen pompgemalen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	170	154	16

Het onderhoud en beheer van de pompgemalen wordt door WBL (Waterschapsbedrijf Limburg) uitgevoerd. WBL heeft aangegeven dat van de meeste pompgemalen de elektromechanische installaties en pompen technisch en economisch zijn afgeschreven. Ook dienen de diverse telemetriesystemen aangepast te worden. Telemetrie is in feite de gemaalbesturing en communicatiemodule. De pompen kunnen hiermee "op afstand" gecontroleerd en aangestuurd worden. De telemetrie is van groot belang voor het waarborgen van de afvoer en het voorkomen van overlast. De komende jaren wordt jaarlijks een deel van de pompen en elektromechanische gedeelte vervangen. In 2021 is hiermee gestart en circa € 155.000 geïnvesteerd.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Vervangen/renoveren riool

Vervangen / renoveren riool	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	207	168	39

Uit het beoordelen van de rioolinspecties bleek dat diverse riolen binnen de gemeente Stein aan vervanging toe zijn. Aan de te vervangen riolen is een prioritering toegekend en hieruit volgde dat in 2021 met name enkele riolen gerelined moesten worden. Relinen is het inbrengen van een kunststof kous in de rioolbuis waardoor de levensduur aanzienlijk wordt verlengd. Het betreft het riool gelegen in het Beatrixplein-Obbichterstraat, het overstortriool aan de Veerweg te Berg aan de Maas en het riool in Vaartstraat te Stein.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Duurzaamheidslening zonnepanelen

Duurzaamheidslening zonnepanelen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	1.228	308	920

In 2021 is het Zonnepanelenproject gecontinueerd. Middels het project zijn in 2021 40 woningen voorzien van zonnepanelen en voor € 307.955 Duurzaamheidsleningen verstrekt.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Afkoppelen riool Jurgenstraat

Afkoppelen riool Jurgenstraat	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	271	152	119

Fase 1 van het project reconstructie van de Jurgensstraat en het afkoppelen van het riool is in 2021 opgepakt. Dit project loopt door tot in het voorjaar 2022. Binnen dit project is een infiltratieriool aangebracht. De openbare ruimte wordt hiermee volledig afgekoppeld. De inwoners kunnen ook op dit infiltratieriool hun regenwaterafvoer aansluiten.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Woonwagens

Woonwagens	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	51	-	51

De geplande doorlooptijd van het project overdracht standplaatsen overschrijdt de jaargrens. Dit investeringsbudget wordt dan ook doorgeschoven naar 2022.

Voorbereidingskrediet Bramert Noord

Voorbereidingskrediet Bramert-Noord	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	155	97	58

Het stedenbouwkundig plan voor de 50 woningen in Bramert Noord is met betrokken omwonenden verder uitgewerkt. In 2021 zijn alle onderzoeken m.b.t. de bestemmingsplanprocedure uitgevoerd en zijn de bijbehorende documenten opgesteld. De procedure start formeel Q1 2022. Er is in 2021 een grondexploitatie opgesteld. Vaststelling hiervan volgt in 2022 bij vaststelling van het bestemmingsplan.
Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Proactieve grondaankopen

Proactieve grondaankopen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	120	-16	136

Door de verkoop aan Rijkswaterstaat is een gedeelte van de boekwaarde van de verworven gronden Randweg vrijgevallen. Dit bedrag is toegevoegd aan het budget Strategische, proactieve verwerving. Zie ook Paragraaf Grondbeleid.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Voorbereidingskrediet woningbouw Meerdel

Voorbereidingskrediet woningbouw Meerdel	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	-67	-67	-

De in de afgelopen jaren gemaakte voorbereidingskosten voor de woningbouwontwikkeling'Samen bouwen Meerdel' zijn in 2021 ingebracht in de door uw Raad vastgesteld bouwgrondexploitatie.

Starterslening

Startersleningen	begr. 2021	rek. 2021	saldo 2021
	220	126	94

In 2021 is als gevolg van de forse toename van het aantal verstrekte leningen en een verhoging van het maximale leenbedrag het budget voor de Starterslening verhoogd.

In 2021 zijn 15 Startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 505.574; het aandeel voor de gemeente hierin bedraagt € 126.393,50.

De geplande doorlooptijd van het project overschrijdt de jaargrens. Het restant van het investeringsbudget schuift door naar 2022.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten x € 1.000	2021
Openbare orde en veiligheid	
Meer baten corona	14
Totaal Openbare orde en veiligheid	**14**
Economie	
Minder baten corona	-7
Totaal Economie	**-7**
Sport, cultuur en recreatie	
Onvangen van SPUK-IJZ regeling	603
Specifieke uitkering sportakkoord	20
Onvangen subsidie uitvoering groenprojcten	52
Minder baten corona	-112
Totaal Sport, cultuur en recreatie	**563**
Sociaal Domein	
Meer baten corona	532
Totaal Sociaal Domein	**532**
Volksgezondheid en milieu	
Ontvangen subsidie geluidswerende maatregelen spoor Elsloo	10
Totaal Volksgezondheid en milieu	**10**
Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	
Meer baten corona	1.523
Onttrekking reserve Sociaal Domein voor:	
Incidenteel tekort Sociaal Domein	448
Pilot nazorg	85
Investeringsbudget Grip op Sociaal Domein	265
Onttrekking krimpreserve voor:	
Eigen kracht pilot	7
Tijdelijke huisvesting Triviant	36
Bijdrage buurtcentrum Nieuwdorp	8
Externe ondersteuning IHP	40
Verkeersonderzoeken	35
Kosten projecten voortvloeiend uit de strategische visie	13
Kosten volkshuisvestingsonderzoeken	75
Onttrekking uit de reserve renovatie brug Urmond	2.000
Onttrekking uit de reserve fietsbrug Meers	916
Onttrekking uit de reserve doorontwikkeling organisatie	390
Onttrekking uit de algemene reserve voor:	

Financiele bijdrage Steinerbos	370
Lasten opleidingsbudget (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	35
Lasten overdracht standplaatsen (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	95
Lasten verkiezingen (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	82
Lasten corona onvoorzien (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	24
Lasten bedrijfsvoering (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	23
Laten uitvoeringsagenda toerisme (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	189
Laten onderzoek herijking IBOR (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	17
Uitvoeringslasten WAP-Nieuwdorp (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	14
Opstellen kerkvisie (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	13
Jongerentop (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	35
Implementatie P-bedrijf (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	454
Sportbeleid (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	98
Subsidies (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	120
Implementatie Wet Inburgering (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	75
Tekort SW-bedrijf (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	328
Dak- thuisloosheid (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	18
Steinse cadeaubon (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	25
Armoedebeleid (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	20
Huishoudelijke hulp toelage (doorgeschoven bij slotwijziging 2020)	60
Grex Meerdel	22
Onttrekking duurzaamheidsreserve voor:	
Uitvoering duurzaamheidsprogramma	213
Onttrekking reserve invoering omgevingswet voor:	
Implementatiekosten omgevingswet 2021	127
Totaal Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	**8.298**
Totaal	**9.410**

Incidentele lasten **x € 1.000**	**2021**
Openbare orde en veiligheid	
Extra lasten corona	65
Totaal Openbare orde en veiligheid	**65**
Verkeer, Vervoer en Water	
Onderzoekskosten herijking IBOR	17
Verkeersonderzoeken	35
Totaal Verkeer, Vervoer en Water	**52**
Economie	
Uitvoeringsagenda toerisme	189
Minder lasten corona	-39
Totaal Economie	**150**

Onderwijs	
Tijdelijke huisvesting Triviant	36
Tijdelijke huisvesting Groenewald	87
Externe ondersteuning IHP	40
Extra lasten corona	8
Totaal Onderwijs	**171**
Sport, cultuur en recreatie	
Financiele bijdrage Steinerbos	370
Sportakkoord	20
Totaal Sport, cultuur en recreatie	**390**
Sociaal Domein	
Eigen kracht pilot	7
Bijdrage Buurtcentrum Nieuwdorp	8
Investeringsbudget Grip op Sociaal Domein	265
Pilot nazorg	85
Incidenteel tekort Sociaal Domein	448
Uitvoering groenprojecten	52
Opstellen kerkvisie	13
Huishoudelijke Hulp Toelage	60
Dak-en thuisloosheid	50
Extra lasten corona	1.191
Totaal Sociaal Domein	**2.179**
Volksgezondheid en milieu	
Geluidswerende maatregelen spoor Elsloo	10
Uitvoering duurzaamheidsprogramma	213
Totaal Volksgezondheid en milieu	**223**
Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting	
Uitvoeringskosten WAP-Nieuwdorp	14
Kosten volkshuisvestingsonderzoeken	75
Implementatiekosten omgevingswet 2021	127
Kosten achterstallig onderhoud sanitaire units standplaatsen	75
Lasten ivm overdracht standplaatsen	95
Totaal Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	**386**
Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	
Incidentele lasten personele doorontwikkeling	190
Klanttevredenheidsonderzoek	12
lasten opleidingsbudget	35
Incidentele lasten verkiezingen	82
Lasten corona post onvoorzien	24
Incidentele lasten bedrijfsvoering	23
kosten projecten voortvloeiend uit de strategische visie	13
Extra lasten corona	136

Toevoeging aan Alg. reserve van Spuk-IJZ regeling	603
Toevoeging aan Alg. reserve van vrijval renovatie brug Urmond	2.000
Toevoeging aan Alg. reserve van vrijval fietsbrug Meers	916
Toevoeging aan Alg. reserve agv beeindiging huur loods	24
Toevoeging aan Alg. reserve van vrijval res. doorontw. personeel	200
Storting algemene reserve (doorgeschoven posten)	734
Storting corona-reserve	589
Totaal Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	**5.581**
Totaal	**9.197**

Toelichting incidentele baten en lasten > € 50.000

Incidentele baten

SPUK-IJZ regeling
Als gevolg van de coronamaatregelen de gemeente heeft aan Steinerbos in totaal voor 7 maanden de huur kwijtgescholden in 2021 en daarnaast het maandelijkse exploitatietekort over de eerste 6 maanden van 2021 gecompenseerd. Via de SPUK-IJZ regeling heeft de gemeente in 2021 over het jaar 2020 een bedrag van € 246.292 terugontvangen en daarnaast over de eerste helft van 2021 een bedrag van € 356.522 terugontvangen.

Subsidie groenprojecten
Voor de uitvoering van groenprojecten heeft de gemeente Stein provinciale subsidies ontvangen.

Onttrekkingen Reserve Sociaal Domein (opvangen tekort 3 jaar)
Bij de wijziging van de systematiek rondom het Sociaal Domein is bij de kadernota 2020 besloten om het budgetneutrale systeem los te laten, en uitgavengericht te gaan ramen. Om deze wijziging door te kunnen voeren is besloten om voor 3 jaar nog een incidentele onttrekking te doen om dit incidentele tekort op te kunnen vangen. Dit betekent dat vanaf 2023 geen onttrekkingen meer plaatsvinden vanuit de reserve om tekorten op te vangen.

Onttrekkingen krimpreserve
Er worden incidentele onttrekkingen gedaan aan de reserve krimp voor initiatieven/projecten die linken aan het thema krimp.

Onttrekking reserve doorontwikkeling personeel
Om alle voorgenomen ontwikkelingen en doelstellingen in 2021 te realiseren, is een bedrag van € 190.000 onttrokken aan de hiervoor bestemde reserve personele doorontwikkeling. Daarnaast is een bedrag van € 200.000 in de algemene reserve gestort als bijdrage in de bezuinigingsopgave.

Financiële bijdrage Steinerbos
Als gevolg van de coronamaatregelen heeft de gemeente aan Steinerbos BV in 2021 een financiële bijdrage van € 90.465 over 2020 en € 279.908 over 2021 verstrekt. Deze bedragen zijn uit de algemene reserve gedekt

Beschikking over de Algemene Reserve in verband met lasten overdracht standplaatsen
Dit betreffen lasten in verband met de overdracht van de standplaatsen. Dit budget was incidenteel geraamd in 2020, maar is met de slotwijziging 2020 doorgeschoven naar 2021.

Lasten verkiezingen
Extra lasten in het kader van corona zijn bij de slotwijziging 2020 doorgeschoven naar 2021 voor het coronaproof organiseren van de verkiezingen.

Lasten uitvoeringsagenda toerisme
Voor de dekking van de kosten die gemaakt zijn in het kader van de uitvoeringagenda toerisme wordt beschikt over de algemene reserve.

Dekking uitvoering duurzaamheidsprogramma
Voor de dekking van de kosten die gemaakt zijn in het kader van de uitvoeringsprogramma duurzaamheid wordt beschikt over de daartoe bestemde duurzaamheidsreserve.

Omgevingswet
Voor de dekking van de kosten die gemaakt zijn voor de implementatie van de nieuwe omgevingswet wordt beschikt over de daartoe bestemde reserve implementatie omgevingswet.

Corona
Dit betreft het saldo van meer en minder baten in het kader van corona. Denk hierbij aan meer baten vanuit de algemene uitkering en specifieke regelingen, minder baten vanwege kwijtgescholden huur, minder opbrengst toeristenbelasting en leges.

Incidentele lasten

Uitvoeringsagenda toerisme
In 2021 is verdere uitvoering gegeven aan de uitvoeringsagenda toerisme.

Tijdelijke huisvesting Groenewald
Er is t/m 2024 een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor semi-permanente huisvesting bij Groenewald.

Financiële bijdrage Steinerbos
Als gevolg van de coronamaatregelen heeft de gemeente aan Steinerbos een financiële bijdrage van € 90.465 over 2020 en € 279.908 over 2021 verstrekt. Deze bedragen zijn uit de algemene reserve gedekt

Investeringsbudget Grip op Sociaal Domein
Er is via een raadsbesluit incidenteel een bedrag van € 265.000 beschikbaar gesteld voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van de beheersmaatregelen Sociaal Domein.

Pilot nazorg
In 2021 is er verdere uitvoering gegeven aan de pilot Nazorg. Hiervoor is een incidenteel budget beschikbaar gesteld.

Onttrekkingen Reserve Sociaal Domein (opvangen tekort 3 jaar)
Dit incidentele tekort wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Vanaf 2023 vinden er geen onttrekkingen meer plaats voor tekorten op te vangen.

Uitvoering groenprojecten

Uitvoering duurzaamheidsprogramma
In 2021 is verdere uitvoering gegeven aan de uitvoeringsprogramma duurzaamheid.

Kosten volkshuisvestingsonderzoeken
In 2012 hebben diverse onderzoeken plaatsgevonden ten behoeve van de volkshuisvesting.

Implementatiekosten omgevingswet 2021
Dit betreft implementatiekosten in verband met de nieuwe omgevingswet.

Lasten ivm overdracht standplaatsen
Dit betreffen lasten in verband met de overdracht van de stand plaatsen. Dit budget was incidenteel geraamd in 2020, maar is met de slotwijziging 2020 doorgeschoven naar 2021.

Lasten doorontwikkeling personeel
Om alle voorgenomen ontwikkelingen en doelstellingen in 2021 te realiseren, is een bedrag van € 190.000 onttrokken aan de hiervoor bestemde reserve personele doorontwikkeling.

Incidentele lasten verkiezingen
Extra lasten in het kader van Corona zijn bij de slotwijziging 2020 doorgeschoven naar 2021 voor het coronaproof organiseren van de verkiezingen.

Toevoeging aan algemene reserve van SPUK-IJZ regeling
Als gevolg van de coronamaatregelen de gemeente heeft aan Steinerbos in totaal voor 7 maanden de huur kwijtgescholden in 2021 en daarnaast het maandelijkse exploitatietekort over de eerste 6 maanden van 2021 gecompenseerd. Via de SPUK-IJZ regeling heeft de gemeente in 2021 over het jaar 2020 een bedrag van € 246.292 terugontvangen en daarnaast over de eerste helft van 2021 een bedrag van € 356.522 terugontvangen. Deze bedragen zijn aan de algemene reserve toegevoegd.

Toevoeging aan algemene reserve van de vrijval reserve personele doorontwikkeling
Er is een bedrag van € 200.000 in de algemene reserve gestort als bijdrage in de bezuinigingsopgave.

Lasten corona
Dit betreft meer lasten in kader van corona vanwege o.a. TOZO, extra uitgaven participatiewet en minder lasten o.a. collectief vervoer, kermissen en huisvesting.

Toevoeging aan reserve corona
Er is een bedrag van € 589.380 in de corona reserve gestort. Dit is het saldo van de meer /minder baten en meer/minder lasten in relatie tot corona.

EMU-saldo

	Omschrijving	Werkelijk 2021	Begroot na wijziging 2021	Begroot primair 2021
		x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	330	-2.188	-2.024
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.698	3.673	3.943
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	1.669	1.682	1.376
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	4.665	7.048	8.965
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**			
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties **niet op exploitatie verantwoord**			
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze met derden betreffen	1.205	1.494	1.217
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	ja nee	ja nee	ja ne
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op			
Berekend EMU-saldo		**-173**	**-5.375**	**-6.887**

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is van toepassing op gemeente Stein. Het voor gemeente Stein toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen
1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021 bedragen x € 1	**J. Sanders**	**T. Pierik**
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01.01-31.12.	01.01-31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.218	101.859
Beloningen betaalbaar op termijn	21.701	19.034
Subtotaal	141.919	120.893
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**141.919**	**120.893**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020 bedragen x € 1	**J. Sanders**	**T. Pierik**
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2020	01.01-31.12	01.01-31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.887	100.611
Beloningen betaalbaar op termijn	20.082	17.481
Subtotaal	134.969	118.092
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
Totale bezoldiging	**134.969**	**118.092**

Toelichting:

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

Tabel 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing voor gemeente Stein in 2021

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt zijn in 2021 voor de gemeente Stein niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Uitvoeringsinformatie: taakvelden

(x € 1.000)	Lasten werkelijk 2021	Baten werkelijk 2021	Saldo werkelijk 2021	Begroting na wijziging 2021	Primaire begroting 2021
Bestuur	1.673	158	-1.515	-1.676	-1.829
Mutaties reserves	5.570	7.038	1.468	3.050	1.537
Burgerzaken	1.143	284	-859	-869	-751
Beheer overige gebouwen en gronden	279	200	-79	-155	-445
Overhead	8.842	380	-8.463	-8.545	-7.595
Treasury	-314	1.111	1.425	1.481	880
OZB woningen	0	3.796	3.796	3.757	3.757
OZB niet-woningen	0	1.943	1.943	1.907	1.907
Belastingen overig	180	215	35	9	71
Algemene uitkering en overige uitkering	0	41.836	41.836	40.923	38.324
Overige baten en lasten	118	6	-112	-318	-608
Vennootschapsbelasting	21	0	-21	0	0
Bestuur en ondersteuning	**17.512**	**56.966**	**39.454**	**39.563**	**35.248**
Crisisbeheersing en Brandweer	1.537	131	-1.406	-1.412	-1.426
Openbare orde en veiligheid	672	31	-641	-665	-630
Veiligheid	**2.209**	**162**	**-2.047**	**-2.078**	**-2.056**
Verkeer, wegen en water	4.273	477	-3.796	-3.829	-3.786
Parkeren	137	7	-130	-139	-133
Economische havens en waterwegen	39	39	0	0	0
Verkeer en vervoer en waterstaat	**4.449**	**523**	**-3.926**	**-3.967**	**-3.920**
Economische ontwikkeling	140	0	-140	-143	-148
Bedrijfsloket- en regelingen	251	121	-130	-130	-118
Economische promotie	624	159	-465	-595	-279
Economie	**1.015**	**281**	**-735**	**-868**	**-545**
Openbaar basisonderwijs	478	123	-354	-407	-405
Onderwijshuisvesting	1.341	107	-1.234	-1.189	-1.209
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.314	367	-947	-801	-843
Onderwijs	**3.133**	**598**	**-2.535**	**-2.397**	**-2.458**
Sportbeleid en activering	466	85	-381	-375	-391
Sportaccommodaties	807	278	-529	-554	-542
Cultuurpresentatie, productie participat	302	1	-301	-344	-299
Musea	157	8	-150	-158	-159
Cultureel erfgoed	119	0	-119	-123	-123
Media	432	8	-424	-427	-520
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.881	688	-2.193	-2.561	-2.360
Sport, cultuur en recreatie	**5.165**	**1.068**	**-4.097**	**-4.543**	**-4.393**
Samenkracht en burgerparticipatie	2.871	412	-2.459	-2.582	-2.507
Inkomensregelingen	7.264	5.299	-1.965	-1.792	-1.158
Begeleide participatie	3.536	4	-3.532	-3.542	-2.971
Arbeidsparticipatie	105	0	-105	-209	-194
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.742	0	-2.742	-2.788	-2.402
Maatwerkdienst-verlening 18+	4.238	226	-4.012	-4.054	-3.708
Maatwerkdienst-verlening 18-	7.891	17	-7.874	-8.047	-8.012
Geescaleerde zorg 18+	363	0	-363	-360	-313
Geescaleerde zorg 18-	663	0	-663	-622	-408

Sociaal domein	**29.672**	**5.959**	**-23.714**	**-23.995**	**-21.674**
Volksgezondheid	999	76	-923	-940	-923
Riolering	2.137	2.954	817	832	822
Afval	2.966	4.299	1.333	1.326	1.240
Milieubeheer	1.155	305	-850	-945	-958
Begraafplaatsen	126	39	-87	-130	-89
Volksgezondheid en milieu	**7.384**	**7.672**	**288**	**144**	**91**
Ruimtelijke ordening	516	52	-464	-516	-350
Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	490	405	-85	-80	-7
Wonen en bouwen	1.012	670	-342	-402	-423
Ruimtelijke ordening en volkshuisvestiging	**2.018**	**1.127**	**-891**	**-997**	**-780**
Totaal	**72.557**	**74.354**	**1.797**	**861**	**-487**

Verantwoording specifieke uitkeringen (Sisa)

Gemeenten kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek.

Gemeenten moeten elk jaar aan de Rijksoverheid melden of en hoe ze het geld hebben besteed. Dit gebeurt via de methodiek SiSa: single information, single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. Deze verantwoording hoort als bijlage bij de jaarstukken die gemeenten maken.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
			€ 2.166	€ 25.365	Ja	Nee	obv definitieve beschikking	
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Veiligheidregio Zuid Limburg	€ 2.283	Nee	€ 2.283	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	6	17	€ 0	€ 0	

			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			0	0	€ 0	€ 0		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			€ 0	€ 0				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 2.280	€ 6.460	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 0	€ 0				

BZK	C1	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*			
			Nee	1.001	948			
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*		
		1	2019-0000641737	€ 76.157	Nee			
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Toelichting op afwijkingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*		
		1	*2019-0000641737*	€ 90.090		Ja		
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00449103	€ 14.355	€ 14.355	193		Nee

BZK	**C47B**	**Volkshuisvesting (SiSa tussen medeoverheden)** Gemeenten	Gemeentecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/01*	Deelplannaam / projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/02*	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is in (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: C47B/03*	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/04*	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen (inclusief labelstappen) (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/05*	Besteding (jaar T) per deelplan *Aard controle R* *Indicator: C47B/06*
		1	061883 Gemeente Sittard-Geleen	Nieuwdorp	0	0		€ 0
			Kopie deelplannaam / project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/08*	Totale opbrengsten (jaar T) per deelplan *Aard controle R* *Indicator: C47B/09*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/10*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan *Aard controle R* *Indicator: C47B/11*	
		1	*Nieuwdorp*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/12*					
			Nee					
BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/06*
		1	RHA2021-02275449	*Huisvesting woonwagenbewoners*	€ 26.917	€ 26.917	1	0

			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/07*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/10*	
		1	*Huisvesting woonwagenbewoners gemeente Stein*	Ja	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/11*				
			Nee				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*	
			17	€ 2.550	€ 0	Nee	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 337.174	€ 79.374	€ 0	€ 0	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
		1					
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*	
		1					

IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	IenW/BSK-2020/82739	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	IenW/BSK-2018/2478	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.118
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*IenW/BSK-2020/82739*	€ 772.022	€ 0	€ 0		Ja
		2	*IenW/BSK-2018/2478*	€ 0	€ 0	€ 135.911		Nee
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	2017/12599 fietspad jaagpad	€ 3.564	€ 0			
		2	2018/37871 herinrichting Stations	€ 0	€ 0			

			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	2017/12599 fietspad jaagpad	€ 8.868	€ 0		Nee	
		2	2018/37871 herinrichting Stationsomgeving	€ 0	€ 0		Nee	
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		1	EAW-20-00259033	€ 34.000	€ 34.000	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 3.730.378	€ 37.622	€ 235.025	€ 1.113	€ 25.692	€ 0

			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 63.627	€ 0	€ 0	€ 139.737	€ 0	€ 108.121
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 116.149	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 5.827	€ 3.077	€ 0	€ 0	€ 0

				BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 31.817	€ 0	€ 43.916	€ 24.164	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 10.429	€ 0	€ 5.308	€ 839	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 357.533	€ 6.000	€ 4.757	€ 0	€ 41
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 192.717	€ 4.850	€ 874	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 69.593	€ 0	€ 719	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	24	1	Ja
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	54	4	Ja
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	22	0	Ja

	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*
	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	17			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 325.370	€ 372.169				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Renovatie	€ 241.230	€ 241.230			
		2	Onderhoud	€ 29.370	€ 29.370			
		3	Aankoop/Beheer	€ 101.569		€ 76.509	€ 25.060	

VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1035127	€ 85.142	€ 0	€ 233.454	€ 11.700	€ 350.745
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1035127	Nee				
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 6.073	Ja	Nee			
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	2020	SPUKIJZ21227	€ 246.292			
		2	2021	SPUKIJZ21R2214	€ 362.315			
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*	
		1	Zwembad Steinerbos	€ 246.292	€ 246.292	€ 0	2020	
		2	Zwembad Steinerbos	€ 362.315	€ 362.315	€ 0	2021	

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de accountant

BIJLAGEN

Bijlage I Verplichte indicatoren

Indicator	Omschrijving	eenheid	periode	Stein	Limburg
Programma Bestuur en Ondertsteuning					
Formatie		FTE per 1.000 inwoners	2021	5,59	
Bezetting		FTE per 1.000 inwoners	2021	5,59	
Apparaatskosten		Kosten per inwoner	2021	€ 460,35	
Externe inhuur		kosten als % v.d. totale loonsom - kosten totale inhuur externen	2021	12,77%	
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	Duizend euro	2021	234	231
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuis-houden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.	In euro’s	2021	793	766
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuis-houden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.	In euro’s	2021	894	834
Programma Veiligheid					
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	2021	0,2	1,5
Geweldmisdrijven	Het aantal geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	2021	2,8	4,1
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	2021	0,8	1,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	Aantal per 1.000 inwoners	2021	4,8	5,4
Programma Economie					
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	%	2020	44	50,5
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2020	133,9	141,8
Programma Onderwijs					

Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	2,5	1,5
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is	per 1.000 inw. 5-18 jr	2019	9	25
Vroegtijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie; vsv-ers**)**	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	% deelnemers aan het VO en MBO Onderwijs	2020	1,1	2
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Niet sporters	Percentage niet-wekelijks sporters	%	2020	53	53,5
Programma Sociaal domein					
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	%	2020	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	4	7
Jeugdwerkloosheid	Het percentage kinderen tot 18 jaar werkloos is.	%	2020	2	2
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	13	12,6
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	1,1	1,5
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar		geen data	geen data
Cliënten met een maatwerkarrange-ment WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2021	650	743
Verwijzingen Halt	Verwijzingen naar Buro Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2020	6	14
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	% van de werkzame bevolking ten opzichte van de beroepsbe-volking CBS	2020	64,7	65,1
Werkloze jongeren	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	% 16 t/m 22 jarigen	2020	2	2
Lopende re-integratievoor-zieningen	Het aantal reintegratievoorzieningen, per	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	2020	92,3	165,6

	10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar				
Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2020	611,9	768,5
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.	Aantal per 10.000 inwoners	2021	210,5	381,7
Programma Volksgezondheid en milieu					
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	Kg/inwoner	2019	108	123
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	%	2019	x	6,5
Programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	Aantal per 1.000 woningen	2020	0,6	5,2
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	%	2021	82	73,7

Bijlage II Staat van gewaarborgde geldleningen

Staat van gewaarborgde geldleningen
(x 1.000)

Hoofdsom	Naam van de Geldnemer	Naam van de Geldgever	Rente %	Stand 1-1-2021	Opname	Aflossing	Stand 31-12-2021	waarvan gewaarborgd door: Gemeente	Wsw
Woonstichting Zaam Wonen									
2.312	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.66876.01	4,780	1.273		82	1.191		1.191
3.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.108325	2,830	3.000		0	3.000		3.000
998	Stichting Maaskant Wonen	Ned. Waterschapsbank leningnr. 10014578	6,170	80		40	40		40
2.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.95808	5,070	300		146	154		154
1.675	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.98286	4,980	862		78	784		784
1.675	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.98287	4,980	862		78	784		784
4.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.104942	2,040	4.000		0	4.000		4.000
3.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.106747	3,660	3.000		0	3.000		3.000
6.948	Stichting Maaskant Wonen	Gemeente Stein / BNG	div.	2.147		200	1.947	1.068	879
573	Stichting Maaskant Wonen	Gemeente Stein	div.	74		6	68		68
1.555	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.95440	5,000	897		57	840		840
1.588	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.76498.01	3,810	1.152		37	1.115		1.115
2.696	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.70110.01	2,900	1.415		100	1.315		1.315
588	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.70112.01	4,350	358		18	340		340
3.494	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.86223	6,040	503		244	259		259
262	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.70111.02	2,290	44		14	30		30
2.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.107560	3,000	2.000		0	2.000		2.000
2.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.109300	1,650	2.000		0	2.000		2.000
1.500	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.109769	0,910	1.500		0	1.500		1.500
3.000	Stichting Maaskant Wonen	Ned. Waterschapsbank leningnr. 10027943	3,260	3.000		0	3.000		3.000
2.000	Stichting Maaskant Wonen	Ned. Waterschapsbank leningnr. 10027668	3,170	2.000		0	2.000		2.000
2.000	Stichting Maaskant Wonen	Ned. Waterschapsbank leningnr. 10030697	0,137	2.000		0	2.000		2.000
2.000	Stichting Maaskant Wonen	BNG leningnr. 40.113005	0,597	1.900		100	1.800		1.800
				34.367	**0**	**1.200**	**33.167**	**1.068**	**32.099**
Stichting Wonen Limburg									
1.100	Wonen Limburg	BNG leningnr. 40.101039	4,060	1.100		0	1.100		1.100
1.300	Wonen Limburg	BNG leningnr. 40.102043	4,440	746		55	691		691
650	Wonen Limburg	BNG leningnr. 40.102940	5,020	650		0	650		650
1.200	Wonen Limburg	BNG leningnr. 40.103148	4,710	1.200		0	1.200		1.200
5.997	Wonen Limburg	Gemeente Stein / BNG	div.	731		52	679	679	
1.000	Wonen Limburg	Rabobank W.M. 0050.0046.396	2,900	588		50	538		538
15.000	Wonen Limburg	Ned. Waterschapsbank leningnr. 10030650	-0,220	15.000		0	15.000		15.000
1.153	Wonen Limburg	BNG leningnr. 40.68091.02		848		52	796	796	
3.500	Wonen Limburg	BNG FRL. 1055		3.500		0	3.500		3.500
				24.363	**0**	**209**	**24.154**	**1.475**	**22.679**
Overige(n)									
8.200	R.W.M. N.V.	BNG leningnr. 40.106606		410		410	0		
	Diverse natuurlijke personen	Diverse financiële instellingen/banken	div.	1.128		307	821	821	
				1.538	**0**	**717**	**821**	**821**	**0**
				60.268	**0**	**2.126**	**58.142**	**3.364**	**54.778**

Bijlage III Formatie en salarissen

Omschrijving	Werkelijk 2021			Begroting na wijziging 2021		
	FTE	pers.	Bedrag	FTE	pers.	Bedrag
Ambtelijk apparaat	126,93	145	9.972.577	135,64	153	9.889.359
Formatie Griffie/College en kosten Raad	7,20	30	1.122.275	7,20	30	1.121.308
Gewezen wethouders	-	6	90.654	0,00	7	96.770
Bovenformativiteit ambtelijk	1,00	1	118.243	1,00	1	114.383
Stelposten personeel (via bestuursrapportage)						200.965
Loonkosten formatie	**135,13**	**182**	**11.303.749**	**143,84**	**191**	**11.422.785**
Piek en ziekbudget			1.371.891			1.379.521
Totaal personeel en formatiemonitor			**12.675.640**			**12.802.306**

Toelichting:

Ambtelijke loonkosten

De kosten van de vaste formatie ambtelijk personeel zijn € 109.000 lager dan geraamd. Dit is onder meer veroorzaakt door tijdelijk niet ingevulde vacatures, inpassingsvoordelen nieuwe medewerkers, kortingen ouderschapsverlof en/of kortingen langdurig ziek.

Bestuurlijke kosten

De kosten van de gewezen wethouders zijn € 6.000 lager dan de geraamde uitgaven mede als gevolg van uitstroom 1 gepensioneerde.

Piek en Ziek budget

De werkelijke uitgaven voor de inhuur van het budget Piek en Ziek (na bijraming via de bestuursrapportage 2021) lager dan de aanvankelijk geraamde uitgaven. In 2021 is € 7.630 minder besteed aan inhuur dan er vooraf is gecalculeerd.

Ambtelijke formatie

De ambtelijke formatie (inclusief 2 fte van de Griffie en 1 fte bovenformatief) komt einde jaar 2021 uit op 138,64.

Bijlage IV Collegeverklaring informatiebeveiliging

Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Stein

Doel en achtergrond verklaring

Met deze verklaring geven wij, het college van burgemeester en wethouders, aan in welke mate Gemeente Stein voldoet aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet. Inzake Suwinet heeft deze collegeverklaring zowel betrekking op de beheersingsmaatregelen van de gemeente als op die van de uitbestede diensten aan Samenwerkingsverband Vidar Westelijke Mijnstreek.

Deze verklaring maakt onderdeel uit van de verantwoording over informatiebeveiliging middels ENSIA[1] en is tot stand gekomen door een zelfevaluatie over informatiebeveiligingsnormen. De inhoud wordt getoetst door een onafhankelijke IT-auditor.

De verklaring is bestemd voor de stelselhouders van DigiD en Suwinet, te weten het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Reikwijdte en diepgang verklaring

De toetsing gaat over de opzet en het bestaan van de beheersingsmaatregelen om te kunnen voldoen aan de relevante beveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet op 31 december 2021.

De beheersingsmaatregelen inzake DigiD en Suwinet die zijn uitbesteed aan dienstverlener(s) worden niet getoetst door de auditor. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener(s) dekken tezamen de normen inzake DigiD en Suwinet af. Het overzicht van normen en waar deze belegd zijn, is opgenomen in de bijlagen:

- Bijlage 3 DigiD met kenmerk 0971188374
- Bijlage 4 Suwinet met kenmerk 0971188374

Verklaring college

Het college verklaart dat voor DigiD niet aan alle normen wordt voldaan. Wij hebben een verbeterplan opgesteld om aan de normen te voldoen, de acties zijn belegd en worden gemonitord.

[1] ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten (PUN, PNIK), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet) en de Wet Onroerende Zaken (WOZ).

Samenvattend beeld

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1001873	Nee	Ja
DigiD 1002225	Nee	Ja
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing

Stein, 29 maart 2022

College van B&W gemeente Gemeente Stein

Bijlage V Overzicht subsidies

(x € 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021
Inkomensoverd overig waarderingssubsidie	300	301
Inkomensoverd maats activiteitensubsidie	25	27
Inkomensoverd subsidie prof instelling	1.144	1.178
Inkomensoverdr ondersteuningssubsidie	145	146
Inkomensoverdr eigen kracht	22	50
Totaal	**1.637**	**1.701**

Bijlage VI Begrippenlijst

A

Algemene reserve	een reserve die bestaat uit componenten van het eigen vermogen waaraan de gemeenteraad géén bepaalde bestemming heeft gegeven

B

Balans	de balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen. De balans geeft een overzicht van de bezittingen, vreemd en eigen vermogen (activa en passiva) van de gemeente
Baten en lasten (stelsel van)	een systeem waarin alle ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Dit ongeacht het jaar waarin zij zijn ontvangen of betaald
Begroting	is een overzicht van beleidsvoornemens, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV), onderscheidt een beleidsbegroting en een financiële begroting
Behoedzaamheidsreserve	is een gedeelte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds dat het Rijk reserveert voor de uitlichting uit het gemeentefonds wegens verwachte onderuitputting van de rijksuitgaven
Bestemmingsreserve	is een reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven
Bestuurlijk belang	heeft een gemeente wanneer ze een zetel heeft in het bestuur van een derde rechtspersoon of als ze stemrecht heeft

C

Categoriale indeling	is een indeling van baten en lasten naar voorgeschreven soorten zoals salarissen, rente en belastingen. Het BBV stelt verplicht dat gemeenten de begroting converteren naar categorieën in een apart document. Dit document wordt naar de toezichthouder en CBS gezonden

D

Deelnemingen	zijn privaatrechtelijke rechtspersonen waarin de gemeente risicodragend participeert.
Doelmatigheid (efficiency)	is de mate waarin een maximale hoeveelheid producten en prestaties is gerealiseerd met een minimale hoeveelheid middelen of een hogere kwaliteit wordt bereikt bij een gelijkblijvende hoeveelheid middelen. Onderzoek naar doelmatigheid richt zich met name op de verbetering van de bedrijfsvoering
Doeltreffendheid (effectiviteit)	is de mate waarin de geleverde producten en prestaties bijdragen aan het realiseren van de gestelde (beleids)doelen.

	Onderzoek naar doeltreffendheid richt zich op de vergelijking van het gerealiseerde en gewenste effect
Doeluitkering	is een door een ministerie aan de gemeente verstrekte gelden ter uitvoering van een specifieke taak. Een doeluitkering is dus niet vrij besteedbaar
Dualisering	is de ontvlechting van de taken en bevoegdheden tussen de gemeenteraad en het college. De raad richt zich primair op de kaderstellende en controlerende functie, het college op de uitvoerende functie. De wethouders zijn geen lid van de raad.
E	
Economische categorie	kostensoort; aanduiding van de soort kosten en opbrengsten naar bedrijfseconomisch gezichtspunt
F	
Financieel belang	van financieel belang is sprake als de gemeente de middelen die ze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij (een derde rechtspersoon) en / of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.
Financiële positie	is een onderdeel van de financiële begroting, tevens de tegenhanger van de balans. De financiële positie van een gemeente geeft de grootte en samenstelling van het vermogen in relatie tot de baten en lasten
Financiële rechtmatigheid	hiermee wordt bedoeld dat de financiële beheershandelingen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd.
G	
Gemeenschappelijke regeling	is het publiekrechtelijk juridisch kader waarbinnen twee of meer gemeentebesturen kunnen samenwerken
Getrouwheid	Dit vereiste betekent dat een getrouwe weergave wordt gegeven van de financiële positie en resultaten van de gemeente
J	
Jaarrekening	verantwoording van de in een jaar gerealiseerde kosten en opbrengsten. Tevens wordt in een jaarrekening de stand van de gemeentelijke vermogenspositie opgemaakt. Deze bestaat uit de programmarekening en de toelichting en de balans en de toelichting
Jaarstukken	deze bestaan ten minste uit het jaarverslag en de jaarrekening
Jaarverslag	bestaat ten minste uit de programmaverantwoording en de paragrafen

K

Kapitaallasten	afschrijving en toegerekende rente op activa

L

Leges	worden geheven ter dekking van de kosten van gemeentelijke dienstverlening. Leges mogen maximaal kostendekkend zijn

O

Overzicht van baten en lasten	is het onderdeel van de financiële begroting dat een overzicht geeft van alle baten en lasten die in de programma's zijn opgenomen

P

Paragrafen	bevatten de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting op financiële aspecten. Het gaat dan om de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die belangrijk zijn, financieel, politiek of anderszins. De paragrafen zijn onderdeel van zowel de beleidsbegroting als het jaarverslag
Planning- en controlcyclus	de jaarlijks terugkerende werkzaamheden die samenhangen met het opstellen, bespreken, bewaken, bijstellen en verifiëren van budgetten
Prestatie-indicator	kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die inzicht geven in de resultaten van het gevoerde beleid van de gemeente
Programma	wordt volgens het BBV opgebouwd vanuit de programmabegroting en geeft alle gemeentelijke activiteiten weer in termen van producten. De productenraming is het begrotingsdocument van het college en heeft met name een beheersfunctie voor de uitvoering van de begroting
Programmabegroting	is de typering voor de begroting waarin de programma's centraal staan. Een gemeente is vrij in de keuze van de programma's en in het aantal
Programmaverantwoording	de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige programma’s in de begroting is opgenomen en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen

R

Raadsprogramma	De raad geeft in een raadsprogramma een agendering van de onderwerpen die in de raadsperiode aan de orde moeten komen. Het gaat als regel met name om de onderwerpen die in de visie van de raad politiek relevant zijn. Het raadsprogramma is de basis voor de planning en control van de raad. In een dualistisch stelsel kunnen alle raadsfracties een raadsprogramma ondertekenen

Rechtmatigheid	het op een rechtmatige wijze tot stand komen van baten, lasten en vermogenmutaties
Reserve	bedrag dat is gereserveerd voor toekomstige uitgaven, zonder dat de aard en de omvang van deze uitgaven al bekend zijn.
Risicoparagraaf	een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
Single information Single Audit	in een bijlage wordt de verantwoordingsinformatie opgenomen over specifieke uitkeringen die het Rijk nodig heeft om de specifieke uitkeringen te kunnen beoordelen.
T	
Taakveld	eenheden waarin de programma's zijn onderverdeeld
Treasury	is het geheel van activiteiten in verband met de financiering
V	
Verbonden partij	is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij een financieel belang heeft
Voorzieningen	dit zijn passiefposten in de balans, die een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum
W	
Weerstandscapaciteit	is het geheel van geldmiddelen waarover de gemeente beschikt c.q. kan beschikken om niet begrote kosten te dekken